Vărul Shakespeare

Tragedie în cinci acte

1987-l988

PERSONAJELE

PROLOG

•SHAKESPEARE — dramaturg şi actor HAMLET — prinţul Danemarcei DOAMNA BRUNA — iubita lui Shakespeare ANNE HATHAWAY SHAKESPEARE — soţia lui Shakespeare BEN JONSON — dramaturg
SORESCU — un danez IDELE LUI MARTE
CAMELIA — sora Ofeliei • "*
TINE-CAL — un copil
TITIREZ
măscărici
GlLMÂ ,
SIR JOHN DOWNTOWN zis PERIFERIE
THOMAS BLUR
PORCIUS BLISTER
RICHARD ZERO
FLY actori, rivalii lui Shakespeare
HEIFER
FANTOMA
CĂLĂUL
VOICEA — personajul care nu încape in Shakespeare
CORĂBIERUL — un corăbier lamerican
BIRMINGHAM
NOTTINGHAM nobili
BRISTOL
ARIEL — spiriduş . .
MARY (VALY) — gemene
Actori, măscărici, soli, negustori, tarabagii, lume.
scriitori, rivalii -lui Shakespeare

168

PROLOGUL *(intră îmbrăcat în togă, cu mască şi V^e coturni):* '

De-i spaţiul curb ca mingea, ce^n perete Dac-o izbeşti, îţi sare-n piept — şi astfel Tot căutînd pe alţii, dai de tine... Atunci şi 'timpu-nehis în minge-aicelaşi Rămine secole, milenii lungi ■■.'■' Şi zile, chiar din drojdia genezei, Se-nvecinează cu-ale tale clipe... Stau secolele după gard, cu mîna Le^atingi şi respirînd acelaşi aer, Aceleaşi viziuni ai... Toţi de-a valma Ne-mpleticiim parcă-n aceeaşi piasă, Pe care înicercăm s-o tot reBCriem, Dar replicile ni-s mereu suflate Şi tra'se-n pie-pit de-apuse generaţii Şi vîntul ce roteşte-n veci pămîntuil Ne suflă sufletele... şi le-ncurcă... *(Intră Titirez.)*

TITIREZ *(făcînd cîteva tumbe) :*

Tu, aşchie cu forme sincopate, Lungind prologul, ne mănînci din piesă ! Ca titirezul itotu-o să se-nvîrtă, Degrabă veţi vedea... Mai fac o tumbă *(Mai face.)*

PROLOGUL:

Ia seama, Titirez, batjocorind
Taina Prologului, greu epilpg avea-vei !

TITIREZ :

Prologul are-o taină ? S-p destăinui. *(H smulge masca)*

169

(Apare un chip de femeie.) Femeie, cine eşti, că de
uimire
îmi cade nasu-n gură... şi-mi miroase
Vorbirea a colivă... PROLOGUL:
Spurcată vorbă ! Te duhnească dralcii !
Sint Idele lui Matrte... TITIREZ : . {
Vai, mă clatin !
De ce-ai jucat prologul ? IDELE:

Nu sînt oameni.
De-aCum prologu-i gata. Ţine malsca, - Ţi-o trebui la-nmormîntări solelmne.
A ta va fi ia fel ca a lui Yorik.
Şi zi-mi pe nume : Idele lui Marte... TITIREZ : . .
;
Eu!., sărut m!îna... plec. cinstită coîbe !
{Aparte.) ' De nu te^aş mai vedea, ai creşte-n ochii-mi.
(Tare, luînd masca.)
Eu ies pe-aiici... Să nu vii după mine ! , De-i spaţiul curb, eu îl măsor cu tumbe.
Răspunderi mari incumbe-ne, incumbe.
(lese, făcînd o tumbă nereuşită şi speriată.)
ACTUL I
TABLOUL I Scena 1
(In Danemarca un cimitir.) SORESCU :
Oa bun danez, ţi-atrag luare-aminte : Nu ponegri atîti această ţară ! Norvegu-i la un pas şi Englitera Tribut în silă dă de ani vreo şapte. Se pregătesc oştiri, evenimente. Nimic în Danemarca nu e putred ! Aşa să ştii. Orice daniez cunoaşte. E totuşi mică-iaeeastă ţărişoară, Chiar fetele, cu genele, forţează Prea strimte graniţi, cînld clipesc din gene, Şi ochii peste cap şi-i dau, ochioase. HAMLET :
Dar cine eşti ? SORESCU :
Prieten, ca Horaţio La fel de bun. Dar lasă-mă să termin. De s-a stricat cumva această lume Şi globul merge oîş — şi Danemarca Atunci are cîtimea ei de vină... Dar nu-i exagerăm atît pomosul. „E ceva putred azi *în toată lumea",* . - Aşa să spui, >te rog. în general.
(încet, prieteneşte.) Te roagă Shakespeare. HAMLET :
Nu-l cunosc. El cine-i ?
171
SORESCU :
Nici el de mine n-a vrut -la-rtceput
Să ştie... însă cumpănind, luînd seama,
Şi chibzuind s-a dumirit... Şi^anume
încoace m-a trimis să-ţi spun : Nu-i place
Purtarea ta la Elsinore ! Te schimbă,
Să poată scrie el o altă piesă.
Pe-a veche, bucăţele mici a rupt-o. , E-n criză şi de timp şi de creaţie...
Căci virata, ştii... HAMLET :
Coşmar aoesta-i oare ? ■
Ce lucruri peste mînă-mi spui şi-aiurea,
Că mi se-ncheagă toată-nchipuirea
Ca mlaştina ce-nghite iiasme., pînă
Devine-o cocă moale, o piftie,
Vrăjitorii iseînd, când bate luna... SORESCU:
Preicum un sol venit din depărtare,
Primit cu cinste e, orice ar spune,
Ascultă-mă un pic, aici ipe tunuri...
(Privind în jur.)
Sau ce sînţ... cruci ? căci veacuri multe, multe
Am străbătut... HAMLET :
- Sînt treaz ? Cam cît e ceasul ? SORESCU :
E ceva, da, de vis în viaţa noastră. ,
în pînza-i de păianjen, vălul negru,

Ce ochii ni-i acoperă, sînit găuri,
Vizoare ca la coifuri, găurele,
Mici ochiuri şi spărturi — şi se străvede
Prin ele înainte şi-napoi. HAMLET *(oftează) :*
Ah, capul rău mă doare... Ori am friguri ?
SORESCU :
Tristeţea-ţi dă frisoane... ştiu... Nu tată
C-ar fi pierit aşa... dar toiata-ţi mamă,
Că s-a grăbit la măritiş, te doare...
Şi cu Claudius te-nşeală... asta
Te roade crunt! Cunosc povestea. Shakespeare..
HAMLET :
Cu Shakespeare termină ! Danez şi djînsiu-i ? SORESCU :
Nu tocmai. Da' ţi-o spun pe şleau : englez îi. Şi va trăi în urma ta... din scrisu-i. HAMLET :
Nu eşti onacol ? Locuieşti la Delfi ? SORESCU':
Puţin mai sus. Oracol nu-s, norocu-mi Că nenăiscut sînt... un noroc e-acesta...
HAMLET: . ' . . ,
Deci voi imuri-nainte-ţi.
SORESCU :
Tu şi Shakespeare...
(După o pauză.) Şi eu, la urma urmei...[1] HAMLET :
Ce e viaţa ? SORESCU :
De vrei cu dinadinsul, ţi-o voi spune Acum şi-aici. HAMLET :
Te-asoult. Adică... lasă
(Strigînd.) Gropare, dă-mi un chil. *(Lui Sorescu.) Vezi* cimitirul ? SORBSCU *(trist) ;*
Condoleanţe sincere. HAMLET :
Mi-aruncă
Groparii de trei ceasuri hîrci în /braţe Şi-aş ţine un discurs acum, dar- craniul
Lui Yorik nu s-arată... *(înspăimîntatJ*Eşti tiu oare ? *(Rîde.)*
SORESCU *(rîzînd) :* .
E (bună .' Ai umor şi, pe Hercule,
Cu mintea-ţi să mă iau la trîntă-,mi place.
Stăm jos pe buza groapei[1] şi-ţi voi spune
Cîte ceva din viitor... HAMLET *(strigînd)* :
Hei, vinul \
' (Intră Downtown şi Porcius. Se retrag într-o parte a scenei.)

Scena 2
DOWNTOWN :
I-am dibuit. Vezi ? Şuşotesc. Ia seama. PORCIUS : -
Jupîne, pe-al lor chip ci'teşti trădarea.
Acel din dreapta, l-ai ghicit ? Soreseu-i. DOWNTOWN :
Credeam că-i celălalt. Dar nu contează,
Cu Hamlet seamănă leit... Sînt gemeni ? PORCIUS :
Danezi se dau cu toţii... Cine ştie.
(In partea cealaltă a scenei Hamlet şi Sorescu.) HAMLET *(ridicîndu-se) :*
Sînt şobolani prin preajmă... SORESCU *(ridicîndu-se şi el de pe marginea groapei) :*
Oare se scufundă
Această punte-a lumii, de răsar
Guzgani cu coadă mătăuz, ce gata-s
Să sară-n ape tulburi, plini de ciumă ?

Nu-s Guildenstern şi Rozemorantz ? HAMLET :
Nici vorbă.
Spionii mei sînt mai stilaţi. La ţară
Eu i-am trimis, să îmi aducă praştii... SORESCU *(rîzînd) :* . ■
Să^mprăştii bănuielile mîrşave... HAMLET : Le joc scenete, ştii... *(Rîde.)* SORESCU :
Faci bine... Doamne, cine-s ?
Ah, i-am văzut, pe cînd vorbeam cu Shakespeare.
Ciuleau urechea ca ogarii, urma
Cînd dau s-o ia vînatului prea iute...
Filaju-i fin... HAMLET :
O urmărire-i viaţa
Cu portărei şi fără... Ascunzişuri.
Doar vorba are... SORESCU :
Porcius şi Sir Downtown
Zis Periferie... ăsta rotofeiul,
174
Julit de-un sfiohi ide spadă în Ibărbie. ^Damblaua lor să facă pîri în'tr-<una.
Cu ei în cîrd cin-intră-şi pune ştreangul, HAMLET :
O vorbă-aş vrea să schimb... SORESCU :
îţi este milă
Aşa, cu tolba goală, să se-ntoarne ? HAMLET :
Sînt robii iscodirii, păcătoşii, Căci setea de a şti, pe 'turnători, Ca şi pe fitozofi, la fel !îi scurmă.
SORESCU :
Mă duc să asouJt ououl. Uite-l tolo. *(Iese.)*
Scena 3
HAMLET *(se plimbă îngîndurat).* D0WN.TOWN *(lui Porcius) :*
De Shakespearie îl desprindem. E ca scaiul, Ne-ncurcă planul. Caută-i ponosul. PORCIUS :
Jupîne,-i ca şi mort. DOWNTOWN :
Autoraşul
De Shakespeare şi-a găsit cu noi bacăul. Eu zic aşa : Me-reiu i-om da cu tifla Oricît de bine-ar scrie şi cancanuri Şi daraveri de la condei să-i crea'scă Pe Iov cum bubele dospesc... *„Ratatul"* Vorba de ordine să fie, dlară, Spunînd că-i un ratat, pînă el însuşi . Va icrede-o într-o zi şi tremurîmid
S-o dezbăra de geniu ca de lepră... PORCIUS :
I-om provoca hemoragii de jale, Să-şi verse-ai inspiraţiei bojoci. Creaţia îi va intra-^ntr-o teaşcă Şi, ca-ntr-o copcă-,n criză îmbfîncindu-l
175
Tot mai a'fund... strigînd „Help ! Help !« pe mal Să ne-ntrebăm : „Ce zice ?" — Cică „Help" *(Rîde.)*
DOWNTOWN *(înecîndu-se de rîs)* :
Aştepte atunci să-l scoatem noi... PORCIUS :
iS or eseu N'u-l va lăsa... DOWNTOWN :
■La dracu ! Enervant e ! La intrigă e slab bătrînul meşter. în foi de viţă4 învelim, iberic. *(Tainic.)*
întărîtăm în contra-i stăpânirea. PORCIUS :
Reginei teatru-i place... DOWNTOWN :
Cancelarul,
în schimb, e filozof. Deh, nu suportă Filozofia altora... PORCIUS :
Aşa e...
DOWNTOWN :'
Cu ducele ide Essex ştii Că-i lată Au fost .amici ? ,
PORCIUS :
Nu cred. Comuni prieteni
însă-au avut.
DOWNTOWN :
îl punem dar pe listă...
POROIUS : '
îi taie capul, bre, sir Downtown . Poleimică-i aceasta ? sub centură Dăm lovituri ? .

DOWNTOWN: '
Da, mai ales acestea Sînt arma noastră, să se-nveţe minte Duşmanii literari...
PORCIUS:
Cinismu-mi place ! Prieteni are mulţi
176

DOWNTOWN :
De ei îl 'jp Dar pe Sorescu mai întîi !. La treabă !
HAMLET *(aparte):*
Mă fac a nu-i vedea... Sînt de duzină
Şi text cu ei nu pot avea, azi, vineri. PORCIUS :
îl mîngîiem pe-orfan pe cap ? DOWNTOWN :
încearcă .
Ar fi grozavă-o pîră-a lui în contra
Uzurpatorului din Stratford... PORCIUS *(savant) :*
Upon-Avon ! DOWNTOWN *(la fel de savant) :*
Ştiam, ştiam. îl radem de pe hartă,
(Se apropie de Haralet.)
Prietene, la Londra gogoriţe,
Pe seama duimitale-ndrugă unul...
Şi-oraşu-acesta-i gură spartă, foarte. PORCIUS :
Ah, Londra-i mare, ce-i în guşa Londrei
E şi-n căpuşa lumii-ntregi. Se află.
(Haralet se uită la ei şi trece mai departe.) PORCIUS :
Se ţine mare, nu ne bagă-n seamă. DOWNTOWN :
E prea târziu, l-a-ndoetrinat Soresou
Şi ăsta unde-ajunge-ntîi, ia spuma. PORCIUS : ■ '.
Orfan şi de logodnică-i, sărmanul. DOWNTOWN :
îl luăm altfel şi să vorbim mai tare,
Fudul e de-o ureche, de durere.
{Ţipînd) Bă, al lui Peşte... ştiu ! eşti dat în paşte PORCIUS *(arătînd spre Doivntown) :*
E writer number one !
Ştie nemţeşte. .: - .
177
DOWNTOWN : ■
Ceilalţi (borfaşi sînt, stîrpituri şi mandea
Ii flocăie şi-i scarmănă-n ţesală... HAMLET *(aparte)* :
O, Guildenstern şi Rosencrantz, ce plină
De voi e lumea ! Dinspre iad lucarne.
Vă meritaţi dar soarta-n Engli'tera.
(Iese.) DOWNTOWN :
Tot pe Tamisa aruncăm năvoidul.
Degrabă, hai... *(Ies.)* ■

ACTUL II

TABLOUL I

Scena 1

Un han la Londra. Intră Doamna Brună şi Sorescu.p
DOAMNA BRUNA :
De-o săptămînă caut huşti în draci. SORESCU : Huşti ?
DOAMNA BRUNA :
Toboşari să bată Pe uliţi toba pus-am, în zadar. De-o arde Londra iar, nu va sminti Nici o tărîţe... Anul a fost groaznic Şi Will stă.... seceta i-a ros Ficat şi isplină, rînza răsturnată I-a căşunat dureri de cap cumplite... Dar răul stă-ncuibat în biata-i pană... în mînă o frăimîntă, muşcă porţii Din ea, soîirbit apoi pe masă ■ **îşi** pune capul greu —■ acolo unde Pe foaia albă răsăreau noi piese.

SORESCU :
Cu capul, Sh'akespeare punct a pus pe foaie ? Nu ! N-o să-l las ! Cădi martor îmi e cerul, Doar el ne-a mai rămas... şi restul lumii, Ce chiar de nu-nţelege tot, l-acceptă... Deşi cîrteli...
179
DOAMNA BRUNA :
De-ar buibui toţi dracii,
Cu mult mai mare-i propria-i cîrteală...
Ratarea de pe urmă atît de mult
Lja **tulburat...** SORESCU :
Vorbeşti ide „Hamlet", bruno ?
(Vom discuta apoi despre sonete.) DOMNA BRUNA :
Da... „Hamlet"... „Hamlet", că mai bine
Stătea trei Huni la mare, 'bietul Will,
Şi pe nisip se iscălea cu islova-i,
Atîta de citeaţă şi mai trainic
I-a fi rămas acolo sorisu-i... Vai, .Nereuşita l-ia smintit aproape...
De gît ar strânge toată Danemarca...
Dar spun prostii... .
SORESCU:
Şi aceşti *huşti* fac bine ? DOAMNA BRUNA *(explicînd procesul) :*
Se.pun tărîţe într-o oală veche
De brun pămînt... Se-amestecă apoi
C-o mină de plămadă grijuliu,
De la un.borş mai vechi. în beci păstrată.
Deasupra, torni o oală dloQO'tită
De apă... SORESCU *(mirat) :*
Clocotită ? Şi la urmă ?
(Intră Vrăjitoarea, călare pe o coadă de mătură.)
Scena 2
(Aceiaşi, Vrăjitoare.) VRĂJITOAREA *(către Doamna Brună) :* Mă laşi pe mine ?
De-nourcăm procesul... Procese multe-avea-va de conştiinţă Şi<-n loc, impintenat, să scrie-ntruna, Va îndrepta tot virgule sărite,
180
Şi-o piguli Ica vrabia măilaiul... Visat... SORESCU :
Vrăjitoareo, de tărîţe
Grăieşte clar... Căci ştirbă, cum eşti, foamfă, | îţi trec ideile pe lingă vorbe
Şi nu se-ating... şi numai dai din buze... DOAMNA BRUNA :
Ah, n-o certa. E-o ia'sină Din iad scăpată. Şi-a tocat bărbatul SORESCU :
- De hani ? VRĂJITOAREA :
...Pe tocător de-a dreptul... hi^hi-hi... FRUMOASA BRUNA :
Şi l-'a lasicuns in pod — l-a luat pisica, — Era-ntr-o traistă — şi cu traista aia, Fuga ila doctor...
SORESCU :
Pisica ? VRĂJITOAREA :
- Eu cu mortul...
(chicotind) : Şi diagnosticul ? „E mort, surată". Şi-atuncea, leu tărâţe, cu-a mea mână, Acasă, pe^-ndelete, ohlojindu-l, Lipindu-l, descîntîndu-l şi stupind Asupra-i, l-aim făcut întîi cadavru Întreg... apoi cu ceva huşti în plus Iar viu... da' viu de toit... şi-apoi pe tron L-am pus... SORESCU *(aparte)* :
Piaircă-l cunosc. Din Henrici unul, oiare ? DOAMNA BRUNA :
E vorbă lungă, însă se pricepe. VRĂJITOAREA *(către Doamna Brună) :*
Ascultă : Făcăleţul, mare, zdravăn
Să-ţi fie-n mînă... Mesteci, mesteci, mesteci
Zile vreo trei... Şi după... nouă zile
Plămada, cu tărîţele acestea
Adăugate proaspăt... în dospire intrînd...
Slobod din plin, în zeamă chioară

181

, .Substanţele vrăjite, vii fermenţi...
Conţine-atît de multe daruri zeama
Că dacă-o pui pe rană, creşte carnea
La loc,
văitămătura se închide...
(Ii dă o traistă cu tărîţe.)
Acestea sînt... Ah, seceta !... La anul,
Dacă un nor n-om priponi pe boltă,
Să-l miullgeim peste-ogoare... DOAMNA BRUNA :
Scorpie de treabă
îţi mulţumesc... VRĂJITOAREA *(îi dă şi mătura) :*
în loc de făcăleţ, cu coadă...
Şi bine, bine... bine... Ştii... DOAMNA BRUNA :
Dar tu ? *(Semn că n-are cum să plece.)* VRĂJITOAREA :
Mă duc ipe jos... Ha-ha... hi-hi !
Cînd iadul s-o căsca, eu ţuşti pe-aci ! *(Iese ţopăind.)*
Scena 3
(Doamna Brună, Sorescu, Shakespeare.)
SORESCU :
Era din „Machbeth" sau de unde, Doamne
Iartă-mă ?•... că tare cunoscută
Mi se părea... la port, la mers, măsele. DOAMNA BRUNA :
Din „Maeibath" poate- ...însă-o figurantă...
De vrăjitoare... da, a fost tăiată,
De autor în ziua premierei,
Voia să-i cizeleze mai mult rolul...
La urmă, luat de altele... SORESCU :
Aşa-i,
Nu poţi pe toate să le bagi *îxt* pîine...
Căci roluri sînt puţine...

182

DOAMNA BRUNA :
Şi de-aceea .
Ea şi-a tăiat bărbatul, căci tăierea
Cheamă tăiere... SORESCU :
Taci ! Văd sînge ! DOAMNA BRUNA : *
însă la urmă, tocmai ea, o mînă
De ajutor, întinde autorului... SORESCU *(îngrozit) :* Ce mimă !
Fermentu-iacela pofticios, putea-va .
Să scoată genialul tău prieten
Din geniala criză ?... *Zei* puternici !
(Se aud paşi.) Dar paşi s-aud... DOAMNA BRUNA :
E el... Să-i măturăm, cărarea vieţii Ou pletele aicestea-ades cântate, Doar s-o-mbuna şi, revăzînldu-şi textul, Eliminînd acele părţi bizare, Anacronisme, stângăcii, mizerii Stilistice, ee-altît îl chinuiră, Cu fruntea sus păşi-va iar pe „Globu"-i. SHAKESPEARE *(intră abătut, nu vede pe nimeni, vorbeşte singur) :*
A fi sau a nu fi... „Cîrnaţi, cinci chile !"
La M de-aiurea sună şi de fals...
Abia pusesem mîna jpe idee...
Cu buizele de piersică ideea '
Se alinta sub pana-mi jucăuşă.
Eram ica un pescar, care-a pus nadă
Pentru plevuşcă — şi, minune mare,
în prostovol chiar Dumnezeu se zbate !...

Şi el, cu Dumnezeu captiv, discută...
La urmă, îi dă drumul iar, *in* apă,
Pe calea apei, El, urcînd la ceruri',
Să lumineze beznă veşniciei...
Şi cînd colo... revăd ce-ani scris ! O Doaimne !
Nu vorbe... ci palavre, da, palavre,
Palavre... *(Dă cu ochii de Doamna Brună. Enervat, îi vorbeşte încet şi apăsat în proză, mînie reţinută.)*
183
Ce e cu tine-aici ? Nu ţi-am spus de atîtea ori să nu te mai ţii după 'mine ?
Sînt căsătorit, am nevastă... necazuri. Ea e...
Ţi-am arătat-o odată... E geloasă... Nu merge la teatru... Zice Că toate alctriţele slînt nişte stricate...
Curve ordinare...
Nu suportă muiere în juir... 'De nici o vîrstă...
Din cauza ei, nu-mi ies rolurile feminine... Trebuie să ...Ah ! Oricum s-ar desfăşura piesa, trebuie, pînă la urmă, să le omor... să le înec, să le îndop cu otravă, să le fac pocitanii, vrăjitoare sc'înboase... Aşa vrea ea. ...Tai figurante, tai dansatoare... că altfel.
O, doamne ! Şi asta se resimte... Cine să te mai ia în serios ? DOAMNA BRUNA *(alintată) :*
Eu... .SHAKESPEARE :
Lasă-mă ! Marlowe a 'avut noroc şi acasă şi-n tirg...
Toate i-iau .mers din plin... Şi s-a bucurat şi de-o viaţă
Mai scurtă... Pentru mine fiecare zi (Ln plus e un chin. •■ .
. Trebuie să.soriu... să tot scriu. Şi nu-mi mai iese...
Şi pentru cine să-ţi storci creierii ? Spune ! DOAMNA BRUNA :
Pentru mine. .SHAKESPEARE *(lehamite) :*
Tu eşti centrul lumii, axis imunldi. Nu te vezi decît pe tine... Nu ne leagă nimic, dar absolut nimic... DOAMNA BRUNA :
Sonetele acelea... SHAKESPEARE :
Sonetele acelea!... sonetele acelea!... O ţii aşa cai gaia-maţul...,. Ţi-am spus să le rupi... Acestea sînt;; lucruri care se spun o dată... şi gata ! nu se mai; repetă..-. DOAMNA BRUNA :
Dar le-ai scris pentru mine... SHAKESPEARE *(aparte) :*
Le-oi fi mai citit şi alteia ? Aoleu, cum îmi vuieşte^
184
al Vârstei ?
capul... *(Tare.)* Ţie ţi le-am dat, au fost pentru tine...
SOREŞCU *(aparte) :*
încă nu m-a observat. Scena e gingaşă. Ies şi mă-ntorc pe la trei. *(Iese.)*

Scena 4

- DOAMNA BRUNA :
Pe tine doar te am, cu al tău geniu,
Ce răscoleşte lumea-n măruntaie,
Ca jertfa-n care îşi ghiceau romanii
Destinul înainte de războaie...
Prin glasul tău îşi spun cuvântul zeii... SHAKESPEARE *(moale) :*
Lasă asta... Mă doare capul îngrozitor !■
Simt bubuituri în urechi.. Un semn
Hm!

DOAMNA BRUNA : .' ■
Cu capul pe hamei dormit-ai oare ? O pernă de hamei îţi fac, ce vise Uşoare-ţi dă,-de cum pe ea culci jalea, Ce te frămmtă, clofcotul din suflet... Şi dimineaţa limpede şi sprinten îţi zboară gîndul, ca hultanul care... SHAKESPEARE *(uşor iritat)* :
Lasă-mă, dragă ! Ce, sîntem pe scenă ? Vorbeşte englezeşte, ca lumea. îmi declami mie ? Arunci mîinile-n lături, dai ochii peste cap... Iei poza asta de muză părăsită, care se sacrifică Pentru iubitul nerecunoscător. Eu n-am iubit niciodată.
Uite, -că n-aan timp. DOAMNA BRUNA : .
Nerecunoscătoir şi nevăzător... Toată viaţa m-ai crezut brună, mă rog, o oaieheşă focoasă... *(Oftînd.)* Cît mă costă să-mi tot vopsesc mereu părul ! Umblă după catran, fugi după frunze de nuc... astea cam' dau castaniu închis. Oît timp pierdut în faţa oglinzii... Să imit apucăturile acestui soi de.femei indo- .

europene, au mult mai mult Gange în ten deeît e în stare să suporte India însăşi, trădîndu-mi firea mea cea blondă.
SHAKESPEARE *{o priveşte surprins)* : Codalbă ca Ofelia ? !
DOAMNA BRUNA :
O, da, bărbaţii
Aşa-s de filozifi, că văd, atomul Sărind de pe orbita-i legiuită . Şi producînd dezaistre-n Ursa mare, Dar lingă ei, observă greu că soaţa, Cu ochiul face proniei, să-i pice Ceva în cap iubitului pisoi...
SHAKESPEARE :
Ţi-am spus. Subiectul acesta nu-l discutăm. Intrigile femeieşti m-au depăşit întotdeauna... De ce, Dumnezeule mare, nu s-apucă femeile să scrie teatru, ele care ţin în degetul mic toate sforile, intri-găria cea mai greu de ghicit de la un act — fie el şi sexual, ca să vorbim în limbajul tineretului de azi — la altul ? ! Şi 'bărbaţii să-şi facă unghiile şi să filozofeze... *(Pe alt ton.)* Codaib îţi este boiul ?
DOAMNA BRUNA :
Codîrlă-n coada carului legată
Ţi-i observaţia celebră, Wi!l!l !
Cu leuca lovită, hăbăucă ! *(Pe gînduri.)* Ori cumva ?
Degeaba... pentru mine le-ai scris ! Gata !
(Alintîndu^se.) Lasă-mă să recit măcar sonetele :
XV, XXVI, şi XXVII...
SHAKESPEARE *(sec)* :
Nu acum, că am treabă. Cinici piese aş fi 'scris, de nu iubeam ! Mă contrazic ? Dar ce ? Viaţa-i teatru, Să aibă-o logică ? E viaţa vis, Hameiul acela... să-mi aduci degrabă...
DOAMNA BRUNA :
Durerile de cap le ia cu mîna...
SHAKESPEARE :
Şi mîna ta s-~o pui în el, iubito,
Doar mîngîierea ei, dospească-oni somnu-mi...

DOAMNA BRUNA :
Eşti neschimbat /// *mîngîie.)* E unul
Pe-aiei, ce zice c-are harul
De-a observa greşelile din „Hamlet"
Şi-ţi idă pe loc sugestii muilt mai bune...
(Rugător.) Vrea să te-ajute, Will... E un străin.
Şi n-are interese-n Englitera...
SHAKESPEARE :
Ascult de-o ghicitoare, de-un hamal, De-un secol blestemat şi de Sorescu Să n-ascult ? Dar mai bine^mi tai urechea Cea cu cercel ! îl ştiu... Citeşte-atent... Şi rîde primul, cînd la suflet merge Direct vreun vers mai bun... E de ispravă...
DOAMNA BRUNA *(îngenunche şi-i prinde picioarele in braţe) :*
Dar, nu e timp de teatru-aouma ! Fugi ! , E Londra înţesată de glceavă,
Pluteşte-n aer greu blestem al soartei,
. Pucioasă-i, ca la gura unui tun,

Pe străzile cu-obloanele lăsate !
Şi-amnaruil, dacă-l scaperi, arde totul.
Iar tu, ca Nessus, porţi, de flăcări, manta. SHAKESPEARE *(cu gîndul în altă parte)* :
Azi am văzut pe turnul Londrei corbi,
Şi tunul a zburat direct la mine,
Şi, icît din palme-ai bate, el mi-a ismuls
Un sul... *(Rîzînd.)* Nefericitul Hamlet n-are
Noroc nici de a doua- versiune...
Cu manuscrisu-n gheare, oorlbul spinten
S-a dus pe Turn şi l-a distrus cu pliscu-i... DOAMNA BRUNA *(speriată)* :
Ce-o fi-nsemnînd aceasta ? SHAKESPEARE :
Corbii carte
Solidă-au învăţat... şi ei mă gustă. *(Rîde.)*
(Intră Gîlmă.)
187
Scena 5
GÎLMĂ :
Sînt Gîlmă, măscăriciul ce pe far
Stă cocoţa*, să vadă viitorul,
Cum buzna dă în Anglia şi primul
Să-l trîmbiţeze. *(Tainic.)* Azi staţionează.
N-a vrut să intre, că-i prea deasă ceaţa.
Stă viitoru-n coadă, stă şi-aşteaptă...
Mă-ntorc la far, sau stau afar' ? SHAKESPEARE : Te du la... viitor, icu el aşteaptă. *(Ii arătă uşa.)* GÎLMÂ : în far feştile nu mai sînit ! Cu ochiul
Le.fac corăbiilor... N-o să capăt
Un tic la ochi ?... tot clipocind lumina
Din sursa personală, paznic vajiniic
Corăbiilor cu import-export... DOAMNA BRUNĂ : Ne lasă două clipe, dragă Gîlmă....
(Gîlmă iese făcînd plecăciuni.)
Scena 6
DOAMNA BRUNA *(plîngînd)* :
Nici n-au trecut cinci săptămîni de icînd
Pe duce l-au găbjit, că-n fruntea castei[1].
S-ar fi dorit, să tulbure domnia...
In Turn el l-au închis, leu cruntă pază,
Şi :azi s-a bătut toba, cum că, mîine
în zori, călăul va lovi cu ba-rda...
SHAKESPEARE *(mirat) : A* luat proporţii chestia aceea ? DOAMNA BRUNĂ : Proporţii ! Şi-a ieşit din orice matcă,
S-a dovedit urzeala-i. (Cine ştie
De n-au fost măsluite, legi şi pire !)
Şi ducele, cu toţi ai lui,, dau seama ! SHAKESPEARE : Pot face ceva pentru el ? DOAMNA BRUNĂ : Fugind !
Ascunde-te departe, la vreo stînă,
Precum Ulise-n drumu-i către casă...
(Şi mai încet.) Te listă eşti. SHAKESPEARE *(mirat)* : Eu ?
188
DOAMNA BRUNĂ : Tu... cu operele tale... De nu-ţi găsesc o vină, un amestec, Ţi-or pureca iar scrierile toate, Şi, în ilumina noilor isprăvi, Ciudat suna-vor .replici lungi, tirade, Ca a lui Brutus... Vai,"cîţi conjuraţi Ai bulucit în „Cezar" ! A lor pumnale Primejdios sclipesc acum şi la feştile, " (Că de-aia nu-s în far) Prin săli de taină, cumpănite-s vorbe, De vulpi, plătite, să găsească tîlcuri Şi-ndemnuri 'l,a răzmeriţi... SHAKESPEARE : Doamne sfinte, Oarte întîi ai inventat cenzura,
Popreala exprimării, inşi nemernici, ,
Care cu halebarde-ncrucişate Opresc, cuvintele la strunga penei, Şi abia după-aceea,' milostive, Tu l-ai

creat pe scriitor şi : „Scrie i" I-ai poruncit ! „Frîu liiber dă-ţi gîndirii !"? DOAMNA BRUNĂ : *(speriată) :* Mai încet, că. s-a oprit o căruţă sub fereastră,
(Tremurînd.) Romeo, tuciuriul, pune scara, Să urce pîri la noi ?! *(Dumirită.)* Mai sus ţinteşte ! Ibovnica-i cu sînii dîrdîinzi, ' Energizanţi, stă, de corset descinsă... SHAKESPEARE : îmi bubuie în creieri execuţii Din lumea-ntrea'gă —laişi, eroi, tirani, Ucişi de un călău ce taie-ritruna, Cumâneici isufilecate, ...Şi butucul S-a-ncins de-iat'îta iicnet, ca o ţeava De tun — ce ca'pete însingerate-ntruna Ar arunca în slava omenirii... Şi pentru toate vinovat e ? Ghici ? E Shakespeare ! Do-bitocui de la „Globul" Ce cară cu sacaua întîmplări, Măgar famelic, coaste numărîndu-i, , Izbit în burtă,... El povestea lumii Pe scenă o descarcă... pentru cine ? Nu ! Nu mai scriu .' Mă duc la Mînăstire... •■■ ■

Ba nu ! La draicu-n praznic ! Mi se piardă şi urmă şi harţii, sonete — totul ! DOAMNA BRUNĂ': Ci repede !... da, da Ia dracu-n. praznic,
Acolo unde mutu-a-nţărcat iapa, Te-or dibui mai greu... *(Intră Titirez.)*
Scena 7
TITIREZ *(face o tumbă)* : Ce învîrteală !
Şi roata de s-o învîrti pe-aceleaşi
Obezi-, o fi de bine... Dată nu, de rău —
De rău... Măria 'ta, nu ţi se-nvîrte capul ? SHAKESPEARE : Ba da — îngrozitor... TITIREZ : Şi de la dreapta la stînga ?
■Sau altmintrelea... eă-n piaţă
Azi capetele şi aşa şi-aşa
Rostogoîitu-s-au, într-o derută
A lor, ce-a derutat grozav şi gloata... DOAMNA BRUNA : Cum ? Chiar s-a întîmplat ? Doar mîine... TITIREZ ■ Şi mîine e o zi, dar azi *a fost.*
Mîine va fi ce-o fi... Ce-a fost însă a fost azi
Cam pe la nouă, cînd Tamisa-i nouă.
(Face tumbe, îi sare în cîrcă lui Shakespeare ca o maimuţă, apoi fuge.)
Scena 8
DOAMNA BRUNA : Spre siguranţă, cu o zi mai grabnic.
Ursitei crude i-au supus... SHAKESPEARE : Sărmanul duce ! N-o să-mi intre-n. piese,
Şi sîngele-i mi-o umezi doar ochii
Aceştia — Spaţiu n-am pentru contemporani,
Ciudat ! Un Yorik oarecare-l plîngi cu lacrimi
De crocodil... Te zguduie Hecuba !
De .două mii de ani ce se jeleşte,

Şi lîngă tine se petrece-o dramă ' Cumplită... Nervii tăi întinşi sînt rudă Cu cei tocaţi, şi iriima-ţi e jgheab Durerii te se scurge-n balboroşi.;. Dar astea-s fapte, nu literatură — De ele trebuie să fug, iubita Mă-ndeamnă... Unde ? Pentru ce ? De vorbe iar să-agăţ a lui Ahile Mînie pentru-a tinşpea mie oară? DOAMNA BRUNA : Mai iute... Paşi s-aud... Oştenii dau buzna.
{Intră Vrăjitoarea.)
Scena 9
VRĂJITOAREA ; L-o,m face nevăzut... cît e de mare., ■ Altfel, vedea-va însuşi el, ice mic Este cel mare —
L-am duce în pădurea din Ardeni Să cînt'e — dar din fluier, — dnîmjb şi trişcă Să nu-şi atingă buzele ide vorbe. Dă-i fiertura asta... SHAKESPEARE : Eu, din şipuri,
- Să sorb uitarea, adormindu-mi mintea ? Bea, cată, tu întîi — paharnic muzei, Să văd în ochii tăi cum scrie pana ! *(O obligă să bea.)*
VRĂJITOAREA : îţi sorb talentul, Shakespeiare ! SHAKESPEARE : Zii „Noroc" dar ! Dă-i de duşcă. Secătuit imă simt, cum stoarce-n irîu Spălătoreasă rufele frecate Pe pietre albe. Nu există har, Ci numai muncă — nu ştiu ice plăvan A zis-o. De-i aşa şi eu, ca boul, O să mă-nham, descoperindu-mi bruma De bîigiUială, cît de cît legată...
DOAMNA BRUNA *(arătînd spre Vrăjitoare) : li* e rău... VRĂJITOAREA : Eu mor, frumoaso !

Talentul lui e o băutură Atît de tare,-ncît orice otravă,
191
Pe lîngă el, pare o moare siabă,
Ce-i bună ia digestie. Cu [bine
Rămîi ! Mă soarbe vălul negru...
Tu, Shakespeare, blestemai; să fii a strie
Cucoana scorpionului, prin veacuri.
(Intră Sorescu.)
Scena 10
SORESCU : Ce se-MtiimpEă ?
DOAMNA BRUNĂ : A vrut -să-l otrăvească şi-n urzeala-i
Ea singură s-a prins. SORESCU : Ş-o luăm de-aici.
• Aşteaptă măscăricii înţeleaptă
Vorbire. *(Către Shakespeare.)* Căci e ziua lor
Tot anul şi se cuvine să-i cinstim cu vorbe.
(împreună cu Shakespeare Urăsc Vrăjitoarea Şi-0 ascund după perdea.) SHAKESPEARE : Aici, cit mai departe, să n-o-nţepe
Hamlet, cu sabia, cum îi e felul SORESCU : *(Trăgînd cit mai departe trupul Vrăjitoarei.}*
Aşa-i. Cinid intră, inspectează-ntâi
Perdeaua, găurind-o ca pe-un şvaiţer.
Dar n-a .murit ?... " - . ■
SHAKESPEARE : Vedea-vom. E o iasmă
Şi şapte vieţi de are ca pisica,
Pe toate şapte...
VRĂJITOAREA *(gemînd) :* îmi e rău... SHAKESPEARE : Auzi ? SORESCU : Dau primul ajutor ?...
SHAKESPEARE : Probînd hiertura.
Cu propriu-i gît, s-o aibă-n pază iadul.
Să ne-ooupăm ide măscărici.
(Intră Gîlmă.)
Scena 11
SHAKESPEARE : Cu toţii
Sa vină-aiei buluc şi să m-asculte.
192
GÎLMĂ *(jovial)* : Am un mic text şi vi-l spun repede acuma, pînă a intra nefericiţii de clovni şi măscă-rici, căci nu vreau să le dau prilejul să râdă. Băgăm la foaie şi ne hlizim numai noi. Cine rîde mai mult, trăieşte «nai ,mult. Zice că... acolo... nu ştiu tunde...
I era unul de răspundea la toate întrebările, bună-
L oară, cit de grele. Limpede nu ca Pitia. întrebai şi primeai răspunsul pe loc. Şi se prezintă unul, „îmi răspundeţi şi mie la o întrebare ?" „Sigur că! da",. „Dar e cam grea întrebarea". „Oricît de grea". „Spuneţi-mi dată potca e dulce". Stă ăla pe gânduri, se frămîntă, se frământă... „Trebuie să recunosc că întrebarea diumitale e caim ciudată... Dar de ce mă întrebi, (dacă aia e dulce ?" „Sânt reprezentantul unei comunităţi de diabetici"... Ha, ha, ha.
SORESCU : Uită-te la el cum rîde, ţinându-se ou mîinile de burtă.
SHAKESPEARE : Rîzi de propria-ţi prostie...
TITIREZ : Am una şi mai bună...
Se prezintă :1a Dumnezeu trei schelete...
SHAKESPEARE : Te rog să taci...
TITIREZ *(mormăie ceva foarte repede, apoi clar) :* Şi ultimul zice : „Eu sînt 'din Danemarca, dar, Doamne, cred că e o confuzie... Eu încă n-am murit..." Ha, ha, ha... *(Intră Vreo şapte pitici-măscărici. Se bă, fac giumbuşlucuri)*
Scena 12
MĂSCĂRICIUL 1 : Sodom de vise^vui, ca sfredeluşul M-au ciocănit azi-noapte. „Scoală că purceaua E moartă în coteţ" mi-a spus o mreană.
MĂSCĂRICIUL 5 : Şi soarta vacii îngropînd, lehuza S-a ridicat şi-a început a-şi linge viţelul...
MĂSCĂRICIUL 7 : Răsfulgul sec însă-,o lovise, biata

Văcuţă... j
MĂSCĂRICIUL 4 : Ca ffloarea de silur în două ape
Scăldîndu-i-se ochii... '
193
MĂSCĂRICIUL 2 : Şi purceaua... alături moartă... .SHAKESPEARE : Linişte, pleşcani !
Voi jefuiţi şi timp şi înţelesuri !
Vorbeaţi pe şleau pe vremuri, cît de cît,
Măcar să-i spuneţi vremii cât e ceasul,
Voi limbi ide orologiu, ruginite !
De nu e zurbă, de-i belşug în ţară,
Sau m>ari ocări colindă prin ogrăzi,
Putea, din gura voastră, afla riga.
Curtenii toţi, cu gurile cusute,
Priveau la stirpiturile-nţelelpte
Şi făeînd zîmbre, chicoteau în taină...
Şi-acum ?
SORESCU : Să nu-i jignim, jigniţi au fost de soartă^
SHAKESPEARE : Aţi taloşit ca proasta-n bîlci, crezînd
Că aldevăruî spus de voi contează.
De-o şchioapă boiul,, hazu-i lot pitic
Şi cocoşat...
Şi fără dicţie, rostinid măscări
Dispare orioe farmec... Adevărul
Trebuie spus de oameni nalţi şi zdraveni,
Ou şina dreaptă, creierul pumnal... SORESCU: Ideea-i bună, o băgăm în „Hamlet". SHAKESPEARE :
Eu vă concediez, la a mea vîrstă
Nu mai am timp s-aleg, din linguşeli,
Fărîma de-adevăr ce strecuraţi,
Pe la urechi de nobili, la ospeţe.
MĂSCĂRICIUL 7 : Vorba din gură ne-ai luat... Tu însuţi
Vezi cît ide greu s-alege-nţelepiciunea...
Noi vorbe dulci nu mai avem de unde
Să scoatem- -MĂSCĂRICIUL 2 : Hi-hi, hi ! Este reprezentantul unei
companii de diabetici. SHAKESPEARE : Taci ! MĂSCĂRICIUL 5 : Cu tifla dai un an, dar nu o sută !
La pensie vrem să ieşim cu toţii,
Tain de nu ne dai şi tot e bine,
Căci noi mîneăm puţin, rîzînd din burtă.
194
MĂSCĂRICIUL 3 : Am repetat aceleaşi nesărate Vechi glume — şi nici una nou-nouţă Nu ni-i permis să spunem. Ca pitici, Ne vom retrage-n linişte, la ţară, De-acolo, îh- pădure — şi-o căsuţă Om face, din chirpici şi foi de mică. Juca-vom otuzbirul asteptînd
SHAKESPEARE : Duceţi-vă şi s-aiuzim d$_e$ bine *(Măscăricii ies.)*

TABLOUL II

O piaţa în centrul Londrei. Mulţimea s-a adunat să vadă execuţia răsculaţilor. Bat tobele călăreţii stă-vilesc valurile de oameni, care se scurg de pe uliti

Scena 1

SPIAKESPEARE *(intră ţinînd în mină dîrlogui calului)'*: Hei, băiete, nu vrei să tîştigi un ban ?
COPILUL ŢINE-CAL *(aparte) :* Azi am norolc. N-am mîn-cat nimic de ieri, *(Tare)* Ba da, sir. Dar nu ţin să-mi încerc norocul aici. Locul nu e foăftos.
SHAKESPEARE *(îi arată un ban) :* Tocmai de-aia nu ţi-l ,. dau acum, ci cînd mă-ntonc... Altfel, dai cu el în sus... şi aici, oricum ai da, tot capul cade... Brr ! Ăi dreptate, locul ăsta aduice ghinion. Ţine-mi un 'oeas calul.[1],. Şi ca să-ţi omori foamea, înfulecă, jimbla mea de rezervă. O ţineam aici în desagă. *(I-o aduce.)ţ*
ŢINE-CAL *(apucă dîrlogui) :* Bine, sir. E nărăvaş ?
SHAKESPEARE : E nărăvaş, dar are blînd nărav : Trage la teatru. Drame vrea, comedii. > Cu botu-n

"traisită, ronţăie ovăzul, Urechile-i ciulite însă prind
195
6rice cuvînt : *(Jucînd.)* „Iubito, dă-mi năframa !"
„Ah, m-a,ucis !" „Dar ce-am făcut, iertare !"
„Du talismanu-acesta"... „O, i-asemeni
Cu-al meu... Sîntem, deci, fraţi..."
„Eram, te las cu bine..." ŢINE-CAL : Ce piesă e asta, sir ? Vreau să ştiu... aşa
pentru cultura generală.
SIIAKESPEARE : Frînturi din ce aude calul... Şi el, cu britni-rn traistă, meditează Că lumea e un drum şi nu o scenă.
Un drum ce fuge, fuge, printre vorbe... Dii, murgule, să prindem coada piesei ! Ah, mă grăbesc... Te găsesc aici, să nu fugi cu calul, E fermecat,... dă cu copita. ŢINE-CAL : Aţi auzit ?
Băiatul Care i-a ţinut odată calul
Lui sir Thomas, cînd acesta s-a dus La teatru.
L-a întrebat : — Ce piesă vedem astăzi, sir ?
— „Iuliu Cezar", i-a răspuns.
Tu ţine-tni aiid caluJ, preţ de patru ceasuri
Păzeşte-mi-l, să nu mi-l fure
Şi-ţi voi da trei şilingi.
Cînd s-a întors sir Thomas,
Pînă să-woalece el,
Băiatul Ţine-Cal i-a povestit
O piesă despre Iuliu Cezar
Mult mai bună decât cea pe care o văzuse el.
— Am compus-o acum, cit ţineam calul, sir.
— „Bravo, mă ţîcă, grozav ce-ai mai ticluit-o !" Na trei şilingi."
— Mulţumesc, sir, nu mai costă nimic ţinerea ee-lului, întrucît mi-aţi dat subiectul.
.'SHAKESPEARE *(rîde)* : Măi, dar. isteţ mai eşti... Semesd
cu... ŢINE-CAL : Cică băiatul acela de-atunci, a ajuns om
mare. Scrie piese, care se joacă la Londra. îl cheamă...
Wililiiaim Shakespeare... Aţi auzit de el ? SHAKESPEARE : N-am auzit, că Londra este mare... ŢINE-CAL : Dar ce spectacol e azi, sir, 'de ţine aşa de
puţin, numai un ceas ? Cum se cheamă... Nu c-aş
196
vrea sa Compun şi eu ceva, dar aşa... pentru cultura mea generală.
SHAKESPEARE : N-are titlu... Dacă-ar fi să-i găsim unul, hai să-i zicem „Execuţii la bardă pentru patrie şi orchestră".
ŢINE-CAL : Comedie, sir ? SHAKESPEARE : Pantomimă...
Dar, uite, pierd timpul şi nu imai prind loc în faţă...
Adică, prea în faţă-n faţă nu-i bine să fii... Tii !
Cîtă lume s-a strîns ! N-o să mai găsesc loc nici pe
la mijloc. N-oi vedea decît capete pe umeri, nu şi
pe cele rostogolindu-se...
ŢINE-CAL : Am auzit că i-a venit şi rândul ducelui de Essex...
SHAKESPEARE *(nervos)* : Te găsesc aici... Mă duc, în-tîrzii ! *(Iese.)*
ŢINE-CAL : Cuta seamănă ou-actorul ăla... Ah, cum îi zice ? Care joacă la „Globul"... *(Iese)*
(Intră Birmingham şi Nottingham)
Scena 2
NOTTINGHAM : Echipa-ţi, Birmingham, ţi-o laşi şi-n piaţă

Plăceri estetice la execuţii cauţi ? BIRMINGHAM : Echipa ? Ha ! o trupă amărîtă De ambulanţi ce-mi terfeleau blazonul. Numai belele le ieşeau pe gură
Nu replici, panglici proaste. *(Trist.)* N-avem teatru f „Dueeţi-vă, le-am spus, jucaţi la hanuri Şi complotaţi în curte, pe butoaie." Tu, Nottingham ?
Asişti la scene de-astea ?
NOTTINGHAM:' ■ . . '
La fel şi corbul meu lăsă din gheare A Thaliei statuie, eu ponoase.
197
BIRMINGHAM :
Toţi ducii, descotorosiţi de teatru,
îi vezi acum, pe jnîini cu toţi se spală. NOTTINGHAM :
Nu-s piese noi şi nu avem nici public !
Doar poiiţai mascaţi în gură cască
Vezi la spectacole şi orice vorbă
Le sună ca o puşculiţă-n care
Îşi strmg economiile lor, minare,
Medaliile şi un spor de leafă. ;
BIRMINGHAM':
în Anglia e clar că două veacuri
Un dramaturg de soi n-o să se nască ! MMTÎNGHAM :
Dar piaţa, iată, plină e de viaţă,
Era să zic, de n-ar fi viaţa moarte. IBIRMINGHAM :
Tot victime... şi de-alde noi esteţii ! JJOTTINGHAM *(rîzînd)* :
Căşti gura, însă nu te sui ,pe scenă.
BIRMINGHAM :
De spui : „Mi-e sete" ai jignit coroana. Bat tobele, mulţimea se îndeasă. Călări oşteni proptesc din greu, ou lancea, Talazurile lumii curioase...
NOTTINGHAM :
Ameninţă să se reverse-n piaţă...
BIRMINGHAM :
Butucul l-ai văzut ?
NOTTINGHAM :
Cam cîte cercuri
Are-un butuc burtos ee-atîtor vieţi -Li-i tocător, şi leagăn şi pădure ?
BIRMINGHAM: O, multe."!
Cică atunci oînd biata victimă îşi pune capul, numără rapid — aşteptând lovitura trebuie să facă ceva, nu .? — dar f oarite rapid numără cercurile butoiului. Şi dacă îi ies ou soţ, înseamnă că n-a avut noroc...
198
NOTTINGHAM :
Şi se resemnează ? BIRMINGHAM :
Dacă mai apucă... Ah, scurtă mai e şi viaţa omului £ NOTTINGHAM :
A ducelui de Essex va fi într-adevăr scurtă... Pe oît i-a fost semeţia de mare. *(Tobe, gălăgie.)* Ştii ce scrie pe sabia călăului : „Cînd eu sînt deasupra capului tău, Sufletul ţi-a ajuns deja în cer..."
Jată-i, sînt aduşi în căruţe. Stau în picioare cu fruntea sus...
Abyssus abssum invocat! BIRMINGHAM :
Aş î N-o să mai urmeze nimic. Va fi o lungă pace.., NOTTINGHAM :
. *Ubi solitudem facient, pacem appelant...* Avea dreptate Tacit.
Dar mu-I văd printre nenorociţi pe duce... L-o fi iertat regina ? ■ BIRMINGHAM :

Cică-ar aştepta de la el un semn... Un inel, pe care i l-a dăruit...
Daică-4 primeşte, înseamnă că flăcăul se căieşte de fapta-i necugetată. Atunci, ea ar putea interveni.... NOTTfNGHAM :
Prea mîdru e duioele să cerşească îndurare... Sentinţa s-a dat ide mult... BIRMINGHAM :
Da, dar regina tot tărăgănează executarea...
într-adevăr, ducele nu se află printre cei purtaţi
cu mîinile Jegate cu lanţuri, cîte doi...
Hai m'ai în faţă... *(Ies.)*
(Intră Corăbierul şi Porcius, venind din direcţia spre care s-au îndreptat cei doi.:.) v

Scena 3

PORCIUS *(căutînd din ochi pe cineva) :* Era pe-aici
CORABIERUL :
în ce mă priveşte... uită-te la picioarele mele.-.. Nu-s crăcănate ca ale cavalerilor... Valurile pe care le încalec eu, nu strâmbă şi nu scălămbăie ţunloaiele, domnule. De-aia călătoria pe apă e mult mai sănă-toaisă decît cea pe uscat. De-aia şi Isus Cristos, cînd voia s-o ia pe scurtătură, mergea pe valuri...
PORCIUS :
Nu păreţi de prin părţile loicului...
CORABIERUL :
De prin *udul* locului nici n-aş putea fi. *(Mîndru.)* Sînt corăbier american...
PORCIUS *(preocupat de gîndurile lui) :*
Adineauri stăteau aici de vorbă un tip, cu pelerină şi-un puşti... A, spuneaţi că sînteţi corăbier american ? Ce maL e pe lumea cealaltă ? . ,
CORABIERUL :
Igrasie, domnule.
PORCIUS ■:
Nu înţeleg nimic. Vorbiţi engleză, domnule corăbier ? CORABIERUL :
Americana, domnule !
Călăul mi-a plăcut. Ager la m'înă. Da-n ochii victimelor cită jale ! *(Iese.) (Intră Ţine-Cal.)*

Scena 4

PORCIUS :
Hei, flăcăul ! Măi, puţache... ia fă-te-n coa ! Vorbeai adineauri cu unul cu pelerină. Cam chel, fruntea ea opagină de titlu, de statură potrivită...

ŢINE-CAL : PORCIUS

f

s-a dus?
1Uat o

rm putea decît *If* ŢINE-CAL :
-) E Pi
a nu l a 8™M el spui, îţi dau doi penny
(Intră Nottingham şi Birmingham.)

Scena 5

BIRMINGHAM *(savant) :*
Cînd asişti ia o execuţie, ori victima trebuie să fie un nume ■—■ oare să ţină afişul —, ori călăul să fie celebru. Există o regulă şi-n execuţiile astea publice. Nu atragi pqporul, aşa, cu

Gîlmă, care-d taie pe Suli-câ. Vax albina ! Nu ţi se taie capul bine, suferi toată viaţa.
NOTTINGHAM :
E, cîteva amănunte colo, oe mai contează ! *(Văzîn-du-l pe Ţine-Cal.)* Mai încet, că ine aud copiii. ŢINE-CAL :
Sînt surdo-mut, domnilor. BIRMINGHAM :
Sulică îl taie pe Puţaiche .' Vax... NOTTINGHAM :
...albina .'... Aşa e. BIRMINGHAM :
Venisem de dragul lui Essex, a lui South/ampton... Oricum, nişte nuime... NOTTINGHAM *(vide)* :
Şi cîmd colo — ei ne fac figura — Nu se prezintă ! Deşi erau traşi în afiş ! Ce neruşinare !

J

BIRMINGHAM :
Or fi fost bolnavi *(Rîde.)*
NOTTINGHAM :
Şi-n locul lor — un oarecare Cuffe, un oarecare
Lee...
Un oarecare Shakespeare...
ŢINE-CAL *(tresărind) :* Cuum ?
BIRMINGHAM :
L-au omorât şi pe el ? Parcă nu...
NOTTINGHAM :
Driacu ştie... De enervare că lipsesc capetele de afiş, am fost atent mai mult la călău. Pentru că surpriza a fost de data aceasta, dragă Birmingham, călăul.
BIRMINGHAM : Asta da.
Pe cinstea mea, acest flăcău merită o odă. Nici n-a împlinit 20 de ani şi ce călău destoinic !
NOTTINGHAM :
îţi creşte inima cînd vezi astfel ide oameni de ispravă.
BIRMINGHAM :
Adevăraţi stîlpi ai societăţii, aceştia oare spînzură.
NOTTINGHAM :
El a primit ordin să-l execute pe Shakespeare...
BIRMINGHAM :
Nu... Precis nu. A fost scos din afacere.
NOTTINGHAM :
Atunci pe ăsta... Cuffe. Bun ! Putea, executând ordinul, să dea rasol c-o execuţie de mînuialâ. Ei bine, nu ! A arătat că se achită de această treabă, oarecum gingaşă, cu toată convingerea.
BIRMINGHAM :
Ba a depus atîta zel, că pieptul multora a trasăltat.
NOTTINGHAM *(avîntat)* :
Executori zeloşi vă-nchin o odă ! Dar, hai să-ţi spun, că zici că de acolo unde-ai stat, nu s-a văzut bine... Buun ! L-a îmbrâncit pe voinic spre butuc. A ridicat barda... Şi-n loc să dea... se pune flăcăul şi-4i toarnă o cuvîntare, dovedindu-se atât de iscusit la limbă, pe cît de maşteră i-a fost*apoi şi mîna, „Priviţi

această fiară — a spus... Stai, chiar mi-iam notat... *(scoate o hîrtie)* să trec aceasta în jurnalul meu. „E sănătos tun", a zis. Azi dimineaţă udul i-a fost bun. Şi doctorul, când i s-a uitat sub noaldă, a constatat că trînji n-are. Scârnăvia iarăşi i-a fost normală... Pulsu-i bate

zdravăn — puţin grăbit, din cauza acestei împrejurări. Deci tînăr, plin de viaţă, -plesnind de sănătate, nu alta. Gras, rurrien în obraji — azi puţin cam palid, din cauza împrejurărilor. Ou toate acestea — a continuat călăul, adresîndu-se mulţimii —., *el va muri şi încă degrabă... (sublinierea lui).* Dovadă, că nu doar Ide boli trebuie să ne ferim. Viaţa e complexă.
BIRMINGHAM*:
Da, „viaţa e complexă"... .parcă am auzit şi eu asta... dar bătea vântul şi-i ducea vorbele în partea cealaltă. NOTTINGHAM :
Spre mine... Aşa... Să vedem ce-a mai zis, că mi-am notat... Ştii, pentru jurnal... *(Citeşte.)* „Şi, culmea, moartea n-o să-i fie cea pe care-o aşteaptă, cea de care e sigur ! Căci, cum spunea un' antic, „nu se ştie în ce clipă poate lovi destinul şi să nu fericiţi pe nimeni, înainte de a muri."
BIRMINGHAM :
A citat din memorie, desigur.
NOTTINGHAM :
Da. Şi-a continuat : „Iar ochii, am uitat să spun, îi sînt albaştri" Şi deodată i-a smuls vălul. Şi pe cu-vîntul meu, erau albaştri... că vorba aia, m^am uitat în ochii lui... Da ! Albaştri erau... Şi el se uita la mine... la noi toţi... cu ochi albaştri...
BIRMINGHAM :
Şi la călău, desigur...
NOTTINGHAM : Da, şi la el.
BIRMINGHAM :
Şi la ce i-au folosit, că erau albaştri ? NOTTINGHAM :
Stai să vezi... Dar ce spuneam ? Aşa... Călăul nu minţise... Căci ai văzut? Nu cu barda s-a achitat de greaua-i misiune... De formă doar o arătase...
203
Căci, fulgerător, el un cuţit a scos şi cît ai zice .; peşte pieptul i-a despicat şi mima mare roşie, zvîc-nind a arătat-o mulţimii... Cum fluturi o batistă - unor oameni dragi... Şi victima, care nu se aşteptase la asta, şi-a văzut ou aaei ochi albaştri ai lui inima oum toate. Roşie. Artist! Artist din creştet pînă-n eălcîie ! Avem nevoie de călăi destoinici, stîlpi ai societăţii ei... Victima, zău, m-a decepţionat... Surprinsă de noua întorsătură ■—■ se aştepta să i se taie capul ! timp de două minute a vociferat contra călăilor. „La spînzurătoare cu toţi călăii", spunea... Ce vrei, om fără inimă... *(Se aud hiduielile mulţimii.)*
BIRMINGHAM :
Gloata face nazuri, auzi ?
NGTTINGHAM :
E, gloata tot gloată ! Urlă puţin s-i-i trece.
(Ies.)
(Intră Shakespeare.)
Ovăzul să-şi dumice-n tihnă, sir. Aşa de palid sînteţi ! Nu vi-i bine ? SHAKESPEARE *(rezemîndu-se de un stîlp) :* Cu calul meu sînt solidar, băiete...
Dar mi-a trecut... Poftim ! -*(Ii dă nişte monede.)* ŢINE-CAL :
Prea mult. .SHAKESPEARE :
Primeşte-i. ŢINE-CAL :
Nu v-a plăcut această piesă, poate ? Era să uit... *(în şoaptă.)* V-a căutat un nene. Vă urmăreşte. Grijă-aiveţi, e plină Azi Londra de borfaşi şi cuţitari. E bine c-aveţi spada-n teacă, sir. Eu parcă v-aş cunoaşte... Sînteţi oare ? SHAKESPEARE *(îl mîngţie pe cap) :* Biete Tine-Cal, să nu scrii teatru. *(Iese.)*
Scena 6
SHAKESPEARE :
Parcă pe aici lăsai în grijă calul. *(Strigă.)* Băiete, Tine-Cal ! ŢINE-CAL :
Aici sînt, sir.

SHAKHESPSARE :
A fost cuminte Mdiviul, spune ?
ŢINE-CAL :'
Ovăzul l-a mîncat, dar fornăind
Jucînd pe loc, de parcă musca ■— ţţ
L-ar fi-nţepat... Nu i-a priit, zău, zvonul
Ce se-nteţeşte...
(Se aud huiduieli: „Prea mulţi călăi '." „Huideo /"
„Ce bestii")
Calul ar vreia departe de măceluri

ACTUL III
TABLOUL I
Cabinetul lui Shakespeare : o cabină nenorocită de la „Globul", recuzită, statui de împăraţi romani, costume din diverse epoci, (măşti, coturni, — totul în mare dezordine. Shakespeare stă pe-un 'scăunel, la o masă joasă, pe care âe \află hîrtie, pene, cerneală. Sorescu se plimbă prin încăpere.
Scena 1
SORESCU:
Lucrăm.pe text ? SHAKESPEARE *(gata să scrie) :*
De bună seamă.
(Citind ce-a scris deja.) „H'amlet de-al doilea". îmîj
.place titlul. SORESCU *(modest) :*
Pe uliţi mă plimbam, priveam tarabe,
Dar mintea 'îmi lucra, precum doar globul
Se-nvîrte-ntruna,- fără să simţim.
Deodată, mă opresc. „Evrika, vere !".
îl dibuiseim şi-am fugit să-ţi spun. SHAKESPEARE :
îţi mulţumesc. în tinereţe însumi
Cloceam idei, ca un nagîţ cu coaja
De ou în cap, eram pe uliţi zilnic,
Dar m-am crispat eu anii, îmi lipsesc
Ba comparaţii, epitete, nume,

Ba acel sos, care încheagă totul, Cum marea, cînd îngheaţă, strînge-n sloiuri Udei de vălurire, stînei, sirene. SORESCU:
Ne luăm cu vorba. SHAKESPEARE :
Da... în cîte acte ? SORESCU :
în icâte-noape-o scenă. Cît mai multe ! SHAKESPEARE :
Dar fără dezlînarea din întîia
Mea versiune, ce din minţi mă scoate. SORESCU :
. Nu, lucruri bune sînt şi-acolo, replici O să păstrăm, aşa, cam o duzină... Urzeala însă...
SHAKESPEARE *(izbindu-şi cu palma fruntea lată) :* Bine zici, urzeala !
M-a dat de gol şi in impas imă-mpinse. SORESCU:
Păstrăm scheletul, dar mai punem două Sau trei în jurul lui, proptele bine înfipte în realitatea piesei. SHAKESPEARE : Nici cimitir să nu fie ! -mi repugnă .' SORESCU .- Fantoma o păstrăm. Dar, mai întîi, S-apară Hamlet, regele, ca umeraş Al umbrei, înţelegi ? în carne, oase —■ Şi să domnească trei sau patru ani. Cu Hamlet să discute, mititelul, Ce nu-i chiar mic, căci face studii bune. Şi semne .de ţicneală, Hamlet, tatăl, Să dea şi el... în trei sau patru scene. în felu-acesta, publicul, încetul Cu încetul, ca oţelul Pe limbă va simţi acidul piesei. SHAKESPEARE : Stai, acum şi singur Parcă-aş putea să-nsăilez Tot actul întîi.
(Jucînd.) „Cine-i acolo ?« „Star!" „Fantoma ?« „Aş ! Sînt regele, neghiobiilor ! Visaţi . .
în timpul gărzii ? Iată, pe terasă,

. Cu fratele Claudius şi fiu-mi

Ieşit-am iar, în piept să tragem largul Acestei mări, acum in toiul nopţii... Şi voi jucaţi ţintar ?! Uitaţi norvegii Cum se-narmează... Fortiimbras, înhaţă-i !"
SORESCU : Nu, Fortimbras îl ţinem de surpriză. E regele Norvegiei... Un nume Banul... Horaţio ori Păsăruică, punem... Aşa incit, în actul doi, cînd umbra Apare... cei rămaşi în sală... Spun acum în proză, să nu-mi pierd ideea —■ cei care au trecut cu bine şocul primul act, vor fi familiarizaţi, atît cu înfăţişarea personajelor, cît şi cu ţieneala regelui, viclenia fratelui său. Trebuie găsită o scenă din'care va reieşi că acest Claudius e o vulpe şireată. .SHAKESPEÂRE : Am găsiit-o...
SORESCU : Un moment să nu-mi pierd şirul...
Ce spuneam ? Ah, mi-a zburait ! Domnule, milord... Stai puţin, fralte... Aşa... Asta voiam să... Deci am fost întrerupt... Mi s-a frînt inspiraţia exact în două, ca un ieeberg cînd se loveşte de pol... pac ! jumătate se dă la fund...
SHAKESPEÂRE : *(vinovat)* : Eu te-am molipsit ■Cu gîngăveala mea sîeîitoare,...
SORESCU : Am găsit ! In actul patru, Hamleţ fiul... a, ■îi băgăm în gură mult .mai multă filozofie ! Să sa dea-n scrîneiobul minţii din belşug : aitît ca filozof nebun — ori ca simulant de nebun, şi de filozof,! da, da, cît şi ca filozof în toate minţile. îl tragem] aşa fulger prin eleaţi, să-i aibă la degetul mic *ţ>4* Xenofanes, Parmenide, Zenon şi Melisos... Deci îd final — ■ să se căsătorească — nebun de dragoste —j cu Ofelia...
SHAKESPEÂRE *(duios)* : Prea mult a suferit sărmani fată !
SORESCU : Şi pruncul lor, pe nume iarăşi Hamlet, Să îşi răzbune mama-n altă piesă, Căci mama, fericită doar o clipă Va fi şi groaznic parcele vrăjmaşe, Cu mina moaşă$_x$-sii, curma-va firul...
SHAKESPEÂRE *(mirat)* : Avea o moaşă ?
208
SORESCU: ... moaşă-naşă, creatură cruntă, O Clitemaestră, sadică Gorgonă, Privind spre itronul ei cu ochi de viperi. _ SHAKESPEÂRE : Mutăm accentul pe buric ? SORESCU : Desigur,
Se mută-mpărăţii... mutăm accentul Şi noi, ca perun ţăruş, sipre-o nouă zare. Ha^mlet va fi Ide paie — o unealtă, A sorţii., spune rîncede adevăruri, > ::
Dar nimeni nu-l asaultă... Şi, în furii, .Să se repeadă-n sala-n icare teatru :. .
Jucau actorii — şi ei altă piesă, Vedem cum le legăm — şi-actori şi public De-a valma, cu-a sa spadă, să îi taie. SHAKESPEÂRE : O tragedie totuşi... SORESCU : Foarte mare !
Să plîngă zei, şi scena, numai sînge, Să ceară răzbunarea-n altă piesă... Aşa făceau şi grecii, ştii prea bine... -Destinul laţ prindea Hela/da toată, Că numai capre rămîneau pe coaste, De n-iapărea Aristofan să rîdă Şi să dizolve-n hohot marea, dramă...
SHAKESPEÂRE *(vesel) :* Mi-e totul limpede. Rescriu şi gata !
Mai mare nu-i plăcere ca rescrîsul, Cînd mîini .prieteneşti se-ntind spre tine Şi ochi, ce, din afară, văd metehne, Ţi le arată limpede... Pe vremuri Un ouvinţel de îmi clintea sufleurul, Aveam coşmare nopţi întregi... Ce vremuri Stupide pentr-o fire receptivă, Cum e artistul ! Un burete, care Aşteaptă să-l îmbibi, să-l storci şi iarăşi, Prin porii toţi, să-i vîri sugestii, sfaturi. Să-i spui anume : „Scrie asta şi-asta !" Şi geniu-ţi prinlde aripi... Deci, la lucru !
SORESCU : De iese bine, trecem şi la „Cezar",
. Şi dregem actul trei... *(Sfat.)* Să nu-l omoare.
SHAKESPEÂRE : Dar Plutarh ne învaţă...
SORESCU : Nu contează !
209
SHAKESPEARE : Dreptate ai, e-o piesă mediocră.
„Romeo şi Julieta", iar, simpluţă-i...
Mă tot gîndesc, acum cînd mă clarific :
(Persiflînd.) „Doi tineri' au călduri, părinţii însă
Stau rece-zid — împreunării sacre". SORBSCU : Ideea e banală, pe-ndelete

Refacem tot... Dar nu spun... Iată, mişcă
Perdeaua, măscăricii ne ascultă,
Şi, de le dăm ideea, scriu ei piesa... SHAKESPEARE : Se fură foarte mult în teatru astăzi î.
Voribeşte-ncet ! SORESCU *(tainic)* : Să-ţi spun o taină-a vorbei cumpănite
Care să placă secolelor toate *(li ia deoparte Şi discută în şoaptă.)*
(zgomote, glasuri. Intră măscăricii.)
Scena 2
MĂSCĂRICIUL 1 : Pădurea din Ardeni e-n flăcări ! MĂSCĂRICIUL 2 : De la
O replică ee s-a întins ca focul... MĂSCĂRICIUL 3 : Apoi meteoritul de ieri noapte,
Cu semn ceresc, moţ pus-a catastrofei. MĂSCĂRICIUL 4 : Eşti autorul replicii, se" zice...
SHAKESPEARE : Şi 'al meteoritului, vezi bine. *(Rîde.)* MĂSCĂRICIUL 2 : N-ai scris tu „Prometeu" ? MĂSCĂRICIUL 4 : L-a spus pe scenă. MĂSCĂRICIUL 5 : Nu rîde, că în juru-ţi săpături
Adinei se fac... l5in groapă-n ştreang te saltă. MĂSCĂRICIUL 1 *(revoltat) :* De ce ne-ai ars pădurea ? Ce ne facem ? MĂSCĂRICIUL 3 : Şi cu pietroaie arunci din cer,_ să-i
cadă
în cap acestei ţări ? TOŢI : Huo ! Huo ! Afară !
Din teatru !... |
MĂSCĂRICIUL 2 : Jos literatura
Pe care-o scrie Shakespeare ! ;
MĂSCĂRICIUL 3 : El pitic, nu noi !

I

MĂSCĂRICIUL 1 *(încet către măscăriciul 4) :* Atins-am toate punctele lui Downtown, cred că ne putem retrage.
MĂSCĂRICIUL 4 *(încet) :* Măi huiiduieşte-l fcu, eşti bas pitic.
MĂSCĂRICIUL 1 *(tare cu dicţie)* : Huideo ! Huideo ! Huideo ! *(Către ceilalţi.)* Să mergem !
MĂSCĂRICIUL 3 : Este un merit să-l înjuri pe. Shakespeare ! ■
TOŢI : Ne-aşteaptă Downtown. Hai, flăcăii ! *(Ies.}*
SORESCU : Zău, piutul mi-au luat !
SHAKESPEARE : Ce scenici ! • ■. • ■
Dar caracterul bufonilor ! *(Ge$_s$t d$_e$ lehamite.) (Intră Doamna brună)*
Scena 3
DOAMNA BRUNA *(transfigurată) :* Wi'll ! Să fugim ! *(Gî-fiirid.)* Vrăjitoarea s-a trezit. Ă scris o piesă şi vrea
să ţi-o citească. •
SHAKESPEARE *(uimit) :* Să-şi vîre piesă-n piesa mea ?
Ce-s teacă ?
Placenta maică-si, s-o nasc în chinuri ?
Dar mai degrabă-un drăcuşor codiţa
în rai prin bortă cheii şi-o strecoară... SORESCU : E teatru-n teaitru... o formulă... SHAKESPEARE : Lasă ! Hai ! Mai iute... SORESCU : Te laşi de teatru tu, s-apucă alţii... SHAKESPEARE : Ci unde să ne-ascundem ?
DOAMNA BRUNĂ : Asta a fost vestea bună pentru dramaturgia engleză. *(Desfăcînd braţele.)* Dar mai am şi^o veste rea ! Aitîta ţi^e dosarul !
Te-au oheoiat să mai 'adaugi foi cu declaraţii...
Zic să fugim... SHAKESPEARE : Atunci rămîn. , ■
(Intră un sol.) :

Scena 4
SOLUL : Vin de la dezbateri. Cazul lui Shakespeare a fost clasat... Care e Shakespeare ? Care dintre dumneavoastră ? SHAKESPEARE : Eu... SOLUL : Pentru moment — clasat. *(Tainic.)* Dar mulţi duşmani ai, frate ! , Pe cîmpul -de luptă — ara
■trecut pe-acolo — nu e
Atâta forfotă cît e-n dosaru-ţi... SHAKESPEARE *(spăşit)* : Cred tnam greşit... Doresc să scriu mai bine. Din toată inima. SOLUL : Mă duc, le spun ! *(Iese.)* . SHAKESPEARE : De-i pace,
Mi-oi piguli eu însu-mi scriitura

Şi, lestul aruneind, rămfînă pură,
Cuvinte muHte-oi scoate, ce^ntre timip,
Jignind limba engleză, se borşiră.
Dă, să mai rup o piesă...
(Rupe bucăţele un text, Sorescu şi Doamna Brună încearcă zadarnic să-l oprească.)

TABLOUL II

Scena 1

Danemarca, noaptea, pe terasa castelului de la Elsinore.

HAMLET : De somn sînt chiaun. 'Ntîrzie fantoma. SORESCU *(căscînd)* : Dar eu alături ţi-s. Şi-s numai spirit,
Că aş putea punând cearşaf pe vorbe,
Să sperii încă-o sută de palate,
Tiradele-mi umblînd ca magaoaia,
înveşmîntate-n alb, albind ca varul,
Pe-ascultători cu crime pe conştiinţă.

HAMLET *(căscînd) :* Mă tot gândeam, proptit în halebardă: Din noi trei unul, zău, nu are-o doagă. Unul sau doi... Ori tu, ori eu, ori Shakespeare... SORESCU : Vai, Hamleit, ce departe-ţi merge mintea: Cu sorcova !... Noi zdraveni sîntem La terteguţă. HAMLET : Dacă treji noi siîritem
Şi doagele nu ne-au plesnit, ia spune-mi : Cum stăm de vorbă noi şi ne-nţelegem, Trăind în lumi şi vremuri diferite, ..:■. ,
Fiind ba plăsmuiri, iba inşi în piele, oase ? :
SORESCU : Şi-n plus mai aşteptînd şi o fantomă!. . .
Mi-ai speriat şi somnul cu-ntrebarea-ţi. HAMLET *(patetic) :* Nebun e Shakespeare ? SORESCU : Fugi 'de-aici !
El doage pentru-o Anglie întreagă Ar fa,ce — şi ar prinde-n cercuri mintea Ticniţilor doar cît ai zice peşte. HAMLET :' Atunci ori eu, ori tu ?'
SORESCU *(aparte)* : E zăltat *(Tare.)* Nici unul, dragă —-amice. Din balamale Poate-i sărită vremea... Da, mileniul Că, uite, ne-nitilnirăm trei din anii O mie o sută — aproximativ, Tu, Hamlet.
O mie şase sute — Shakespeare şi două mii. eu, cu puţin noroc.
HAMLET : Da un mileniu...
SORESCU : Bizareriile provin din faptul că, trăind în vremi diferite, ne înţelegem ca nişte contemporani... Formăm cum s-ar zice aceeaşi gaşcă... Crâd că —• au mai fost cazuri în istoria omenirii — marile spirite şi marile plăsmuiri se întâlnesc, pe ictfte o punte de . coraibie ori pe *vreo* terasă, ca aceasta, în virtutea unei legi a firii încă nedescoperită... Există nişte cute ale timpului, am citit asta într-o carte, care fac să se atingă spirite, trăind la mari distanţe de timp...
HAMLET : Au asta nu-i ţicneală ? SORESCU : Nu-i nici ştiinţă, Dar ceva este !

HAMLET : Intru la idei,
Ca o fregată care-a luat iapă,
Şi seufundîndu-se, îi fug guzganii,
Dar prea tîrziu... SORESCU : Aşa cum polul nord atrage gheţuri
Aceleaşi vorfoe-atrag aceleaşi glîriduri,
Materia-nfiloreşte-aceleaşi stări,
Cristale ale minţii, şi probleme
Comune ca-ntr-o peşteră ne-adună,
Cu toţii umbre... HAMLET : 'Ntîrzie fantoma. SORESCU : Taci ! Paşi se-aud. Dă-mi mina.
HAMLET: Dîrdîi de spaimă ! Eu chiar, tăbăcitul

De-albeaţa de vedenii ide fantome...
(Intră fantoma.)
Scena 2
SORESCU : lat-o !
HAMLET *(gîtuit de emoţie)* : Tată...
FANTOMA : Şaptesprezece lovituri de pumnal prin trupul lui Cezar, ca şaptesprezece fîntîni arteziene în inima Romei, şi prin toate sîngele lui ţîşni... Poporul, mii de torţe ar fi putut aprinde, de la o singură picătură, spre a vedea ucigaşii fugind...
HAMLET : Nu-i glasul tatei...
SORESCU *(speriat) :* E însuşi Cezar !
FANTOMA : Rescrie dar scena, Shakespeare ! Dă-i lui Cezar răgaz să spună, nu doar „Et tu, Brute ?", că-n puterea creaţiei răpus a fost'; şi cele din urmă cuvinte să-i fie mult mai multe.. De ce să ţină Brutus un discurs mai lung decât al lui Cezar ? A luptat el cu . galii ?
HAMLET : Ca varga tremur ! Nu-nţeleg. SORESCU : Ţi-explic
Pe îndelete... *(Tare.)* Ne confunzi, slăvite.
Dar fii binevenit, lui Shakespeare, însumi
I-am spus că scena-aceea, cruntă,
Pe treptele senatului, în grabă
A fituit-o. Vom reface omorul.

FANTOMA : De-atîtea secole nu-nchide ochii
Cezar, tot pregătind tăios discurs
Contra acelor conjuraţi bicisnici...
Răzbună-mă, o, Shakespeare ! SORESCU : I-oi transmite. *(Fantoma iese. întuneric)*
TABLOUL III
Scena 1
O tavernă într-o suburbie a Londrei. Nu departe, Tamisa face o buclă şi în acel loc se depozitează gunoaiele. Mişună derbedeii, cuţitarii...
DOWNTOWN *(singur la o masă)* : Nu departe Tamisa face-o buclă, de cochetă. *(Rîde.)* Dospesc pe-acel maidan duhori şi cîinii . - Se-mpiedică de fcuţitaşi, ce-n taină îşi „uită"-aici poverile : vreun noatin, înjunghiat, căci le-a călcat pe umbră, Vreun plăvan bălan, cu o găoază Cît pumnu-n cap — căci n-a vrut să dea dijmă... E bine-aici ! Mă simt în larg. Duhoarea O sug ca pe o ţîţă a Didonei... De-ating maidanul, ca Anteu, -prind aripi. BLUR *(intră c-o servietă slinoasă, doldora, se aşează la masă, Ungă Downtown. Arătînd spre servietă.) :* Jupîne,-i am în taşcă pe toţi.
DOWNTOWN *(frecîndu-şi palmele) :* întocmim pîra. BLUR *(în şoaptă) :* Ieri seară-au fost văzuţi strînşi ciotcă, juoînd „Oala spartă", „Capacul oalei", „Gala-mibăie-rată", sau cam aşa ceva...
DOWNTOWN *(frecîndu-şi mîinile) :* Grozav. Zi-i, zi-i •'
Cam cum e ? BLUR : Nevinovat,. Un joc de fetişcane,
Ce coarda sar...

DOWNTOWN *(rîzînd) ;* Ca să ajungă coarde !
'Dar cum să-i înfundăm ? BLUR : „Capacul situaţiei" numinidu-l Lăsăm să se-nţeleagă unde bate...
(Intră Porcius, un vlăjgan bubos cu fundul mare.) PORCIUS : Stăpîne, gata-i ştirea ? căci m-aşteaptă.
Noi mardeiaşi tocmit-am... POWNTOWN : Este caldă !
Nenorociţii, joacă... na, c-am uitat ! Cleanca-fleanca !
(Către BÎur.)
Chiar ei, Ben Jonson, Shakespeare ? BLUR : Aş, de unde !
Aceştia piese scriu şi stau prin case. DOWNTOWN *(enervat)* ■ îmi sare ţandăra ! Cu fofîrlica
Mă duci... BLUR : Jupîne, ce ne opreşte

Să-i denunţăm că se dedau la... asta...
„Capacul situaţiei"... Să-i cheme,
Şi să-i întrebe, pînă ghicesc jocul,
Sau altul inventează, pe-ndelete,
Că au imaginaţie flăcăii...
De li—i tăiaită, tot odat cu cheful,
Să-i ţină acolo, pîn'le lăstăreşte. DOWNTOWN *(potolit)* : Mai vii.de-aioasă...
(Scrie un bileţel.)
(In timp ce scrie, Blur discută cu Porcius) BLUR : Bubosule, pe unde-ţi mai plimbi fundul
în două luntri ? Tamisa le încape ? PORCIUS : Vreau să-i dau în git pe următorii
(Arată o fiţuică.)
BLUR *(scărpinîndu-se în creştet)* : Cam lungă-i lista... Ce, stîrpim o breaslă De condeieri ! ?
PORCIUS : Bă, nene, noi rămânem !
Tu — erudit, poet — eu, Barosanul *(arată către*
Downtown)
Al artei bulibaşă, uns ou geniu.
Mai sânt şi... *(Ii arată altă fiţuică.)* BLUR *(sceptic) :* Nu au nume !
Ne ia la ochi oraşul...
216
DOWNTOWN *(reciteşte, mişcînd din buze* ce-a *$&&) :*
E prea mult sos !
Lucrăm pripit, de-a-mboul chiar şi sub Capacitatea noastră de ocară. BLUR : Ciolane vrei ?
DOWNTOWN : Hai, scoate-le din taşcă ! BLUR *(îngrijorat) :* A lui Marlowe misterioasă moarte
Duhneşte-n tîrg... DOWNTOWN : Ce vrei ? Pînitecăraia !
Nu toţi au zile... N
BLUR : L-a idurut stomacul, • . ■ i
A vomitait... ,. j
DOWNTOWN : Şi-atît i-a fost ! O luase
Prea ţanţoş-pe de-a-ntregul... Ptiu, ce geniu ! Ziceau nerozii... Şi îl deochi ară... *(Rîde.)* Ce scapă de la ciumă, înmormînt De vii, noi îmbrâncim... Căci ciuma-i oarbă, ■ ; *Dar* noi avem doi ochi şi ştim .pe cine :
Aripa molimei să cadă, rece... PORCIUS : Noi pentru insulă, lucrăm, se ştie
Toţi care scriu mai bine, ticăloşi sînt. *(Rîde.)* BLUR : Jupîne, — acum bănuţul dă-mi. Să-mi cutapăr,
De pe-al Tamisei chei, vechi terfeloage... *(Downtown îi numără cîteva monede.)* Numai aitît ?
DOWNTOWN : A înţărcat bălaia !
Munceşti puţin, nu-ţi dau după nevoi, Ci cit mă lasă biata-mi nevoinţă... BLUR : Turbez.
DOWNTOWN : Degeaba ! Nu pupi nici un penny •în plus, pîn'nu îmi pui în palmă drama... Drahma... câ-i greacă tragedia... BLUR *(rugător) :* Mai dă-mi un sfanţ nemţesc,
Un pol şi-o grivnă... ■ • •
PORCIUS *(sarcastic) :* Milogu-i tot milog,
De-.ar fi şi tobă de carte..! . ■
DOWNTOWN ': Nu, ci bagă-n glavă
Valoarea lirei noastre c-o să crească Şi cere muncă-ntîi, apoi salariul ! Să mergem, Porcius — viţel, nu scroafă Cum numele te-arată —
217
Te alint, zău !
Capcane inspectăm, bîrfim,
Mai tura-vura...
Şi pîrile să le-azvîrlim prin urbe,
Precum semănătorul rău neghina... *(Cei doi ies.)*
Scena 2
BLUR *(singur) :* Pereche hâdă ! Şi-a găsit şi sacul Un petec *<f>e* măsură ! Mă înhăitez cu gugumani, şofile Din manta slavei, flendurele, zdrenţe ! *(Scîrbit.)* Cu Downtown, ziis Periferie, Şi-acest guiţător, rîmînld în drojdii ! (Rimînd în drojdii e perfect valabil). Prost ! Trag ponoase de la neamuri proaste, Care mă vor hamalul peticit Al deşănţatei glorii măsluite. Jupîne,-ai înourcat-o cu mine ! Ţine seama.

Condotier al penei sînt, bicisnic. Plăteşti, te fac şi geniu. 1!
Te porţi scîrţar ? Ca bolovani de gîtu-ţi Potop leg de *cuvinte bramburite* Şi în Tamisa neagră curgătoare
Te duci la fund ca mreana. *(Numără banii din nou.)* Secătură ! Ca la orbeţi ! Dar lasă, ţi-o voi coace ! *(Intră măscăriciul 1.)*
Scena 3
MĂSCĂRICIUL 1 : Sir Downtown nu-i aici ? BLUR : Ci lasă-l !
(îi dă o monedă.) Ţi-a zis *„scopit".* Hai să-l lucrăm. MĂSCĂRICIUL *1 (furios)* : Scopit eu ? Eu ? BLUR : La minte, de asemeni...
Aşa ţi-a zis. Ai huiduit în dodii,
Nu răspicat..
MĂSCĂRICIUL 1 : Să-l răspicăm ! BLUR : Ascultă... *(îl ia de braţ şi ies şuşotind.)* ■

TABLOUL IV
Scena 1
(Cabina lui Shakespeare de la teatru.) SHAKESPEAJRE *frupînd manuscrise) :* Şi asta... Şi asta... piese numai bune De rupt... De coapte ce-s, ideile artistic, Iată, s-aştern pe jos, troian, ca neaua. *(Intră Sorescu.)* SORESCU :
Faci curăţenie-n sertare, Will ? SHAKESPEARE :
îmi rup cămăşile închipuirii Şi desfăş'îndu-mă de-a gîndului băşici Ca miezul cepei ies din foi, în lacrimi. *(Arătînd foile rupte.)* Mă strâng ca o peninsulă, cînd dorm. SORESCU :
Fă-le uitate în sertare, frate. Le vei citi — şi-n alte stări de spirit, Poate găseşti pasaje ce te-ncîntă. Da, bune, rele, lasă-Ie să zacă ! Nepoţii le vor vinde-apoi, cu foaia. SHAKESPEARE :
Nu pot livra posterităţii slabe Imagini... Chiar şi-n peşteră bizonii Sînd desenaţi cu mină mai dibace Decît a mele plăsmuiri ceţoase. Nivelul exigenţelor crescut-a Şi deie domnul critici mulţi în preajmă, Zdrahoni ce dorm buştean şi odihnită Li-i mintea, ca la proşti. Deci ştiu prea bine Creaţiei chichiţa... atât doară Că ei nu scrin... dar ochiul li-i format Pe capodopere şi absolutul Ştiu să pătrundă-n fiecare clipă. SORESCU :
Eşti blînd cu-ai tăi chibiţi...

SHAKESPEARE :
Curate genii,
Doar că nu scriu ! Şi drept âu să-mi arunce
Colea-n obraz jparagina-mi din creieri. SORESCU *(furios) :*
înghită-i talpa iadului, dă-mi voie
(Scoate o listă.) Pe-aceştia, ...Lista o lăsăm deschisă. SHAKESPEARE :
Ca muzica li-i numele-n urechea-mi SORESCU :
Ei te-au vîrît în criză... şi acuma
Te fac nebun, şi rîd, şi îşi dau coate.., SHAKESPEARE *(rupînd) :*
„Riohard al treilea" Hm ! Ce prostie.
Pălăvrăgeală fără rost. SORESCU :
N-aş zice. SHAKESPEARE *(se aşază asudat, pe un scaun)*: ,
Sânt piese de-nceput. Morman de replici.
Mai bine nu puteam să scriu. Gândeşte :
Tradiţia ni-i slabă. în copaci,
Acum cincizeci de ani, ne era limba .
Dramatică. La basme scoţînd limba. ;
SORESCU *(patetic) :*
Teatrul renaşterii engleze drag ni-i. SHAKESPEARE :
O, pentru uzul şcoalelor e-acesta !
Abia acum. tind am mai prins rutină
Şi-am obosit banalitatea, poate
Ţîşni ceva de soi...

Acum poate-încropesc vreo piescioară... SORESCU :
Ai dat atâtea.... SHAKESPEARE :
Nu privim în urmă.
Euridice-a noastră e în faţă...
Nici cantitatea, ştii, nu onorează.
Distrugem tot păstrăm cam de-o piesă
Pe care-o tot lucrăm şi bibilind-o
Ani douăzeci, îţi legi de ea un nume.

Joci doar pe o carte, eşti cu mult mai mare, Decât de-ai serie-o sută foarte bune. SORESCU :
Dacă-i îşi proastă, e cu-atât mai bună *(Rîde.)*
Shakespeare : Aşa-i. SORESCU *(enervat) :*
Încurajăm deci lenea îngâmfată,
Prostia impotentă, bobul sterp ?
Părerea ta n-o-mpărtăşesc ! SHAKESPEARE :
Mă iartă..:.
Sînt ameţit... că-i rupere de oase, Să rupi ce-ai scris o viaţă... Călătoreşti, îmi pare. Ia, le-aruncă Pe orice mare vrei ! Să nu se-atingă O literă de alta... Curgă versu-mi Pe-oiceanul planetar, visând povestea. SORESCU:
Cu Heraclitt pe valuri, totul curge. . Dar plângi ? SHAKESPEARE :
Nu-i curgere şi plânsul ? Mă duc. Odată m-a buşit tristeţea... *(Iese.)*
TABLOUL V
Scena 1
Londra. Locuinţa lui Shakespeare.
SORESCU *(în şoaptă) :*
E mână blestemată-aici. Spionii Lui ,sir Celcil *lot* mişună. Tocmit-au Fecioare-vrăjitoare : psihologic Război să-ţi poarte, dînd din cap că nu e O replică de doftă-n cele drame,

Şi vînturîndu-şi ţîţe, să aţîţe Toată puştimea — başca mardeiaşii, Care prin crâşme instruiesc prostimea, Să-ţi hiuiduie creaţia...
SHAKESPEARE : Mişeii !
SORESCU :
Cu Francis Bacon ai avut vreo rîcă ?
SHAKESPEARE :
îl ştiu- de filozof, lingînd la curte Tacâmuri de argint, cu cumpătare. Dar nu l-aş crede-^n stare...
SORESCU :
Cunoşti slovaci ?
SHAKESPEARE : '
De cînd e cancelar, lipit de garduri E zapisu-i... .
SORESCU *(îi întinde un sul de hîrtie)* : Dar nu atît de^acustie, să-ne-audă Urechile din ziduri...
SHAKESPEARE :
îneerca-voi... *(Citind.)*
El mişună de intrigi şi viespar De crime clocotind în al lui suflet, Ce, inocent, le-aşază, hm... coroană Pe fruntea regilor... Mânjit pe cuget Cu viaţa multor vieţi nevinovatte, Tineri îndrăgostiţi, sărind !în săbii... Pe-Ofelia o-neaeă... siluită, Laviniei îi taie mâini şi-limbă...
SHAKESPEARE *(ridicînd ochii)* : Sînt eu acela ?
SORESCU:
Nu, e tata mare ! Citeşte, mîrşăvia-i ce-i în stare !
SHAKESPEARE *(citind) :*
„Pe-Ofelia o-neacă, fără popă, S-o-ngroape regele. F.alstaff grăsanul E, zice, scroafa ce-şi mîncă purceii" Deci bate-n graşi — şi-a ţării bunăstare,
Dărăpănînd-o... *(Dă să lase hîrtia.)* Nu mai pot ! Mă-nghimpă
Ca mii de ace, glasul amorţindu^mi Şi amuţindu-mi... SORESCU : '
Zi-i... SHAKESPEARE :

Mai pe sărite...
Că din sărite-mi scoate minţi şi-mi sare Din fteacă spada...
(Citind :) „Pana-i ? O insultă .' Răzbici pentru puşcoci, cu ură, versul, Făcut să sune blând urechii noastre,. El l-a-ndesat pe ţevi de tun, năprasnic Şi verbului pe buze foc el dîndu-i, Precum la MM în gură gaz smintiţii Iau şi-i dau foc să-aplaude nerozii..." *(Ridicînd ochii.)* Sînt eu acesta ? SORESCU *(îi arată un pasaj) :*
Te descrie-ritocmai... SHAKESPEARE *(citind) :*
„Un pirpiriu, nici nu îl bagă-n seamă
în piaţă precupeţii, îşi ascunde ■
Sub stîngăcia-i, ponoseala hainei,
Ambiţii cum de .mult n-avu un rege...
El mişină de intrigi şi viespar
De crime-mpărăteşti..." *(Cu alt ton.) Se* repetă *(Citind.)*
„împroaşcă Roma, pîngări Atena..." *(Sărind.)*
„Fereast"ă oarbă-n bezna omenirii,.." *(Ridicînd ochii.)*
Ce vrea ou tpate-acestea ? SORESCU :
Numai capul. SHAKESPEARE : ″■■
Nu-mi place stilul. Pompier e-acesta ?
Pe el 6e-l doare, ce-ar vrea el să stingă —-,
Stingîndu-mă ? SORESCU:
Să-ţi amuţească pana,
222
223
Ca, ide pe capitoliu sfînt, o gîscă,
Tăiată şi servită la ospăţu-i... SHAKBSPEÂRE *(citind) :*
„Se poartă rău cu solii, bădăran,
în scenă îmbrânceşte regi .bicisnici, . Ce vorbe de ocară au pe 'buze.
Gurvăsăria mişună-n palate.
Incestul, paricidul sînt o floare,
într-o livadă gîngavă de crime..." SORESCU *(imitîndu~l)* :
Sînt eu acela ? Hai, întreabă-aoum ?
Cu-aşa raport şi şaptezeci de Shakespeare
Către butuc buluc merg şi adio... SHAKESPEARE : . /ᵎ ;
Raport ai zis, raport ? SORESCU:
Doar nu-i tiradă,
S-o spună un actor şi-apoi s-o uite.
Este raportul lui, prin care-ţi cere -
Tăierea capiului, SHAKESPEARE :
Cumplite vremuri... SORESCU :
Şi ai fi azi o (bună .amintire,
Ba chiar slăvit, aşa cu gura moale,
Şi mai discret... „Grozavul Will".
s-ar zice,
„Păcat că s-a vîrît în treaba -aia...
Avea talent... dreptatea însă una-i..."
Şi lucruri de-astea, le cunoşti mai bine. SHAKESPEARE :
Şi cum scăpai ? SORESCU :
Să-ţi spună — acest spîrnel. El spiriduşul alb a|
lunii pline.
(Intră Ariei, îmbrăcat în fantomă.)
Scena 2
ARIEL
Sînt Ariei...
SHAKESPEARE :
Aşa ? Mai spune-odstă

Că numele îmi place... ARIEL :
Ariei.
(Povesteşte într-un suflet.) Văzind că este lată, o furtună Am inventat, spărgîndu-le fereastra, HIrtiile de pe birou zburait-^au... Pîn' sâ-ntocm^ească altele... mînia S-a domolii:... muriră doar făptaşii... Cum bine ştii... Mă duc, căci joc Fantoma în „Hamlet", c-au murit actori de ciumă Şi criză mare e de personal... *(Iese.)*

TABLOUL VI

Scena 1

Londră, locuinţa lui Shakespeare.

SORESCU *(se plimbă cu mîinile la spate, Shakespeare stă la o măsuţă, de scris) :* Pe-un caieţel cuvinte neînţelese
Cu grijă scoatem. Le deprindem -sensul. SHAKESPEARE :
Vocabularul mi-i sărac, ştiu bine ! SORESCU: :
Prin antici .scormonim, găbjim riţatte
Cu tîlc adine — Seneca, ah, Ovidiu,
Fîntîni de-nţelepciune sînt ■— le punem
Apoi pe toate-n gura lui Hamlet,
A craniului gălbui... SHAKESPEARE *(ridică mirat fruntea)* :,"..:
Şi el vorbeşte ? '
SORESCU :
Mai ales el ! Căci e banal, groparii

Să mai pălăvrăgească şi pe scenă,
Cînd ei în cimitire spun destule,
Cu miez şi fără miez... Pe cînd un craniu,
Pe scenă doar îşi poate — aduce păsul...
Şi şocul va fi mare...
SHAKESPEARE :
Brr ! Ideea Grozavă mi se pare... *(Timid.)* Ce să spună ?
SORESCU :
, ' Aşa... despre amor... viaţă... moarte...
SHAKESPEARE :
Nu, despre moarte, nu...
SORESCU :
Aşa-i, tabuul
Acesta grav să-l urmărească veşnic, E un blestem... Să caşte gura-a spune Dar să n-apuce... căci secretul morţii Şi craniile trebuie să-l ţină... încolo, să tot turuie, ce-i îtrece Prin hîrcă... Tot *%n* maxime s-o ţină. Hamlet să-şi ia notiţe, firoseosul.
SHAKESPEARE' *(rîzînd) :*
Pe mîndrul prinţ să-l văd băgîmd la glavă Ce-i spune-o tărtăcuţă veche, seacă..., *(îngrijorat.)* Dar cum vorbeşte ?
SORESCU :
Craniul ? '
SHAKESPEARE :
Aparatul fonic ?
SORESCU :
Pe scenă sîrtt modalităţi multiple...
SHAKESPEARE :
Vocea sufleorului... De nerăbdare Ard să-i crgez un rol şi încă straşnic ! Atîtea profanări de cimitire, Morminte răscolite, moaşte sfinte, Furate noaptea şi batjocorite De cei mişei, să aibă-acum o voce, Printr-un reprezentant al lor să-şi strige Afară din mormînt blestemul...

SORESCU :
Totuşi
Să nu ne-nflăcărăm... Să se (descurce ! Să spună şi-un a şi alta... SHAKESPEARE :
Gras e roiul...
Dar cinezi joacă ? Ce actor acceptă ? *"(Pauză.)* Să zicem că sînt craniul... Ia ascultă. Adică, nu... Mă trece-o năduşeală Ca gheaţa rece... Joacă-l tu... SORESCU:
N-am chef acum... Dar stai, vreodată Ai fost într-un ospiciu ? Cu 'smintiţii Stâtuşi de vorbă ?
SHAKESPEARE :
Doar cu cei ce-s slobozi
Amici ne sînt, sau şambelani, sau sfetnici... Să zicem că-s nebun şi tu eşti doctor... Să vii în turn, să ne consulţi, căci sîntem Vreo şapte-acolo-n cămăruţa aia... Şi-nchidem iuşa... şi eşti prins acolo... Dar scena s-o jucăm... Eu sînt *nebunii (Mai potrivit e rolul decît cranivJ)* SORESCU:
Şi eu *sîxrt* Doctorul... SHAKESPEARE :
Chiar aşa... SORESCU;
începem...
SHAKESPEARE *(începe să ţipe)* :
„Hei, doctore !,.. 'Degrabă vii, căci, iată, Mi-am pus piciorul după gît şi nu pot Să-l îmi dau jos, mă strânge ca o gheară *
De vultur... Au ! Doctore..."
SORESCU :
„Aici sînt gata, ce e ? Scoli balamucul în picioare, prună ? ! Nebunii dorm aoum la miez de noapte, Cu minţile sub cap, ca biete perne, Ce-atît de mult le-au frămîntat în mină, Că penele ca plumbu-vatîrnă grele...

Şi-albia au aţipit şi tu spargi ziduri
Cu vocea ta, hodorogeşti tăria !" SHAKESPEARE : ■
„Picioru-mi ia de după gît! Mă strânge
De gât piciorul meu, mai rău ca ştreangul. SORESCU :
De cîte ori ţi-am spus să nu faci Yoga ?
Poftim ! *(îi desface piciorul.)* Eşti lilber, acum
umblă." SHAKESPEARE *(se repede la Sorescu, îl prinde şi-i imobilizează) :*
„Aha, .te-am prins ! Deschide, bă fereastra !"
(Întrebător.)
îl joc eu şi pe Nebunul al doilea ? SORESCU :
Desigur ! Şi pe al treilea şi pe ceilalţi. Ţi^am spus
Că sînt vreo şapte-opt în celulă... Sf IAKESPEARE
„Fereastra am deschis-o ! Dar sînt gratii...
Deschid şi gratiile ? Ah, ca ceara,
în rnîna noastră zdravănă, să-nidoaie :
Tu ţine bine zgripţuroiul acela ! îl ţin !. Aşa ! Aşa !
Aşaa ! Aşa ! Mai na şi-o labă !"
„Dă-i ! dă-i ! Căci el
Ne pune lipitori, şi ne ia sînge.
Aripi de lilieci ne dă drept hrană... , . ■ '■
Veniţi să-l azvîrlim... Ţineţi-l bine..." SORESCU :
„Prieteni, staţi ! Nu vă pripiţi ca proasta La măritiş. Să m-aruncaţi din turn vreţi ?" SHAKESPEARE :
„întocmai, vraci seîribavrvie ! Şi asta chiar acuma SORESCU :
„Dar unde vă e mintea, nu pricepeţi ?
Dacă mă azvârliţi de-aici, de la înălţimea asta, eu
mor." SHAKESPEARE :
„Păi, asta vrem.. Să crapi, tu şi toţi doctorii
Din lume... Inclusiv 'anestezistul Pitpalac. SORESCU : Foarte bine... Dar nu ştiţi, că, atunci cînd moare, omul se găteşte ? Pune pe el ce are mai

bun ? Cum -să m-aruneaţi, aşa, cu hainele astea' ? Mă duc, să-mi pun toatele de moarte şi vin şi mă omorîţi. Dar, zâu, o să vă căiţi... Doctor ca mine..."
SHAKESPEARE : „N-o sa ne căim ! Du-te de te schimbă, tlasă-ţi hainele astea jegoase si vino să dăm

icu tine de-aici din turn. Dar repede, un — doi, pînă nu crase gratiile la loc..." *(Ia alt ton) Ce* zici ?
SORESCU : Foarte feibe ! Lia improvizaiţie faci progrese pa zi ce trece.
SHAKESPEARE : Cred cg rolul neburauflui doi, ăia care
zice
„Dâ-i ! dă-i *!* Căci eî ne .pune lipitori şi ne ia sfînge" purtea fi jucat şi maâ expresiv... Aici mu prea am fost în formă...
SORESCU : Nu poţi interpreta cu aceeaşi intensitate pe toţi nebunii... însă, în general, cum ziceam... mersje... Facem .progrese...
SHAKESPEARE : După oîte îmi dau seama, cuvintele trebuie să, aibă un anumit tîlc, să fie expresive, pline de naturaleţe-
SORESCU : Gata, astăzi. Data viitoare va fi şi mai bine. Compunere pentru ataşă : „Nevestele vesele din Winsdor" .
SHAKESPEARE *(speriat) :* Nu, singur nu îndrăznesc... Schiţez aşa o mică piesă în cinci acte... Şi-o definitivăm (tot împreună. *(Iese.)*

ACTUL IV

TABLOUL I

Danemarca. Vrăjitoarea şi Camelia pe cîmp.

Scena 1

GÎLMÂ : Hei, Vrăjitoareo, cine e copila, ■ ',
Ce, ca pe-un brîu, o (târli după tine ? VRĂJITOAREA : Priveşte-o bine. *(Rîzînd.)* Ghici, ciupercă ce e ? GlLMĂ : Ciupercă, ea ? Zău, c-aş minca o viaţă
Compot de hribii de-ar fi ca ea —
O bucăţică de-asta —- de ciupercă
Prăjită !... Se murează ? c-aş mai ţine-o
în saramură, pentru ceeta viaţă. VRĂJITOAREA : Tu, Gîlmă; măscărici, îţi vezi de'oaie !
Copila la măscări nu face faţă. GÎLMĂ : Să deie dosul, dacă... VRĂJITOAREA *(scuipă)* : Ptiu, te ucigă,
Fumul pîrţuiicii... Te aude fata...
(Se apropie Camelia, arătînd o buruiană.) CAMELIA : De-i Poaia-Maicii-OomnuTui aceasta,
Ou ela freca-vom stupii, la roire... VRĂJITOAREA : Asta-i fetică..". Roiniţă-i acolo.
(Arată într-o parte a scenei. Camelia se duce culege buruieni.) , ,
GÎLMÂ : De n-aş fi fost la-ngropăciunea bietei.
Ofelia, aş zice... că...
VRĂJITOAREA : Aşa, mai vii de-aeasă... GlLMA : Sfinte Prepuţe, ce asemănare !,...

VRĂJITOAREA : E sora ei inad mică. GÎLMĂ : Ce făptură !
Mensul Ofeliei, la fel mijlocul, Gropiţele-n obrajii... VRĂJITOAREA : Mai mult ea rîde
Şi-o fire mai pornită spre lumină Firea i-a dat.,. E-un clopoţel... GÎLMĂ : Să-mi sune
Şi mie, cînd mă tsool... VRĂJITOAREA : Ba ţie-n dungă
De ţi-ar suna şi~un clopot, aiddrmită îţi va rămîne mintea ! Ptiu, că bleagă-i ! GÎLMA : Venisem să te chem degrab' la Londra.
(Tainic.) Lui Shakespeare muşchii i-au căzut, nici
pana
Nu poate s-o mai salte... Iar e-n criză,
Frumoasa zice să-i aduci fiertura...
(Privind la cer.) Furtuna se-apropie. Pe valuri
Voi dirdîi-n corabie. Ce-ţi pasă !
Tu vii pe -sus, pe mătură... *(Arătînd spre fată.)*
Ea ştie
Că are doică-o vrăjitoare ?
VRĂJITOAREA : Bună-s
Cu ea... Cu tine — zgripţuroaieă, Ci cară-te de-aici, cu luntrea-punitea. Dau lecţii de menaj bietei copile Şi 'peste mine ai intrat, la ore, Şi mi-ai răpit *un* sfert de ceats. GÎLMA : Plec.
VRĂJITOAREA : Valea ! *IGîlmă iese.) Ce* necj-opljţi şînt măscăricii astăzi[1].'

Scena 2

CAMELIA *(apropimdu-se cu un braţ de flori şi buruieni):* Să-mi spui, pe rînd, cum se numesc acestea...
VRĂJITOAREA: Frumos buchet! De-o să găsim" "într-insul
. Gătuşnică şi li'mba-mielului, înseamnă Că te măriţi degraibă... .
231
CAMELIA *(ruşinată)* : Doică, vorbe .
De-acestea să n-aud... VRĂJITOAREA : Visezi tu *umÂ,*
L-o dibui, ea gaica, l-o aduce,
Călare pe-o vergea... *(Rîde.)* 'N genunchi să-ţi ceară
Mina... la te niită-aiai.
(Luînd plantele una cîte una şi aruncîndu-le.)
Acestea-s : zîrnă... spînz... şi otrăţel...
Ghizdei, inuţă... scrob şi paţachină...
iată şi brînca^ursului... oman... pribolnic...
Şi .tătăişă... flocoşică-i aste....
Creţuşaxicâ... hm... vindecea, pe tăietură
Dacă o pui, se vindecă şi-ţi trece
Salata-malului şi limba-vacii... Fato,
Dar multe-ad strîns, aşa, înitr-o clipită ! CAMELIA : Cătuşnică găsişi ? VRĂJITOAREA :' Vai, nu...
CAMELIA : Nici limba ? VRĂJITOAREA : Nici limba-mielului... Dar ce-i cu tine ?
Eşti pa'Mdă CAMELIA : Nimic,... O presimţire,
Ca un vânt rece, m-a izîbit în faţă.
Nu cumva geamăn îmi va fi destăinui
Cu-al surioarei mele, ce-o tot plîrugem ? VRĂJITOAREA : Ascultă de-a mătuşă-aici : tot camil
Norocul şi-l va răstuma-n, ograda-ţi.
Vei face-o nuntă mare, căci s-arată
Flăcău la aşternut... soribestrea, iaită...
Şi nopticoasia asta... *(Aparte.)* Sînt de moarte ! CAMELIA : Ce bine ! Dar să n«u vor-btim, menajul
întîi să-nvăţ a-l face... Spune, doică,
Bărbaţii ce mănîncă ?
VRĂJITOAREA : Vino-aproape *(îi şopteşte ceva la ureche.)* CAMELIA : Ah,< m-am roşit ! Mănâncă şi olătilfce ?
. Ou miere ?
VRĂJITOAREA : Cu miere, sigur, dar clătite bine ! *(Ridel* Şi lîna-apei, buciumiş... acestea-s *(Arata cîtevm*
plante.) Dau şi paparei guss-t...
232
CAMELIA : Ştii ce... pe Hamlet,
L-aţm tot văzurt cu un străin... VRĂJITOAREA *(gest de lehamite) :* Ci Hasâ-i... •CAMELIA *(învingîndu-şi timiditatea) :*
Cine-i străinul ? Mi-a vorbit odată...
Este de neaim ? VRĂJITOAREA : Posedă... cunoştinţe
'N domenii vaste... Nu ştiu de domenii...
Dar nu-i de nasul (tău... Lipsesc o oră...
Tu vezi, să fii cuminte... Sînt în preajmă. .
(Se iscă un vîrtej, iese.)
Scena 3
CAMELIA : Apare şi dispare în vîirtejuri...
La vîrsta ei, se ţine-aşa de bine .'
Iubitul eu mi-l voi ghici în versuri...
(Scoate din sîn o carte, se întinde în iarbă şi citeşte.)
Ce singurâ-s !... Dar versul îmi dă aripi.
Muzica lui de-ar fajce să răsară
Cătuşnică-n această poieniţă
Şi limba-mielului... *(Rîzind.)* bar proastă-s, D<>a,mne !

TABLOUL II

Londra. Locuinţa lui Shakespeare.
Shakespeare la o măsuţă, în faţa foilor albe, So~
rescu plimbîndu-se prin încăpere.

Scena 1

SORESCU : îţi trebuie un fior, o exaltare, Care să-ţi ţină ochii băţ în zarea Ideii. De-un ciudat frison să tropăi, Precum alergătorul ce-ar sta-n loc, Ducîndu-şi sieşi vestea, mii de leghe.

233

SHAKESPEARE *(sfîrşit)* : Nu mai am suflu, înţelegi
odată ? SORESCU : O, de-ar avea cit itfee^uin fluviu falnic,
Cum Dunărea-i, ajunsă la vărsare,
Cu suflul tău s-ar arunca în mare
Şi-ar curge încă, fluviu mult, o dîră
Lăsînd în urmă, marea -ngenunehind-o ! ■■'.
Eşti fluviul care-şi caută oceanul, ' ; ■
Nu-ţi umili atîta harul, Will !
Pune-l la treabă doar, idă-i spaţii albe. SHAKESPEARE : Blazat mă simt. O surdă oboseală
în piept m-apasă. Port pe dinăuntru
Azi platoşa... Şi-i una ce te-ndoaie
Şi <pieptu,-n loc să-ţi apere de praştii,
Şi -de săgeţi, junghere şi bombarde,
Pe toate, lacomă, în piept, le-adună.
Mi-i inima o peşteră, în care ;
Cer liliecii bezna nopţii... Asta-i !
Lumina, vezi, le sîrigeră pupila,
Cînd dorm cu oapu-n jos. *(Zîmbind amar.)*
Şi-s prinşi de replici...
Şi moţăie şi cer să sting lumina. SORESCU : O, taci să nu-mi spui asta ! Parcă-s eu,
în clipele de-adînc năduff pe soartă. SHAKESPEARE : Atunci, să plingem amîndoi. Un cor
Mai economic, mic, de buzunar,
Spre uzul tragediei personale. SORESCU :.Sînf lacrima şi tu eşti fluviul, frate...
(Plîng amîndoi, frăţeşte. Intră Doamna Brună.)

\> Scena 2

DOAMNA BRUNA : Dar ce se-ntâmplă ?... Doamne,
de-ar muri
Deodată toaite-a voastre personaje,.
Răpuse ca de ciusmă şi n^aţi plânge,
Cu lacrimi mai amare ca acuma...
Ştiri proaste-n tîrg ? . x
SORESCU : Iacă aşa o jale
Din bun senin ne-a prins...

234

SHAKESPEARE : Nefericirea
Ce-n sîmburele vieţii roade fructul Cascada^şi slobozi... Atât de singur E omu-n faţa morţii *!... {Plinge şi mai tare)* DOAMNA BRUNA : Cînd n-ai .treabă...'
Ia să trudeşti, în han, s-aştepţi clienţii Şi vorba deşucheată să le-o-ntorci, Invăluită-n ceară, ca guzganii, Cînd buzna dau în stup... Ajunge, gata ! SORESCU : Cî'nid intră o femeie, sus mora-kii ! Cu mina parcâ-ai ridicat un văl... SHAKESPEARE : Un giulgiu... SORESCU: Frumoaso, stai pe-aproape... „Muza!"
„Muza *l*" Striga-va inspiraţia, „Thaiassa .'" .
Cum au ră'cnit holpiţii, văzînd marea. DOAMNA BRUNA : Mă duc, căci dă în foc...
(Dă să plece.) SORESCU : De-o merge bine
Ieşi lai aplauze.
SHAKESPEARE : Ne-om lua de mînă.., DOAMNA BRUNA : Aşa îmi placi, o, Will... *(Iese.)*

Scena 3

SORESCU : La ocnă iar !
[1] Căci nu e gata piesa...
SHAKESPEARE : Dictează tu, plnă îmi intru-n mînă. SORESCU .*(încurajîndu-l)* : Aidu-ţi aminte versuri ca acestea :
„Ni-i gîndul robul vieţii, dar şi ea
E manechinul vremii, ce la rîndu-i
Tot măsurînd dezastre se topeşte.
" Şi gînd, viaţă, vreme, ca un abur ' Pe firul ierbii..." Am închis citatul'
Frumoase versuri, le-ai compus tu singur...
Hai concentreazâ-te. ■
SHAKESPEARE : Diotează-amice. SOjRESCU *(scoate nişte cărţi şi le întinde pe masă) :*
Uitasem... Peste ele-ţi arunci ochii...
235
Nu strică o gimnastică-a minţii...
Mai scriu şi .alţii. Au scris, se va mai scrie... SHAKESPEARE *(răsfoieşte plictisit una din cărţi) :*
Mda !... „Hiiada"-i veche... Am citit-o...
(Altă carte.) Şi pe-asta, tot aşa... mă lasă rece,... SORESCU : Aici e buba... Să-ţi aisouţi iar simţul
Lecturii...
SHAKESPEARE *(căscînd)* : Am citit enorm... SORESCU : Desigur,
Dar trebuie, cînd scrii, să nu fii singur...
Cărţi bune-nfulecînd şi cărţi prea proaste.
Căci cele bune, bune-s că există,
Iar eelelalte-ţi biciuie crunt nervii,
Ca măturica-n baia finlandeză,
Şi enervîndu-te grozav, calmează -
Şi sîngele-ţi, viu, creierul irigă... SHAKESPEARE *(neatent)* : Oximoronul ce-i ? SORESCU *(didactic)* : Quimtillian... SHAKESPEARE : Stai, nu îmi spune ! Ştiu... Oximoronul...
Este atunci cînid... *(Răsfoind altă carte.)* Iată-l pe
Saneca.
Tîmpiit elev avu acest profesor
De tragedii..-.
SOR"ESCU : Ce soartă, mă cutremur ! ■ SHAKESPEARE : Să-ndopi un biet cretin, cu groapă-n
creieri
Cu tot ce grecoteii mai subtil
Creat-au în milenii de cultură...
Să-i porţi ţucalul ţinerii de minte,
Să-i dai ou biberonul spuma slovei,
Şi el erescînd... O, Doamne, ce nemernic ! SORESCU : O malformaţie congenitală,
Ce Roma vru s^o amelioreze...
Arzînd ca un fiitil... ca mii fitile...
SHAKESPEARE : Pe 'Nero, deci, să-l" creşti la piept
şi şarpe
Acesta dovadindu-se că 'este...
Te-wchizi în baie singur şi-ţi tei vene,.
Fără centurionii celui care
I-ai fcuruit ce e moral în viaţă...
236
SORESCU : Da, cea mai bună tragedie

A lui Seneca însăşi viaţa lui e !
Cu mult mai împlinit li fu... SHAKESPEARE : ...Rotundul.
(Inspirat) Ah ! piesa asta, eu o scriu *i (După o pauză.)*
Dictează-mi... Pină îmi intru-n mină...
SORESCU *(enervat)* : Ai răbdare.
Nu-noepem zeci de planuri, ,ca rataţii. Ou „Hamlet" să sfîrşim...
KJU „namJet" să sfîrşim...
SHAKESPEARE : O intrigă-amoroasă este musai în orice piesă, cit de filozoaifă... *{Pe gînduri.)* Pe cine să iubească Haimlet, dacă Ofelia-i o curvă ? SORESCU : N-am spus asta...
SHAKESPEARE : Nu e-ndestulătoare pentr-o dramă Modernă.. l-6 paiaţă de fecioară... înnebuneşte publicul în sală, Sub scenă sar butoaiele din doage, Tot aşteptând să ia iniţiativa Ea, măcar ea, şi să-l trîntească-n iiarbă Pe-al său logodnic, cu incontinenţă Verbală...
SORESCU : Zi-i, că tonu-mi place,
Dar nu vulgarizăm... SHAKESPEARE : Păcatu-mi cronic !...
(Pe gînduri.) Să se petreacă, paralel, idila... Dintre Cla-udius şi Gertruda ? SORESCU : Asta
Ar fi ca o mînoare încălzită,
Rămasă de la praznic, de la nuntă
Şi iarăşi încălzită... nu e bine î
Şi prinţul s-ar înfuria mai tare...
Sâ chibzuim...
SHAKESPEARE : La -scena de iubire ■
Sînit ori timid, ori grosolan... Hangiţa Mi-a stors, isteaţă, vlaga şi sonete. Lăimîia sparttă-n pumn e mai băţoasă Beoît condeiu-mi... Pana ia şi scrie Gingaşe scene de amor năvalnic : Să plîngă teatrul tot, necheze oadi

Afară, aşteptyid în van stăpînii, Furaţi de intrigă şi de iubire... SORESCU : Mă rog, dalcă insişti... Cam cîte sute De versuri ? *fIntră Doamna Brună.)*
Scena 4
DOAMNA BRUNA *(către Sorescu) :* Stai, mai bine jucăm'
laapşap
Sau capsa, baha-oarba, oină, tenis... *(Tainic.)* E una-m preajmă, .bântuie ca sfinxul Ce, pe rotile pus, întreg deşertul Cu .sine Cezar l-a cărat, de-ăproape . Să-l studieze...
'■•".;"«
SHAKESPEARE : Nu ştiam... E-,n Plutarh ? DOAMNA BRUNA : Will, fugi, ite rog ! SHAKESPEARE : Vreţi să rămîneţi singuri. *(Acces de furie.)*
Ruşine n-ai, te fîţîi, dai din şolduri, Sulemenită cu cîrmîz eşti toată, Vorbeşti în vîrful limbii... Un sin scoate-ţi Şi semeni cu-acea firmă „La formarea Ideilor..."
DOAMNA BRUNA *(rece)* : Tu, Shakespeare, ai nevastă *ţ* De eşti gelos, eu i-am aflat adresa Demult... Scriu un bilet *ŞJ.* Londra • Cu turnu-n jos se-n'toarce într-o clipă...
Căci ca un vifor vine... SORESCU *(împăciuitor)* : Gata, gata...
Deci, tot vă mai iubiţi... *(Lui Shakespeare.)* Să ştii
un lucru r
Surori neprihănite-s pentru mine Amantele amicilor. N-au sex... Prietenia-i floarea sfîntă-a vieţii...
SHAKESPEARE : Iertare... Fu o toană... însă... iată
(li întinde un bileţel.) SORESCU *(citeşte)* : „In timp ce, conştiincios, îi scrii
sonete *i* Cu cel mai bun prieten ea... se-ntinde

Cît nu e plapumă s-0 mai încapă... Mei arcuri la trăsuri... să nu se fringă... De-aitît zbucium sufletesc..."
Mişeluil ! DOAMNA BRUNA *(plînge) :* Taci *!* Clevetirea limbi de
şarpe are...
SHAKESPEARE : Ca un pumnal m-a sfredelit... Să spună Că n-am talent, admit, *(se îneacă de plîns)* dar nu „încornoratul Upon-Avon..."
SORESCU : Vezi că pieri şi ritmul. SHAKESPEARE : Duca-se ! SORESCU : Ştiu scrisu-i :
E Downtown zis Periferie.
SHAKESPEARE : Chiar după stil îl poţi ghici, aşa e, DOAMNA BRUNĂ : Venisem să v-anunţ că-aşteaptă-

afară
Şi <trage cu urechea o vădană.
(Iese, intră Mele lui Marte.)
Scena 5
SORESCU *(mofluz) :* Avem de scris...
IDELE *(face semn^ă-şi vadă de lucru, merge într-un colţ al încăperii şi rămîne mută, privind la ei).* SORESCU *(încercînd să se poarte degajat) :*
■ Aşa, aşa... deci versuri... cîte sute ?
(Fredonează o melodie.) *i*
Un soldăţel avea o iapă
Cam chioară...
TDe la război venea acasă
Spre seară...
Un soldăţel venea spre casă Călare...
Una cu o coasă îi iese-n cale...
Ea pe jos...
O urcă-n şa .
Şi tot aşa...
El : „— Nu eşti moartea' ? zău aşa,
Mă trec fiori prin coasa ta..." *(Rîde forţat.)*
239
SHAKESPEARE : Cam sumbre versuri... Gingaşă idilă* Cum îţi spuneam, isă->nsufleţească *actul* Al treilea'măcar... (Arătfed către Ide.) O ştii?
E mută ?
SORESCU : E ...Idele lui Marte.
SHAKESPEARE *(speriat)* : în aprilie ?
SORESCU : Şi-n iunie, şi-n august, mai, decembrie,
Mereu va fi cu noi... A-nchiriait
Această scenă pemtr-mn an... ori şapte...
N-am vrut să-ţi spun de l;a-incepuit, prin preajmă
A fost mereu... SHAKESPEARE : Cu ciuma aista-n spate
Eu nu creez !
SORESCU : Purtarea îi e blinda... SHAKESPEARE : Aduce ghinion ! E reaua piază. SORESCU : Vechi superstiţii... SHAKESPEARE : Cezar făcea bine
De le credea. . '
SORESCU : Şade-ntr-un colţ... SHAKESPEARE : Femeie-i ? SORESCU : Luni, marţi şi miercuri. Sîiribăftă-i fecioară.
Duiminică-i bărbat, aşa se. zice... SHAKESPEARE : Ah, mă'sufoc... Ci taie-mi **o** fereastră
In insula aceasta betonată. SORESCU : ■N-o-mtă-rita. O faită de-OMpăraifc
Poate c-a fost... Ursită a-ţi fi cobe....
• Ţie şi mie....tuturor o vreme... Pînă blestemul trece...
SHAKESPEARE : Cum să scriem ? laimus eu două feţe-i bliînd copil"
• Pe lîngă-această stranie făptură . . / Ce sexu-şi schimbă... tot întinerind
Cu an ce trece... devenind fecioară
Din hoaşcă fleorţăită... Nu la cap,
Ca Ianus, e ambiguă... Brr ! Zeus . ■ .
Ce bolovan îmi dai ! O pietricică
Sisif cana... Chiar în sanda. Eu — iată ! SORESCU : E-un personaj ! apreciază darul '
Ca dramaturg... e vremea generoasă ! «
SHAKESPEARE : Vorbeşte gros, duminica ? Paiaţă
îmi trebuie, la teatru, La intrare...
SORESCU : Vorbeşte rar. Iar corzile vocale
Depind de zilele din săptămînă... SHAKESPEARE ; Şi noi cit vom depinde de nănavu-i.
De a cobi, de a atrage molimi ?
SORESCU : Puţin... Pîn-om Heprinde^ameninţarea-i. La urmă, -obişnuindu-ne cu răul Ca viermele în hrean, om duce-o bine, Normal ne-om bucura de libertate...
SHAKESPEARE Cu magaoaia **asta-41** circă nu s-avîntă' Pegasu-mi. Priponi-voi miîndra pană De-un

leuştean...
SORESCU *(către Ide)* : Ne iasă. Aşa-i omul, . Ond prima dată-l ia de piept necazul... Vociferează,-şi iese din sărite, Ureohil-e-i **pocnesc,** se înroşeşte... Şi Shakespeare om şi el îi... deci îl iartă...
SHAKESPEARE : Am înţeles că ne veseşti grea jale... SORESCU *(ia de mină arătarea, dă S-o scoată, blînd din*
scenă. Aceasta se opune.) SHAKESPEARE *(enervat) :* Râmîi .aicea, pînă-ai face'
floare,
Ca vinul prost în cofe nespălate,
Ce se (acreşte brusc, în d,rum spre gură SORESCU : Şi şi culoarea-şi .schimbă *(Lui Shakespeare.)*
Jucăria:
Dă-i-o ! Şi-n graibă o să plece, zău, calci are
Mutt de cobit, căci Idele-s pe-aiproape...
(Scoate din taşcă o jucărie i-o dă lui Shakespeare,
acesta joacă frumos rolul îndrăgostitului oferind;. •
buchetul iubitei. Idele pleacă.)
Scena 6
SHAKESPEARE : Azi e femeie. Mirosi zambila.
Hai s-o băgăm în piesă... SORESCU *(scîrbit) :* Las-o, frate,..
Poate mai spre sfîrşit, să-ngheţe lumea
în .sa»lă...-n plină vară... Chibzuieşte :
Avem Fantoma, Craniul...
240
241
.SHAKESPEARE : Uite, rolu-i
Nu l-am compus... li laşi în a mea seamă... SORESCU : Mâi vii acum... ca asta... Magaoaâa...
Plus Vrăjitoarea...
SHAKESPEARE : Ah, şi ea !...
SORESCU : . Macabru
Se-ncaleeă deci toaite-aeeste duhuri...
Şi nici un dacnţ al morţii nu-i, nici „Harnlct".
Să chibzuim. *Se* supără danezul •
Că viaţa-i împănăm cu amănunte
Prea â l'americaine... SHAKESPEARE : Aşa !?
.SORESCU : Un daimon
îmi spunea■:. „Nu-l lăsa să-şi[1] piardă geniul".
Eu fac ce pot, dar (te ajuţi şi singur... SHAKESPEARE *(trist)* : Urmează să mă-njunghii, precum Brutus... SORESCU : Ci limba-ţi muşcă-ţi, preluăîn clişee ?
(Pe gînduri.) Ce-o fi o fi, şi ştie numai, zeul
De-o fi mai bine ce va fi să fie...
(Pe alt ton.) Ce-a fost, n-a fost. Ce *n-a* fost a fost
şi ce este — asta este. SHAKESPEARE : Stai, o idee am... .SORESCU *(sceptic)* : Dacă-ar fi bună...
(Iese.)
SHAKESPEARE : Visăm în draci. Oînid vii, când morţi.
La urmă
Ne naştem iar şi visud se-ritxerupe... Şi ne-nţeles rămîne, ciopirţindu-i, Mairele somn, prin care trecem, idrduri...
Scena 7
Intră Blur.
BLUR : Să vezi şi să nu crezi : Atîrnă-n ştreang Jegosii Porcius şi Down-town, în poarta teatrului „La ochiul isours".
■SHAKESPEARE : Nu-mi amintesc de ei...
'BLUR : Te tot lucrară.
242
Vitali atârna : unu-n dreapta porţii,
Iar celălalt în stînga, la intrare

Bilete pasrcâ-ar vinde, ori seminţe. *(Rîde.)*
Au Luat pedeapsa care ţi-o cerură.
Ţie şi altora, atîţi, încffit
Al urbei vătăşel, din pepeni scos,
Be-atîtea mincinoase pîri, ce zurbă
Făceau în itîrg, a juidecat trei cazuri,
Pîrîşii şi pîrîţii punînd faţă
Şi măsluite pricini, jasniciii,
Minciuni, izvor de nedreptăţi şi crime,
Ieşind, precum 'păduchii, drept în fruntea
Numiţilor...
SHAKESPEARE : Ci numele li-l uită.
BLUR : Le-a 'dat pedeapsa ce-o cereau întruna Tot pentru alţii... Foarte greu atârnă, Cirid spînzurat eşti, ce-afi făcut în vilaiţă ! *(Intră Corăbierul.)*
Scena 8
CORĂBIERUL : E-o scenă foarte nostimă la teatru, Se dau în vînt doi, care scoate limba La spectatori mai mult. Aş vrea s-o cumpăr. Ideea. Stâlpii, funiile, numărul anume De biţîieli. Şi stîrvuriîle-asemeni. Din lumea veche, car în lumea nouă Tot felul de drăfcii... Cît ceri ? SHAKESPEARE : Din viaţă-s Aceste scene, ila-le cum îţi plac. Realităţi eu nu vînd... BLUR *(către Corăbier) :* Bate late ?.'
Eu ţi le vînd şi ieftin. CORĂBIERUL : Mai dăunâzi,
Să fk'-un an ? Am cumpărat butucul Ce i-a slujit de pernă unui duce, Şi ba'rda-nsingerată şi călăul. La urmă, piaţa toată-nchiriind-o, Pentru un timp, venit grozav mi-adnse.
24a
BLUR : Ce fler ! Corăfodere, eşti un geniu ! De vrei, eu morţi ou metru ster iţi vînd Ci nu le căuta naiv în piese Acest pîrlift de autor... copil e... Dramele mari nu-n teatru, ci la poartă-s, Hai Ia cei doi. Din preţ ne-om înţelege *(Ies)*
Scena 9 -
Intră Qîlmă şi Titirez, ţinîndu-se de ruină ruşinaţi.
SHAKESPEARE : Mireselor, ce-mi staţi a,şa spăşite ?
V-aţi logodi/t cu moartea ?■, ,. GÎLMÂ : ' Aş !
TITIREZ : Cu aia...
'Care-i reversul morţii ? GÎLMÂ : Viaţa nu e,
Am controlat. TITIREZ : Avem o rugăminte.
Sînt două gemene pe-aici, pe-aproape,
Copile mândre, coapte pentru Amor
Deşi cam crude...
GÎLMÂ : Paisprezece ani !
TITIREZ : Da' agurida dă gust bun pe limbă. ■GÎLMĂ : Ne fă, deci, gemeni, în aiceastă piesă,
Să ne-ocupăm de gemenele-a-cestea. SHAKESPEARE : Voi gemeni ! *(Rîde.)* TITIREZŞ : .
Hai, moşeşte-ne drept gemeni
La noi să tragă gemenele, altfel
Nu ne iubesc...
SHAKESPEARE : Să vâ moşesc, destinul prea tîrziu e ! TITIREZ : Ne-ndrăgostim de' cile... pîn' lk capăt ! GÎLMĂ : Ne dai doar dezlegarea... eşti şi naşul...
Că ne-in.suràim...
încurcăturile le facem **singuri.,-.** TITIREZ : De nu-i iubire-n piese, tragi oblonul
La teatru şi te culei. GÎLMÂ : Cu amin/două
Eu m-aş căsători, de-ar sta-n putere-mi.
SHAKESPEARE : Să intre prima.
(Titirez iese şi se întoarce cu Mary.)
MARY : Eu, fără surioara-mi, nriJci o clipă Nu stau aici ! Căci parcă aş fi goală, Cînd ea lipseşte
SHAKESPEARE-:' Du-4,e şi aldu-o.
(Mary iese, intră Valy.) VALY : Dar unde-i surioara-mi ?
GÎLMĂ *(lui Titirez, încet) :* Nu-i tot aia, care-a ieşit *T* TITIREZ : Dacă-s leite, cum să şitiu, mă, Gîlmă ? GÎLMÂ : Olnd ne căsătorim, le faicem semne .

Pe ici pe colo... să le poţi cunoaşte... VALY : Noi cînd visăm şi dimineaţa visul
Ni-l povestim, minune : e acelaşi ! SHAKESPEARE : Aşa e la-noepuit. Şi ei, tot gemeni,. Cică-ar fi fost şi, iată, rabLagire •A gemeniei... Unul gras şi mare Şi aî'tul slăbănog, bătut în creştet. Doar mintea geamănă le e în pozne... GÎLMA : Ai interes să ne bîrfeşti, amioe ? SHAKESPEARE : Sîmt buni de-nsurăitoare. Vă cer mina. VALY : Mă duc, să văd ce spune surioara
Noi am visait doi feţi — mu aschimodii... GÎLMÂ : Stai, stai să-ţi explicăm, căci frumuseţea
E mai ascunsă la bărbaţi... Nădragii *(Valy iese.)* SHAKESPEARE *(rîde)* : Ce fac cu-aoeastă scenă-n „Hamlett" ? Nu ştiu: Soresou de n-o taie aş lăsa-o.
Treci pe verdeţuri, ai ieşit din iarnă. De-aipuoi şi cucul, păcălit e anul.

ACTUL V

TABLOUL I

Scena 1

Londra,

.SHAKESPEARE *(istovit) :* Cunoşti cum e sonetul. Scrie
şapte,
Din partea mea. Căci zilnic cere unul
Şi-s deşelat. SORESCU : ' Sonete-nchipuite ?
Închipuirea mea nu e în stare
Să-ţi calce-n urmă ! Va ghici pecetea
Că-i alta, căci femeile ochi buni au. -SHAKESPEARE : E cap de bibilică, nu de critic,
Sistemul ei de aşteptări stricat e. *(Oftează.)*
N-o să observe oda de comandă. SORESCU : Tot eu să i le duc ? SHAKESPEARE : Tot tu...
SORESCU : 'Ncerca-voi.

TABLOUL II

Scena 1

Oxford. La han.

-ANNE : Din partea lui, iată-n genunchi *cer* mîna-ţi, *(îngenunchează.)*
pOAMNA BRUNA : Nu te cunosc, femeie ! De cinci zile
Tot dai ocol, ca uliu Sin ogradă,
De sus, cînd vede pui lăsaţi de cloşcă. ANNE : Ci te-am iertat... Mîndria înfrîngîndu-nii,
Chiar eu la tine vin... să âţi cer mina...
în lume, Doamne, n-a mai fost soţie,
Pentru-al ea soţ să meargă peţitoare...
Soţia lui Priam mai blînid lovită
De soartă-a fost... DOAMNA BRUNA : Hecuba ?... Nu mai spune !
El te-a trimis ? Şi laş e ? ANNE : El nu ştie...
Şi-ncet, că-l deranjăm.... Lucrează-olăituii,
Aici, la han... Mi^au spus grăjdiarii-n taină.
Soriis orile aicestea-i djai... *(Scoate un pachet de scrisori, legate cu panglică.)* le vîre-n piese.
(Plînge.)
Mai grea de ele parcă-i despărţirea... DOAMNA BRUNA : Isterică muiere, te ridică !
Moralul la pămînt ţi-i .'... *(Soţia se ridică.)* ANNE *(rugătoare) : la-A,* îi faci un ibine !
Şi scrisului îi eşti maâ ou priinţă...
Şi iei şi ...fetele... Iudith e-im înger,
Nu-i dimineaiţă-n care ea, portretul
Văzîndunl, să nu-ntrebe : „Tatia unde-i ?"
„Şi-ia refăcut căminul şi butuci' el
în plita inspiraţiei înldeasă..."
Ce pot *să-i spun ?... Te va-ndrăgi, ştiu *Msne.*
Iar cealălaltâ va sări de gâtu-ţi, ■' Cu giuvaerele ce el te-nioaircă,
Să se răsfeţe : mîngîind oibraziu-ţi,
Să zică : „Eşti frumotaisă, nu Ca Jnaima...ª *(Plînge.)* DOAMNA BRUNA : Ah, inima mi-o rupi... Ci şezi alături
Să chibzuim... Eu nu-l iuibesc... ANNE : Ce dacă .'...

De te iubeşte el, cu-atîta icnet
Şi—1 fană să sufere.. îi e de-ajunS ! Durerea
Creaţia-mboideşte... O, sărmanul,
No s-o mai ducă mult... Tresare-n somnu-i ?
Mai scuipă sînge ? Mai vorbeşte singur ?
Am pantru el un leac... Euoaliptul
246
247
E indicat, li faci, din eoaja-i zealmă
Şi-i d!ai trei picături 4a ceai, şi-o cană
De vin cu miere fiert... "DOAMNA BRUNA : Cunosc reţeta...
Dar cu bărbatul meu, dacă se-nrtoaroe,
Cum mă deiscurc ? .ANNE : Te-ai măritat ilar, gata !
Hangiţele se desmăriită-n grabă.
Femeia la răscruce, nici chiar dracul
N-o poate-ntrece-n farmece... Cam lasta-i...
(Intră S ore seu.)
Scena 2
SORESCU *(către Doamna Brună) :*
De ieri te căit în ţenchi, să^ţi dau sonetul.
E-un giuvaer, îl ştiu pe dinafară...
Un geniu, oînid iubaşte-i şi mai geniu,
Cum peste foc, când foc pui, se aţîţă
Miezul fierbinte : soarele păleşte. DOAMNA BRUNA :
Spune-i nevestei lui, de-aeum nainte
Să-i scrie... Chiar şi-n proză să-i vorbească.
Iait-o !... De şapte ori !am schimbat hanul,
De şapte ori ne-a dibuit... Femiedle-i ! SORESCU *(aparte)* :
Ce mîndru chip, oum stau laşa adături,..
Mă nog... amoru-i chior şi^mbrobodeşte... DOAMNA BRUNA :
Ce zici, să mă mărit cu Will ? Aceasta-i
Dorinţa doamnei lui... SORESCU :
Dar fără acte,
Nu s-ar putea,? Măcar aşa o vreme...
Pînă cu ^Hamlet", terminăm... Procese,
Divorţuri, trambalări de caitracfuse
Partaj, discuţii oarbe pe veselă,
îl scot din mînă iar...
248
SHAKESPEARE (de afară)": O rimă-n „codru" Cin îmi dă ? *(Intră.)*
Scena 3
DOAMNA BRUNA : O rimă ?
O rimă foarte rară Te^asşteaptă-aiici... *(O arată pe Anne.)* ANNE *(arătind-o pe hangiţă) :* Ea ţi le dă pe toate...
SHAKESPEARE *(n-o observa pe nevastă-sa. Privind chio-riş spre Sorescu.) :* E iar aici. Mereu găsesc prilejuri De-a fi-mpreună. Nu mai pot ! Vezuviul, Pe lingă ce-am în piept, i-o stropi/toare. DOAMNA BRUNĂ : Eşti palid, Will... ANNE : Pierzi nopţi în şir, şi vracii Ţi-iau spus-o dar... Au vrei să mergi cu dricul, La teatru, să ite-mpingă mort pe scenă ? SHAKESPEARE *(către doamna Brună) :* De eşti oa lacrima şi nu gheena, Ce cearcăn de pucioasă pune lumii, Un ghiocel de eşti peste întinderi De-ngheţ, vestind, prin nervi, cocorii Arată-atunci batista !... DOAMNA BRUNA *(aparte) :*

Vai, năframia ! SHAKESPEARE :
Ca varul albă te-ai făcuit, din vine Tot sîngele fugi, sporind mareea Minciunii lumii. Taci şi tremuri, varga, Şi sfîrcul sînilor descrie cercuri Oa-n apă, icînd ‹arunci, nebun, o piatră...
DOAMNA BRUNA :
Oi stăpîneşte-ţi furia...
249
SHAKESPEARE *(orb de mînie) :*
Batista!... ANNE : ■ .-., .
Ah, Dumnezeule, el scoate spada,
Cu spada goală-n mînă e o fiară...
Şi mai 'ales cînd scrie totiu-napunge ! SORESCU :
Să n-o ucizi ! ■
(Scoate din buzunar batista.) De-i vorba de *aceasta,.*
Aceasta' e la mine... când la deget
Eu m-am tăiat, ou-o foaie de in-f olio,
Şi degetul mi-am prins în cairtea-ţi groasă,
Ea m-a legat degrabă, ioa o soră... DOAMNA BRUNA :
Să nu văd isînge, nu suport, durerea
Aproapelui...
SHAKESPEARE : *" De-aproape, cît ? Hai, spune !
(Privind batista.) Foarte bine
Că ai păstrat-o... O putetam ulcMe,
De n-o găsea acum, într-o clipită.
M-am liniştit... SORESCU :
Dă să-ţi ţin eu spada
(li ia sabia.)
Dar, fraite, oe-ţi veni, aşa deodată ? ANNE :
Cînd e gelos, nu doarme şi prepusuri:
în miintea-nfierbîntată se nasc, mii...
Şi eu, ce-ani pătimit !... o vânătadie
Să-i scot din cap... Aici pe şold, căzusem,
Mi~au trebuit trei and... ce jurăminte ! ' SHAKESPEARE *(către hangiţă) :*
"Mi'-e clar acum. Cum mai lucrează bîitfa!!'
Dă-mi spada, olevetieii toţi piftie
Mă duc să-i fac... SORESCU :
Acum lasă-i, laisă-i !
La naiba cu vărsările de sînge ! •
Destul că eu m-am fost tăiat Da deget... . •
ANNE *(lui Shakespeare) :*
'Eu o idee mi-am format. Acuma, Mă diuc aoatsă. Ne găseşti acolo. Eu croşetez flanele, să ifac zestre Copilelor, ce cresc şi îţi duc dorul. . *(Plîngind.)* Eu ite-am iertat şi gloria e bine Să te găsească-n casa te, o, Wîl'l... *(Iese.)*
Scena 4
DOAMNA BRUNA :
O, Will, te rog să nu-mi mai iei năframe...
■De te consumi atîta, pentr-o c^îirpă... O zdreanţă, cu amici... Cum sînt uitucă, Le uit pe pernă... cine ştie unde... SHAKESPEARE :
Dar cinema fost femeia ce se duse... SORESCU *(către Doamna Brună) :* Vezi ? Mai: distrat ca tine-i el. Un ceas .au a sa soaţă... Zău, e-un înger ! Şi n-o cunoiaişte... SHAKESPEARE *(bănuitor) :* Deci nu era' cu tine... Am zis că e nevaisită-ta şi palme Să-ţi dea mă aşteptam... Deci... ea... Sărmana !. Cum m-a găsit ? DOAMNA BRUNA *(alintîndu-se)* :
,îmi iei doar giuvaeruri. . ,
La Londra ştiu o straldă... Ce tarabe ! Şi toate c-un selipiei, de îţi iau ochii ! SORESOU :
Mă duc în tirg, să oault coimparaţii, Metaifore, şi mîine, citim piesa... O împănăm, o dregem şi-i dăm

idrumul... Dair, înainte de-asta, totuşi Hamiet E bine s-o citească şi el.... SHAKESPEARE :
'Doamne
250
251
De cînd dar personajul pe-autar îl controlează şi îşi dă avizul ? SORESCU :
Aşa e regula îri piesa asta.
TABLOUL III
Scena 1
Danerwarca. Elsinore.
HAMLET *(enervat)* :
Să nu aud, ţi-am spus, de Shakespeare asta !
Şi eu, ce fiu li-s şi nepot şi slugă'
Şi victimă — să stau să-aştept călăul ?
(Tainic.)
Mă trimisese-n Anglia barbară, Vasalii să mă gîtuie... SORESCU *(plictisit) :*
Se ştie. HAMLET :
Şi aista ? Dar de uride ? SORESCU :
Află multe
Un om ce mai citeşte cîbe-o cânte.
(Inviorîndu-se.) Ci tocmai idaravela asta Shakespeare
Ar vrea s-o schimbe... Victima fantomei'
Eşti, frate...
în haţ te poartă ea... O nălucire !
îţi spune : „Fă aşa !" „Acum, ucide !"
Şi diacă precedentul ise creează,
Fantomele trecutului vin toate,
Răsar din hrube, ziduri sparg, hidoase,
Cer răzbunări la răzbunări...
252
HAMLET :
Prea bine ! SORESCU :
Şi moartea prin fantoma, decît trasul în ţeapă-i mult mai groaznică... HAMLET :
Prea bine !
Ne tragă în fantoma lud trecutul ! SORESCU :
în mlaisă devenim marionete Ale urzelidor de mult pătate Cu sînge roşu. Cei pieriţi în chinuri Vor face cor în faţa uşii noastre, Dictînd o râabunare-n lanţ... Cu crimă Să cîntărim greşelile ? Fă pace Cu-a ta conştiinţă. HAMLET :
Nu-nţelog. SORESCU :
Pricepe !
Şi pricepând, îţi lasă planuri :baltă. Ofelia de n-a. murit... opreşte-o C-o vorbă bună, cere-i mJîna.graibnic, [1] Căci Himeneu la rătăciri balsam e,
Pentru femei... Polonius... HAMLET :
Ci dus e ! . SORESCU :
Căieşţe-te în public ! Fă-i mormîntul, Mai tare decît bronzul... *aere perrenius.* Aoesta-i planul nostru.
HAMLET *(dîrz) :* .
O prostie ! .
Ce-i scris o dată-i scris pentru vecie, Căci soarta ştersături nu face-n frunte... O, a!Mel Kenar fi fruntea itoa'tă-o rană, Un palimsesît, ce-i veşnic carne vie !
SORESCU :
, că te ascult, îţi dau dreptate.

253
Dar autorului îi du refuzul,
Tu personal, că-mi dă în cap cu „Globul"-„
Ete-i spun curat că este în eroare.
HAMLET :
Mă prind că îl conving. Mă du la dînsul, Să-i spun mai bine să cunoască viaţa ! Şi-n psihologica realitate Să intre ca în brîn'ză, nu ca-n peşte, Ce de la cap se-mpnifc... Zău, mişcare Mai multă-ar trebui acestei speicii Zisă de scriitori... I-oi ispune-n faţă.
SORESCU :
Corabia-i în port.
HAMLET :
Am rău de mare De cînd ou Rosencrantz şi cu... piraţii...
SORESCU :
Există-o vrăjitoare de serviciu
în orice Shakespeare... *(Strigă.)* Cotoroanţooo *l*
(Un mic vîrtej, apare Vrăjitoarea.)
Scena 2
VRĂJITOAREA: •.*..]
Ho, frate, ce tot ţipi, căoi nu dau velşii ! Mergeam spre Londra, m-ai întors din cale !
HAMLET *(aparte) :*
Vorbeşte cu vîrtejul ! Zău, un tip e ! SORESCU :'
Ne du la Shakespeare ; via stratosfera. VRĂJITOAREA *(suflă) :*
U-hu-u ! U-hu-u ! *(Se iscă un vîrtej.)* s
(Lui Sorescu.) Surplusul de bagaj nu-l car în cîrcă...
Azi sînt curenţi contrari literaturii
în aer şi-i şi Golfstreamul potrivnic
(Vîrtej.)
254
TABLOUL IV
Scena 1
într-o tavernă din Londra. Mai mulţi actori, la o masă. Veselie mare. RICHARD :
îl ţine sub papuc, Auzi drăcoaica Ce-a mai scornit ? FLY :
Zi-i, Riichard... HEIFER :
Nu ne ffierbe ! RICPIARD :
La hamul ei, l-aşază la/ o masă, Mai într-4in colţ, îi dă hintie, pană, Şi vin cocoane şi-i comamidă : „Mie Fă-ani un sonet, băiete... >dar mai lung". *(Rîsete.)* FLY :
. Şi alta, mai fişneaţă : „O baladă,
Parcâ--aş pofti..." A trăia... HEIFER *(ţuguindu-şi buzele) :*
„Eu — o glossă..." RICHARD :
„Ai liiatt comaimda, Will ?" face hangiţa.. „Vezi, serie repede şi bine... ştii tu." *(Haz.)*
Şi el, săracul, „m-uzele" ^măsoară,
Le arutăneşte... Creieru-i lucrează,
Invocă nimfe... *(Se îneacă de rîs.)* E o nimfăraie
în capul ,său, cum ceaţa peste Londria !
Le toarnă poeziile... Pe tavă,
Hangiţa le serveşte... „Vai, ee bune-s"
Şoptesc clientele. Sau „Astani rece"
„Mai încălzeşte-o"... El reface vorsuri,
Cu Afrodită comparînd clienta...
255
Aeeasta-i mulţumită, un pupic

îi dă apoi hangisţa, blând, pe frunte...
Ga mărunţişul unei arse patimi.
FLY :
Parcă îl văd...
HE1FER :
Şi şorţ în faţă-i pune De tejghetar la vers, drăcoaica 'alia ?
RICHARD :
Odată 'una : „Aş dori o piesă" Şi el s-a-nfuriait" „La domiciliu, Noi nu servim cu drame detcît regii..."
Şi masa răsturnînd, fugi la teatru... . FLY :
Să joace-n piesa lui l-ar vrea Ben Jonson.
RICHARD :
Dar nu stă mult la teatru, că amocul Săptămânal, răpus, la han îl mînă...
HEIFER :
Şi iarăşi creşte deverul de dame... Vopsita aia iar la colţ îl pune...
RICHARD, *(enervat)* :
Pe da o ţine numai în isonete !
FLY :
Toceşte limba rimelor pe gîsca...
E-o gîseuliţă, zău... *(Chicotind.)* şi sîsîitul
Lui, de gîrusac înamorat, o pişcă...
HEIFER : -
Aş ! Argăsită-i rău la pielieieă...
FLY :
Şi el e liliacul ee-infloreşte
A doua oară... nopţi de mai par toalte
Putorile-mbă'taite de Osiris...
RICHARD *(rîzînd) :*
Văd mofturoasa care-i rupe foaia^
Vrea alt sonet să-i scrie, ou focosul ■
Către iubitul ei întors, să-l scoată
Din minţi cînd l-o citi, să-l ia toţi dracii...
(Intră Shakespeare.)
256
Scena 2
HEIFER :
Dar nu e el acela ? FLY : .
Ps's ! RICHARD :•
Hei, Will ?
SHAKESPEARE *(caută un loc liniştit, făclndu-se a nu-i observa) :*
Da. RICHARD :
îmbăderat arată, ca o oală
Cu care halbele moşmoane cară... FLY :
Ga lunea rătăcită, cînd tot post e.
SHAKESPEARE *(se uită în direcţia lor, fără plăcere, dă să se aşeze la altă masă)* :
Da. RICHARD:
Bâtrîne, hei ! Ne ocoleşti ? SHAKESPEARE :
Nici vorbă.
(Se aşază la masa lor.) HEIFER :
Arăţi schimbait. RICHARD *(cu înţeles) :*
Cine te schimbă zilnic ? Cu scutece prea noi ţi-nfaşă pruncul ? FLY *(prefăcut) :*
Mă, tu iubeşti ! HEIFER :
Pe faţă .acrostihuri Porţi, cu-al său nume. SHAKESPEARE *(sfîrşit) :*
Numele e *Truda.* RICHARD : .
Ce faci de-atîteaiuni ? SHAKESPEARE *(tainic) :* Scriu o piesă „Hamlet".

257
HEIFER :
Dar n-ad mai scris-o ? SHAKESPEARE :
Alta, isă rămînă.
Cînd ştiinţa progresează-aproaipe zilnic,
Precizia în mistică sălaşul
Şi-l oadM... Şi-n poezie... RICHARD :
Nu-nţeleg, SHAKESPEARE :
E greu ! --Muncesc pe brînci... Mai-mai să-mi dau şi duhul.
Pe legea mea, sorim testament nu piesă !...
Cînd totu-i gatai, iar o iau Ida capo.
Acum vreo două durai, întrezărisem
Soluţia finalului... La urmă,
Iar mi-a scăpat... o dată eu-nceputu'l !...
(Oftează.) Şi voi ? Dugheana Thadiei prolsperă ? FLY:
Ga ochii morituduii
Noi companii nu vor să aibă ducii
Şi de izbelişte lăsară trupe... 'HEIFER :
Noi, iată, prim taverne ne dăm replici. RICHARD :
Mai bine ne-aim da palme... FLY:
Ca la bîză.
Te prind jueînti fără blazon, urechea
Cu fierul roşu ţi-o (înseamnă zbirii
Lui; sir Cocii.,. La urmă zdranc ! Juvăţul
După cel gît... Cită aduni mulţimea. HEIFER :
...şi molimelor eşti codoş... Te legeni
în şitre;ang şi vîntu-ţi numără picioare
De versuri, ca-re-ţi curg precum răjşina
Din falnic brad trăsnit... RICHARD :
îmbuluciri oică iiscăm, iboleşniţi
Am oploşi...
FLY :
In rest, e totul bine Şi liniştea domneşte-n parohie... HEIFER :
Zburăm ca prepeliţele, razant, Şi vînătorii trag în vînt, întruna, Ce pilcă, pică... Ba[1] zburăm şi moarte,
Căci drag oiştea de (teatru sus ne ţine... FLY:
De-o săptămînă ne câpăituirăm. Ne-a luat sir Fletcher sub a sa aripă... SHAKESPEARE :
Mi-e dor de scenă iarăşi... ca de mama. RICHARD :
Ci hai tu noi... HEIFER *(visător) :*
O compainiie „Shakespeare
And Compainie..." FLY
Reţetă grasă .' Haide ! SHAKESPEARE *(oftînd) :*
înitîi, fsă terimin ce-am în cap... RICHARD :
Ai goange !
Zău, Will, ţi-o spun pe şleau te chinui degeabia, dacă n-ai talent... Ştii singur, te naşti c-o flăcăruie, dacă nu e, nu poţi s-o inventezi... FLY:
Aşa-i . HEIFER :
Storci creieri
In van.,. *(Shakespeare dă semne de iritare.)* Dar poate îl jignim, săracul. RICHARD :
•
Spus de prieteni, adevăru-i dulce. Deşi pare revent sau mătrăgună, Atîtea piese gata- sicrise-'aşteaptă Iar noi ajotorii ne-apucăim de alte Năzflbîtii... Să te i/ei de piept ou clasici
258
259
Ce-au burduşit antichitatea ? Grecii,
Nici ei, acum, un cuvinte! nu suflă,

Loviţi în plex de veacul Hui Perlele
Şi-ail altora... Vreo douăzeci de veacuri ! FLY :'
„Babau !" le fac Euripid, Sofocle
Şi ei încremenesc cu pana-n gură. SHAKESPEARE :
Totul s-^a scris, şi eu rescriu ca prostul...
(Oftînd.) Am .început şi nu-mi pot pune stăvili !
S-opreşte cine poate, vorba-ceea. RICHARD :
îţi dau exemplul meu. Mereu nevasta
îmi spune : „Pune mîna-aibi — pe masă
şi cheiaimă spiritele... isă ite mişte !
Şi ce ţi se năzare, pui în piesă...
Dă-i drumul ! Dalcă Shakespeare iscrie, şi tu
— Că tot actor eşti — 'singur îţi fă rolul.
Gătită voi veni la premieră,
Să văd cum sala rage : „Autorul !" HEIFER :
Şi scrii ? RICHÂRD :
Am început... Să ştii că-i simplu... Dar, ca morarul, tot mai mult făina
Machiajului m-atrage... Ou Beri Janson , Eu nu mă-ntrec... FLY :
E autor de rasă... HEIFER *(lui Shakespeare)* :
Te caută de mult, isă-i jo,ci o piesă, SHAKESPEARE *(pe gînduri) :*
Mă duc la han... adică... mda... laidasă... FLY:
Vorbeai de-han... Nu poţi s-o laşi în brînză ? HEIFER *(jenat) :*
Zău, e soi rău... RICHARD :
Tot Oxfordu-a fişat-o.
Tîrfă şi ţolină ce, tologită

Şi toloşcană tombole visează ! Cu pateaura ştergi în urmă urma
Scena 3
FLY : Nu i-a priit taverna...
HEtFER : , -
Toată breasla Of ace de ruşine... RICHARD :
Rău arată... FLY :
Prea aspru, Richard, eşti... Te-aude soţul, Deşi-i pe *mare.*
HEIFERYcătre *Shakespeare care dă semne de nerăbdare) i* Iartă-l !
El e Zero. " FLY ■
E Richard Zero, ştii şi-i gură spartă. SHAKESPEARE :
Jigniţi femeia-mi ? TOŢI :
Da! SHAKESPEARE :
Atunci jigniiţi-o !
Bărbatu-isău nu mi-a lăsat mănuşa, Să v-o arunc... FLY :
Prea mînidru !
Nu se biaite ; HEIFER :
Cu de-alde noi !

TABLOUL V
Scena 1 ';*; '.
Oxford. Biroul lui Shakespeare, la han.
SORESCU *(tainic)* : ..■-
Aşteaptă un copil Frumoasa brună. SHAKESPEARE *(hotărît)* : ;;
A'l meu nu e ! Că sânt steril, am acte.
Probez cu ale mele piese, eare-s proaste ■'■• '__
Şi ichiiar acum aceist impais — zălog e. ;. •
SORESCU :
Ştii, soţu-i e plecat de-um ian pe mare, .. .
. Cu plodul de-o găseşte... ţi—1 atîrnă ■. •

De gît îşi te aruncă în genune. ■ ■" -
Acest .copil, colacul de salivare
Al *ei,* te ve-neea, hrăni-vei peştii... SHAKESPEARE *(semne de nervozitate)* :.
NIHS azi în taana înfierii... , .' ■.
SORESOU :
Vere,
Nu te pripi să negi, căci **ştie-o** ţară • . .
Relaţiile voastre. Han e lumea
Şi şuşoteala prin pereţi se-intinde. SHAKESPEARE *(făclnd o socoteală) :*
El ia plecat de zece luni jumate... ;••'
La unsprezece luni, plozi vii se nasc ? SORESCU :
Sînit cazuri, :
Dar foarte rare... de îmbrobodiră,
Chiar în ăst hal... SHAKESPEARE :
Va fi el cazul !
(Oftează, se plimbă nervos..)
Eu laim copiii mei... SORESCU :
Ai şi nevastă... SHAKESPEARE': In rană spada-mi răsuceşti... Şi **plozii**
în valuri de ne vin, cum facem faţă ?
262
SORESCU : De tine-alături girat. Dar pe-ndelete Cu ea discută. Aşteaptă-atfară, plînsă. *(Iese, intră Doamna Brună.)*
Scena 2
DOAMNA BRUNA : El vine joi. SHAKESPEARE : ■ Grozav mă doare capul
în ostrovul acesta ce puiază
Necazuri şi belele... DOAMNA BRUNA : *(Tainic.)* Vei fi tată.
(Shakespeare tace.)
Nu zici nimic ? .^
SHAKESPEARE : în sus de bucurie
Nu sar de felul meu. Potop de lacrimi
De fericire n-am, sa-i fac lui Noe
O concurenţă-n arca mea, ou ieaigăn
Şi scîncet...
DOAMNA BRUNA *(plînge) :* El vine joi, repet... SHAKESPEARE *(scos din pepeni) :* Vrei c-o furtună Să ţi—1 întorc din drum ? Ge-is eu, Prospero ? Să am puteri şi rduhurile toate Să mă slujească ? *(Pe gînduri.)*
Iaca >o idee...
DOAMNA BRUNA : Ce ai ? Eşti palid ! SHAKESPEARE : Nasc ! Aşa se naşte
Ideea unei piese... *(Începe să scrie precipitat.)*
DOAMNA BRUNA *(După ce s-a plimbat supărată prin încăpere cîteva momente) :* Şi ideea veche De-a mă iubi, o uiţi, acum cînd radul Cel odrăslit în pântec mişcă munţii, Doar tatăl cel iubit... e rece... sorie...
SHAKESPEARE *(Aplecat asupra paginii) :* Să nu mă întrerupi vreo cinşpe zile !
Să nu văd mutră-n preajmă! NUHS acasă, Oricine-'air fi...
DOAMNA BRUNA *(sfioasă) :* Chiar dacă-apare... fiul tău... sau... fiica ?
263
(Shakespeare scrie înfrigurat.)
(Enervată.) Cînd trebuie să scrii, fixezi pereţii
Ou-a ta privire-i ţii, ca la cutremur
Şi foaia albă'îţi rînjeşte-n faţă.
Iar cînd vin şi eu, iată, e-o problemă,
Te-apucă inspiraţia... SHAKESPEARE : Un nume
Să-mi dai, de fată...
DOAMNA BRUNA *(început de speranţă)* : De-i băiat ? SHAKESPEARE : Nu, fată. A lui

Prospero... DOAMNA BRUNA : Aiurezi. Eu ce fac ? SHAKESPEARE : Naşte, renaşte, îţi refă căminul,
Bărbaţii toţi ţi-i cheamă, dă ou banul
■Şi-alage-i tatăl... eu o lună-două
Sînt orb şi surd... Ptiu ! Mi-a fugit ideea !
(Proză.)
Vezi ? Am şi eu cîteva momente biinecuvîntate şi . .
hop !
Te găseşti să mă sîcîi, să mă întrebi ceva,
să mă trimiţi la pîine, la pădure, la dnacu-n praznic !
după zmeură, frişca... Cine ziceai că vine sîmbătă ? DOAMNA BRUNA *(plînge)* : Nu sîmbătă,, joi... SHAKESPEARE : Stai, stai frumuşel... acolo în colţul
acela şi. nu mişca... DOAMNA BRUNA : Mişcă el, frate... SHAKESPEARE : Ala de pe mare ? Bărbatu-tău ?...
Stai că şi-n capul meu mişcă... Şi eu sînt tot pe mare..
Aşa... Mirandolina ? nu c-a fost... Nici Julieta...
Deelorofilizaite de iubire şi puritate... Lavinia,
Tarnara ?
Elisafoeth ? Gertrude ? Nu Gertrude ! Hermina ?
Hipolita ?
Jessica ? Am găsit : Porţia ! Da, Porţia. Nu, nu
Porţia,
că şi ea a mai fost, depăşim proporţia... Şi porţia-i
prea mică pentr-o
furtună... Ar fi chiar a treia... sau a patra?...
şi lumii
i s-o apleca de naţii aşa de mici, că-i totuşi o copilă. DOAMNA BRUNA *(speriată)* : Priveşti în gol ! Ochi de
strigoi... Ou cine vorbeşti Will ? Să chem un doc-
264
tor ? Moaşa am chemat-o, dar ţie ţi-e mai rău. Ah ! Pe Socrate, şi pe Xantipa lui. Moşitul unei idei mai
. crîncen"€ste !
SHAKESPEARE *(fericit) :* Mi-e foante bine,., în gol dacă privesc, o văd pe... aista... Miranda, frate ! Soro ! Da, Miranda — Un nume numai bun peratr-o fecioară. *(Intră S or eseu.)*
Scena 3
SORESCU *(Doamnei) :* Corabia-i în port, veni mai grabnic. DOA-MNA BRUNA : Leşin... SORESCU : Dau primul ajutor ? Chem moaşa: ? DOAMNA BRUNA : în taină mare... vreau acas, la mama..
(Leşină.) SORESCU *(Aparte) :* Sînt două naşteri oe mă iau drept
martor...
Sînt fericit că Shakespeaire iarăşi scrie Şi un copil curînd va spune „itată" Unei nod piese... *(Shakespeare scrie înfrigurat.)* Zei, hrăniţi furtuna !
Precum maseurii-şi lasă energia
în mădulare ce troznind prind vlagă.
Pîn'la leşin, furtună, stoaroe-ţi zeii !
Mă duc să chem şi moaşa şi trăsura.
(Iese.)
SHAKESPEARE *(după un timp, strîngîndu-şi hîrtiile) :* Mă mut la Londra, prea mulţi snobi la Oxford. *(Iese.)*
TABLOUL VI

Scena 1

Londra. In culisele teatrului.

RICHARD : Damblaua lui ! Tot chinuie hîrtia,
Oum alţii joacă bridge... Şi pierde vremea !
265
Pe scenă intră-neercănait şi replici
Uiitate din ce-a scris îi vin pe limbă.
Memoria i s-a tocit cum cotul
Socotitorului ce-aşterne cifre
Şi-neurcă cinci cu şapte, pe la şase
După amiază... *(Uimit.)* Ieri mi-a zis „Sorescu". SORESCU : Mă faci să rîd... RICHARD : Ba foarte des se crede
Sonescu SORESCU : Ah ! Actorii ! Limbă
Spurcată iau... RICHARD : Pe cinstea mea ! îl lasă
Să-şi odihnească subţiata minte !
Să fie doar actor, căci bune piese
Atîţia scriu... Ben Jomson, Robert Green,
Eu însumi, timp dac-aş avea...
(Intră Voicea îmbrăcat cu suman, opinci, căciulă pe cap. Cu desaga pe umeri.)
VOICEA *(punînd desaga jos)* : Lungi drumuri mai sînt
şi pe lumea lasta. *(Oftind.)*
Nu ştiţi cum dau, de meşter ? RICHARD : Nu pare de prin părţile locului, după îmbrăcăminte.

SORESCU : De unde eşti ?

VOICEA : Am auzit că e unul pe aici, de-i zice...
Na, c-am uitat! *(Scoate o Mrtie.)* William al Iu' Shakespeare al lui Stratfor al lui... Arrifon.

SORESCU : Le-ncurci rău... Te-ai rătăcit pe-aici...

VOICEA : Eu nu mă rătăcesc... oricît de departe m-aş; duce ! Ga bună oară acum, că vin tocmai din-.. Că eu am reperul meu...

SORESCU: Ai o busolă, ca marinarii noştri, oare bat coastele Americii sau ite orientezi ca înainte vreme,. tot ide pe muşchiul de pe copaci... oaie iaraltă nordul... întotdeauna nordul ?!...

VOîCEA : Mie nu-mi arată nimeni nimic. Mă orientez j singur. *(Tainic)* După dealul lui Ciacăfoc. Cînd mă] ■trezesc dimineaţa, dealul îmi vine pe amina, stingă, j iCînd mă culc, dealul lui Caeă'foc — pe anina dreap-i tă... Cînd mă-ntorc, dealul lui... pe mîna ailaltă..J Dacă mă răsucesc mult la bătălie... cum a fast oa-j
266
zul... dealul lui Caeăfoc... dispare... Şi-atunci ştiu c-o să fie alt război şi mai mare... cum a fosit cazul cu tragedia sta... *(Umblă în desagă.)* Să-4 scot, sau să nu-î scot ?

SORESCU : Ai dealul ăla acolo ?

VOICEA : CSt de greu poate fi un cap ? O mină de pă-mmt... Ţările noastre, toate trei la un loc, aşa cum le-a'"adunaft el mănuinchi, cu sabia lui, nu-,s mai mari, pe hartă, decît acest cap... Trebuie îngropat în taină, la noi acasă... Ce om ! Ce cruce de om ! SORESCU : Şi cine te-ia itrimis aicea k[1] noi ? VOICEA : Umblă vorba că vă-chinuiţi să găsiţi subiecte...
Zvonul. Ştiţi, la noi, zvonul e foarte iote...

SORESCU : Mai iute decît scrisoarea 'nemţească ?... VOICEA : Să[1] «-aud de cheisaro-crăeş'tii ăştia !... Că Basta a fost omul lor şi ne-a, pierit viteazul, răpus de sabia Iui prin trădare... Eu v-am adus o tragedie adevărată... *(Intră Shakespeare.)*

SHAKESPEARE : Le-am spus : Nu joc o lună, două, nouă, Pînă nu termin piesa ! La spectacol Să vină ducii itoţi, n-apar pe scenă !... Şir indian să facă regii, nu ies !... Ideeae prea mare, ,s-o las baltă.

SORESCU : Minune mare ! Iată sosi *Capul...* VOICEA *(scoate din desagă un cap insîngerat) :*
Nu-şi va găsi odihnă, pină cînd... Tragedie m-are pe-acolo pe la noi... SHAKESPEARE : Cine e ? SORESCU *(lui Voicea) :* Peleirine, ©e-ţi porţi sfîntud mor-
mînt în desagă, spune-i ! El e omul pe care-l cauţi. . VOICEA : William al Iu'... ăla?... Din... de pe

Amfon? SHAKESPEARE : Ci câpu-acesta-nsîngerat a'l cui *e* ? SORESCU : Spune !
VOICEA : Am luptat în oastea domnului nostru Mihai, de cînd a dat el prima răscoală contra turcului, pînă la'sfîrşit... N-a fost bătălie în care...
SHAKESPEARE : Am auzit ceva... O grozăvie !
SORESCU : Şi nu-i iun cap ide măscărici, la mese ""-;
Ce spune verzi şi-uscaite, dă ou tifla !

El sabia o scoase şi o clipă
Opri a semilunii-nainfcare. - Şi pavăză unitelor provincii
Valahe — o ridică, sclipind, în soare.
(Intră actorul.) RICHARD *(către Shakespeare)* : Pe scenă ! -ţi vine—
rîndul ! Eşti Hecuba.
Cu ouă dau troienii, de înltîrzii !
SHAKESPEARE *(privind desaga)* : Stă timpul în desagă,
dar nu-i vreme !
Păciat, n-av^em vreme !
Lămîiia antică mereu tot stoarcem
Şi iaită-n jurul nostru înţelesuri
Ce se-ntrupară în eroi năprasnici... RICHARD *(arătînd spre Shakespeare) :*
El 'scriitor e doar în timpul liber,
Ci pîinea şi-o câştigă histrionic...
(îndemnîn'du-l.) Heouibo, fă-fte iar izvor de lacrimi
Şi smulge-ţi pletele... Poftim peruca. SHAKESPEARE *(enervat)* : V-am spus şi-aseară că nu joc ?
Nici azi, nici mâine, nici... luna viitoare, tot anul
1601 va fi dedicat scrisului... Sînt pe punctul de-a
deveni... *(subliniind)* dra-ma-turg. *(Către Sorescu.)*
Prietene, îţi mulţumesc... Singur mi-ar fi fost greu
să ies din mlaştina neputinţei... SORESCU : Şi iată subiectele vin singure...
Dă-ţi drumul, scrie !... Să duduie sfîrşitul acesta
de... ev mediu ?... renaştere ?... şi timpul tot ce-o
mai veni... SHAKESPEARE : Totuşi, trebuie să joc *(Către Voicea.)*
El un erou grozav a fost şi-mi place
C-aşa modest ou capu-n palme vine,
Iar itrupu-i prinde rădăcini în grîne
Şi-n vulturii ce vă brăzdează cerul.
Ca pe-un chivot îl ţină-n palme ţara,
Ce l-a născut... Vă lumineze soarta*
Cu sângele aprins în curcubee... RICHARD *(grăbit)* : Hecubo, hai ! SHAKESPEARE *(mirat)* : Jucam Priam...

Tamisa,

Ne:ai mu,n proaste ! face cinstea *azi t^*
Te du cu bine
cu bine ! Călătoriţi, călătoriţi, noi însă,
Legaţi de Albion ou ţărmul mării
în ceaţă lâncezim... RICHARD *(lui Shakespeare)*: Ne cheamă iarăşi.
(îi pune peruca, ies.)
SORESCU : Pe hartă, unde vine-această ţară ? VOICEA : Mă duc... Sărmane cap .'...

nevcheamă trupul.
Haidem. *(Ia desaga în spinare.)* .
(Privind lung.) Că n-oi fi neamţ ? Tragedie mare, domnule... SORESCU : Aş...
VOICEA : Dar nu pari nici de-aiici... SORESCU *(evaziv)* : E, e...
O să mă interesez de ţara voastră... Sînt pe-acolo nişte isprăvi că se cruceşte occidentul. Ţările de Jos, Danemarca, Spania... Acest Mihai... VOICEA : Tragedie mare, mă nene ! SORESCU : Atît de măre că nu încape în Shakespeare. VOICEA : E — acum mi-oi vedea de drum ! Aşa, acum să ne orientăm...
(Face cîteva mişcări.) Mda... Cam pe-adei vine... SORESCU : Cine ?
VOICEA : Dealul lui Oacătfoc vine pe mina stingă... SORESCU : Aha ! Da de ce-i spuneţi aşa[1] ?

VOICEA : Iese pe el ceva... nu ştiu cum să explic... Să zici că e pucioasă, nu e. Să zici că e, păcură, nu e. Să zici că e loc, nu e... Da' ceva tot e ! Şi dimi-neaţă-l vezi, aşa, c-o căciulă ţuguiată de flăcări... Albăstrui, băltind în turchez... Hai acasă... mă, nefericitule...
SORESCU : Da voi de ce umblaţi cu subiectele în desagă
pe la> străini ? N-aveţi scriitori ?
VOICEA : N-avem, că ni-i taie.
SORESCU : Cine ?
VOICEA : Ei... Paginii. Deocamdată avem... tot avem un fel ide scriitori. Le spunem *cruceri.*
SORESCU : Scriu .cruci ?
VOICEA : Numele şi prenumele. Cu ăştia ne lasă, că pe cruce cită dramă poţi să scrii ? Că nu e spaţiu... Mai mare drama din marmînt... Dar vezi, dacă nu e spaţiu... De-aia ne lasă şi ei... Şi s-au înmulţit crucerii... Mamă, mamă !... Toartă ziua strigă : „Hai la cruci !" „Hai lai cruci !"... Vin cu ele în traistă... „Cruci de colaci" zic, „cruci de pus pe piept", cruci ! „Hai la cruci !" Cumperi crucea şi-ţi pui numele pe ea... şi gata dramaturgia originală! Eşti şi personaj, şi autor şi critic şi lumea asta: şi lumea ai-! laltă. Da nu ţin mult, că pesite şapte ani... te dau afară... Scrisul se umple de muşchi... Apar crucii noi... Şi tot aşa... *(Speriat.)* Staţi, că mi se şterge Dealul lui iGacăfoc din cap... *(Se orientează.)*
În-J coace vine... 1
De acolo mi se anunţă şi cumpenele... Tot cu pîrniaj dealului ăsta... Ştiu c-o lună-niainte ce-o să se-nJ tîmple. Numai nenorociri ! 'tui mama mă-sii... Ne-aul întărîtat paginii dealul rău de tot !...
P
SORESCU : Mergi cu bine, valahule... Nici dumneata *m* încapi în Shakespeare... Ai văzut : nici chiar el ni; se mai încape. Shakespeare nu mai intră în Shakespeare ! îl bîntuie şi pe el dealul lui...
VOICEA *(uitindu-se in desagă)* : Hai, mă, amărîtuleJ Haidem acasă... *(Pune desaga pe umeri. Iese.)*

TABLOUL VII

Scena 1

Anglia. într-un cimitir.

Anglia există

Oe-ar exista..

cum

i daca-* fa, ar fi pen,tru HAMT PT • I\T Părere a părerii

- ***Ce*fi**

fi

Pe

?[1] srr

mma

^trr.t:w;n=

încălziţi fie^^ blastemată ? 271

Scena 2

O tavernă în Londra.

.RICHARD : Lipiţi de umbra lui. Şi, dacă umbra-i
Pe unde calcă el, nu ştie, voi
Mai mult ca ea să-i fiţi fideli tovarăşi,
Să-l urmăriţi **şi-n** vis. FLY : Ani înţeles.
îl urmărim şi-n vis. HEIFER *(enervat)* : Ou ce mijloace
Visează-aitît ? RICHARD : întrebi şi tu ca prostul.
în numele onoarei şi-al acestui -
Ceţos ostrov, scăldat mereu, cia pruncul.
De apa scăldătorii mamei mări,
Să luminăm acest ulngher de taină ;
Cum scrie ? Dacă Shakeispeare e chiar Shakespeare *î*
Şi dacă nu e, cime-i scrie totuşi,
C-a-nnebunit actori şi dramaturgi FLY : Fiigura-i e de tontălău.
RICHARD : Taci, vită !
La fizionomii mă laşi pe mine.
La treabă, deci. FLY : Fugim.
RICHARD : Păstraţi secretul..
(Ies.)

Scena 3

Londra. Un colţ de stradă.

SORESCU : îngrijorarea! mea eu ţi-o dezvălui Ştii bine cum e lumea. Şuşoteşte. Că eşti ce eşti, spre-a demonstra mulţimii în piaţă mîine ieşi, acolo unde Bread Streat ise întretaie dîrz ou Buter —
SHAKESPEARE : Street.
SORESCU : Exact.

272

SHAKESPEARE : Şi ce să fac ?
SORESCU : Intre tarabe
Te-aşezi la masa ta şi-ncepi a scrie,
Ou scrisul tău mărunt.
SHAKESPEARE : Cine-mi dictează ?
SORESCU : Aşa e... Cum să facem ? Eu alături
Nu pot s-apar...
SHAKESPEARE : La dracu !
SORESCU : O idee !
Transcrii aceste pagini trei din piesa
Mai veche-a iţa.
SHAKESPEARE : Nu-mi place nici de frică !
SORESCU : Tocmai de-aeeea, stai în văzul lumii
Şi strîmbă-te la foi, scînoeşti, scoţi limba
Pe scaun ite foieşti — isă vadă chinul
Compunerii... Poftim cerneală, pană.
(Grijuliu.) Să .scrii citeţ... Dar puroeluşi, pe foaie,
Păţi face vreo doi-trei, şi mici crochiuri
De trecători... un cal, o pălărie...
La imprimare, cînd vezi manuscrisul,
îl îndrăgeşti mai mult... SHAKESPEARE : Aşa voi face.
SORESCU : Ortografia eu ţi-o pun, ila urmă.
Nu te sfii, dă-i drumul, cum îţi vine.
La urmă, transcrii totul, după norme. SHAKESPEARE : Şi fac şi-alte desene ? Ah, ce chin e !

Scena 4
O *piaţă în Londra. Shakespeare la o tarabă, sub o umbrelă de soare citeşte cu vădită plăcere o carte. Intră*
Fly şi Heifer.
FLY : Uite-l acolo.
HEIFER : Dă mereu din buze...
FLY : Sindrom invers : citeşte, Doamne — iartă,
în loc să 'scrie... *(Se apropie de el.)* Ce faci, bătrâne ?. HEIFER : Ei, merge, merge ?
(Shakespeare, surprins, ascunde cartea şi începe să
scrie.)
273
SHAKESPEARE : Ia, mai scriu o piesă...
Dar versuri cinci 'îmi luară şapte zile...
(Actorii ies, Shakespeare, scoate paginile şi transcrie.)
(Intră Ţine-Cal.) ŢINE-CAL *(îl priveşte un timp pe Shakespeare) ':*
Umblaţi în vîrfuri, oameni, gură-cascä,
Borfaşi şi ucigaşi, femei uşoare,
Ca fulgul să păşiţi, voi conţi, prinţese,
Soli, împăraţi, bufoni — cu toţi în vîrfuri
Căci, iată-l, scrie ! Nu-i abateţi gîndul.
(Se întoarce-Fly.) FLY : Ce scrie ? ŢINE-CAL *(se apropie şi se uită peste umeri) :*
„Sir Thomas More"... Stau maldăr vreo trei pagini UN TRECĂTOR : Ca scoica, fruntea-i naşte perle moi,
Oare-nşirindu-se vădesc efortul
Ce în adîncul gîndului le naşte... FLY : Accese de talemt avem cu toţii
Ca tuseia ne îinecă-un ceas ori 'două...
Dar chiar aşa întruna... Nu^i terestră
Făptura lui ?
Mă duc. Mă enervează.
(Iese.) i
Scena 5
Londra. Taverna cunoscută.-
FLY : Sînt veri. Lnaim auzit spunîrad : „Noi, vere. Noi elisa'beithiainii, sus să ţinem Oiştea teatrului, că tare-i gardul"...
RICHARD : Hm ! Ei eliisabathani ! De unde Şi pînă unde ? ;
HEIFER : Poate tibetani
Strămoşii lor, sus în Tibet, oii yacul, La paştere de virat, ieşeau sărmanii...
FLY : Acesta-i scrisul lui ? *(Scoate clteva file.)*
RICHARD : Al lui Sorescu ?
274
HEIFER : I le-am roanglit, cerîndu-i de-o ţigară
Şi el ne-a dat foiţele acestea. RICHARD *(studiind)* : Marlowe nu scrie-aşa, cu *w* spre dreapta...
FLY : Atunci Sorescu nu-i Marlowe... Dar cine-i ? HEIFER : Vorbeşte englezeşte ou accent
Latin RICHARD : Latin ? Montaigne e ! Nu... adică...
Montaigne e mont... FLY: Ah, zi-i să-i zic... ■
. Seneoa,... într-o reîinioairnare-ntîmp'lâtoare.
A aiuziit că Shakespeaire îl ciiteşte
Şi ia venit să-i sufle tragedii... RICHARD : Gogoşi de tufă.. Nu-i Marlowe el totuşi ?
N-a fost ucis şi prefăcîndu^şi boiul
Pe Tamerlan i^l varsă-n cap lui Shakespeare - în zeci de piese. FLY : Zău, e o idee !
RICHARD : Vom lămuri... Un lucru-i clar : colega
Nu-i aiutorul pieselor ce scrie. .
Mă duc la repetiţie. La urmă
Mai disautăm şi lămurim misterul.

De niu aflăm aioum, la anul — gata *l*
Misterul va rămîne pe vecie.
Şi e ruşine, pentru noi, englezii,
Pe sfoară să ne tragă... ăsta, Shakespeare,
Un 'biet actor ou ţinere de minte,
Ca >mine şi ca tine... dar atît. *(Iese.)*

TABLOUL VIII

Scena 1

Londra

HAMLET *(aparte) :* La mirate zdravăn nu-i ! Voi sta prin preajmă
275
■Şi semnele ce-nvederea'ză starea-i De lipsă de control, cumva s-arată Şi semne rele dacă văd, asupra-i Voi aţîţa noian de personaje. în mîini demente soainta noastră chin e ! *(Intră Sorescu.)*

Scena 2

SORESCU : Acum, că l-ai văzut, te du acasă
De-ţi pare mic uin autor de-aproape
Şi te întrebi : „El poate fi acesta ?"
Gîndeşte că şi mintea-i ca mărgeanul.
în iscoică sită şi, spre a-eunoaşte-o, marea
Te cheamă în adine, forînid prin straturi.
Şi-apoi, să ştii, -chiar marea pare-o baltă,
Celui grăbit să vaidă-n valuri smîrcuri. HAMLET : Mă duc. împleticit sînt .azi la cuget.
Buisolarşi smulge limba. Spune-mi, nordul
Rămas-ia tot la nord ? SORESCU : Aeesta-i drumul *(îi arată direcţia.)*
(Rîzînd.) Moară de vînt sînt cu fofeze-amare
Ce vîntură direcţii, la răscruce. HAMLET *(aparte)* : Aici după perdea voi sta. Vreodată
Cum nici o pajură sau gheonoaia
Ce-ntre tărîmuri două 'face zboruri
De agrement, nu a clocit, în zbonu-i,
Un ou mai blestemat. De-ar fi auzu-mi
Cuib pe măsura vorbei lui smintite !
(Sorescu iese, Hamlet se ascunde după perdea, intră ■ Şhakespeare cu Ben Jonson.)

Scena 3

ŞHAKESPEARE : Tu, Ben Jonson ?!
BEN JONSON : Treceam pe-aici şi am văzut lumină... ŞHAKESPEARE : Lumină ? E chelia mea, bătrîne, E luna-mi săltăreaţă... ci în nouri
Numai ce e sub fnunte-,n colo, iată,
Senin mi-i orizontul... BEN JONSON : Anii trec se pare
Că iama dai prin forţa ta de muncă...
Nu încorda prea mult prea fermecatul
Tău arc, mai lasă-l să respire.
Altfel, plesni-va, ultima săgeată, . '
Ce vrei să o slobozi, s-o-ntoaroe asupra-ţi. ŞHAKESPEARE : Cu Hamlet neplăceri am... Nu mă lasă
Să dorm... Ştii, l-am stîfnit grozav, BEN JONSON : în pace, lasă-l.,. E ranchinos... E bună prima formă.
Să-ţi spun ceva... S-a diluat esenţa
Prea mult în teatrul de-azi...
Un fel de zeamă chioară !
Atîţia nechemaţi ce ţin condeiul
Cu degetele tari, de la picioare
Picioare şchioape debitînd actorii,
Că lor le vine chiar, un şut în fundul
Oricărei replici boante să dea, bieţii. ŞHAKESPEARE : De-aceea mă căznesc şi chiar pe limba
Lui Hamlet vreau să scriu, cu grai de moarte...
E coala; cea mai dragă şi-o tot răzui,

Ca palimsesitul. ' BEN JONSON : Cică-ai trecut cu bine istmul crizei.
Mi-a spus Soresiou... ŞHAKESPEARE : încă are crampe
'Această pană...
BEN JONSON : Pentru femei, cum Ştii, soseşte-o
vîrstă ■ Cînd dracul imitră-n ele, sparg, au furii.
La urmă, potolite-şi văd de treabă.
Sar pana — nu uitai-e feminină.
Şi de-a sfîrşit cu poalele ei crunte
Su.feră-un pic — la urmă iar se-avînită
Pe drumu-nţelepciunii... Foarte sincer : îţi spun : de tine doar îmi este itea'mă,
Invidiia puteai ucide-n mine
Admiraitorul ©are, lacomi ochi
Aruncă peste tot ce scrii... E bine,
Prietenia c-a învins. *(îl îmbrăţişează.)* Băiete

Dă bice !... Piese noi ? Să se vorbească
'De aceste vremi c-au strălucit prin 'tine... SHAKESPEARE *(ştergîndu-şi o lacrimă) :*
Ce bine-mi face vorba-ţi ! Ca balsamul
Pe rana celui ce credea că moare.
Şi gîndu-ţi bun este oglinda care
Face dimitr-un .bătrîn iun flăcăiandru. BEN JONSON : Aşa te-vreau... SHAKESPEARE :' Duşmanii-mi năpîrlîră
Şi ei, noi haite stau pe la răspîotid... BEN JONSON : Uitasem... Invitat ai fost cu trupa
La curte... Fadma-ţi creşte... Eşti un nume !
Mă duc... Eram în trecere. Dă bice !... HAMLET *(de după perdea) :*
Să mişc sau să nu mişc acum perdeaua ? SHAKESPEARE : S-aude-un glas... BEN JONSON : Pămîntul în mişoarea-i
Din osii roase, scoalte cîte-un scîncet.-..
Ţi s-a părut SHAKESPEARE : Părerea ne e mamă.
(Ben Jonson iese.)

Scerta 4

SHAKESPEARE *(privind spre perdeaua care mişcă) :* Spionii puin venin şi vestea bună Nu poţi s-o guşti de-a lor urechi ce mişcă. *(Scoate sabia.)* Un şobolan ? în gardă, şobolane f *(Străpunge perdeaua.)*
N
HAMLET *(ţipînd)* : In piept tăişul'mi-a intrat, SHAKESPEARE *(dă perdeaua la o parte)* : E Hărnicit,
nobil prinţ al Daniemiarcei... HAMLET : Ca fier de plug, cînd trage brazdă-n lună...
Nu sînge, iată, raze curg din mine,
Căci m-a ucis în timpul rugăciunii... SHAKESPEARE *(îngrozit) :*
O, Hamlet, nobil prinţ al Danemarcei...
(Intră Sorescu>. cu Vrăjitoarea şi Idele lui Marte.
Le trage de mină în scenă.)

Scena 5

SORESCU : Cred c-au făcut o crimă-aceste iaisme...
De sînge-s pline... Şi voiau să fugă,
Am auzit ţipînd... *(îmbrîncindu-le.)* Mărturisiţi ! SHAKESPEARE : Pe Hamtet l-am ucis... prin imprud!enţă... SORESCU *(aleargă la Hamlet care e întins pe duşumea)* :
Încă se chiinuie, dar e mortală
Fîntîna oe-ad deschis în piept... VRĂJITOAREA : Roş sînge,
Din el ţîşni, pătîndfu-ne veşminte...
Dar soarta-şi merită... Căci el pe-această "Copilă-aici după perdea... o, Doamne !
A vrut s-o necinstească... SORESCU : Minţi, vicleano !
VRĂJITOAREA *(povestind) :* Stăiteam aici, ascunse, la

taiclale.
Cînd el veni, văzînd-o, zise : „lat-o !
Eşti Piaza Rea ? Atunci să-mi faci doi gemeni,
Că mă grăbesc să umplu oimenireai
Cu Pieze Rele... ce cobind întruna
Una pe ailta-noet se vor distruge,
Pămîntul scutura-via plaga lumii."
Şi-a 'tăbărît pe ea'... SORESCU : Să taci, putoare,
Eu îl cunosc... plecase-n Danemarca,
Şi voi, prin vrăji, l-aţi tras pe stocul morţii
Aici... Dar iată-l, parcă dă din buze... VRĂJITOAREA : Cînd şarpelui ou foita îi sfarmi capul,
Pînă apune soarele, tot mişcă... SHAKESPEARE : De-ar învia !' Sînt cazuri foarte rare
Totuşi există... Uniul e chiar sigur... HAMLET *(foarte stins)* : Eu mor fără temei... Părinte Shakespeare,
Vino să-ţi spun finalul piesei... SHAKESPEARE *(se apleacă) :* Gaiţa !
Cum se curbeaz-un gînd, cînd a atins
A lumii margini, mă aplec asupra-ţi. HAMLET :. Şi mai aproape... *(Shakespeare se dă şi mai aproape, Hamlet îl străpunge cu sabia.)*
279
SHAKESPEARE : Ah !
HAMLET : Avui puterea
Din urmă de-a lua urma mea cu mine,
Şi urma mi se piardă... SORESCU : Noi se poate !
SHAKESPEARE : O, fiu iubit, ce aspru leac ! Mă clatin...
(Cade.) Păianjeni am pe ochi... Îmi ţes un giulgiu,
Ce l-anacăput de mult gogoaşa vieţii... HAMLET *(continuînd parcă aceeaşi replică) :*
...Şi eu din mîini itot dînd, prin apa lumii,
Lucram la acest giulgiu... SHAKESPEARE : ...Ba beteala...
HAMLET : Ah !... ba urzeala împlinind cu gesturi.:. SHAKESPEARE : Ce noi credeam că-s viaţă şi trăire... "VRĂJITOAREA *(către Ide)* .: Priveşte, cobe, cum se-ngraşă
moartea
Ou sînge ca rubinul... Zbueiumă-te, urlă,
Sau dănţuie, căci cu alai de nuntă, ■ ,
Te-ntorei de pe meleagurile-acesitea...
(Încep un duel cu săbii, într-o parte a scenei.) SHAKESPEARE : Sorescu, dormi ? SORESCU : Sînt stană'de durere.
SHAKESPEARE *(cu glas stins) :* Să spui povestea crizei,
'spaima cruntă
Ce m-ia cuprins, cînd am văzut în piaţă
Priateni buni pierzîndiu-şi cap şi nume
Şi cum ibalenitui-mi s-a topit, cum mamei
I-nţareă laptele, cînd trage-o spaimă... SORESCU : Ce zdreanţă, jucărie, cie paiaţă
E omu-n mina soiartei ! Ce cuvinte
Să-mbraee aitîita jale ? Chiar Cuivînitul,
Răpus de plăsmuirea sa, se stinge.
HAMLET *(în agonie)* : Mă iartă, Shakespeaire... Nebunia
lumii
Mi-a-mprumutat, o clipă doar, pumnalul...
Şi tocmai tu^-i gustaşi, coclit, oţelul... SHAKESPEARE : Mai vinovat sînt, Hamlet, eu...
(Vrăjitoarea şi Idele aruncă spadele venind mai în faţă.)
VRĂJITOAREA : Nu-i chiip sa ne tăiem. Aceste gioarse,
Tociite-s ca-n păstăi fasolea veche... *(Aruncă spadele.)*
Continua-vom bînd pe rînd otrava...
(Scoate un şip şi-i întinde.)

O dată tu, o dată eu... *(Forţînd-o să bea.)* Scorpie
te-adapă !
IDELE *(soarbe)* : Acum tu... VRĂJITOAREA : Ai glas ? Vorbeşti; ia uite Fiertura gîlgîită cum dezleagă
A limbii baieră... (Bea.) IDELE *(bea, apoi îi întinde şipul)* : Te-ndoapă !
(Vrăjitoarea îi dă şipul.)
Nu trage chiulul, hoiaşcă, dă de duşcă... !
Aşa ! Să crape şi bojocii prevestirii. *(Ies din scenă.)* SHAKESPEARE : Sfîrşeala mă cuprinde
HAMLET ■: Ce tăcere,
îmi vîjîie-n urechi ! Acesta-i restul
De la ităceţreia cea dimtîi a lumii,
Ce zarvă lumii a text eiopîrţit-o...
(Idele şi Vrăjitoarea reintră.)
IDELE *(către Vrăjitoare)* : Hopa, te-mpleticeşti !. SHAKESPEARE : Cum curge noaptea...
Aceste Ide mă înnebunîră...
(Către Sorescu.) Să spui oe-nseamnă să rescrii,
o daltă
Ce ţi-ai pecetluit cu chin lucrarea... Că orioe-amestec, uite unde duce... *(Intră Călăul şi Craniul.)*
Scena 6
SORESCU : Iată şi Craniul ! Prea tîrziu ! Priveşte ! CRANIUL : Am găuri pentru ochi, dar vorbe-n găuri
N-au mai rămas să spun oe văd ou hăuri CALAUL : Banditule, exprimă-te ou minte. CRANIUL : Sînt vinovat, nu da ! Spun dinainte. CĂLĂUL *(către Sorescu) :* Cu greu l^am prins. E jiaf
prin cimitire
Viii senascund prin gropi — cumplită ciumă " Sau ce-o fi fosit, i-a scos pe toţi din casă.
280
281
Iar morţii ca stafii se varsă-n lume...
Apoi... gă'bjiindu-l, pune-l să vorbească
Să recunoaisică tot... CRANIUL : Nu da ! Sîrat Yorik !
CALÂUL : Tăcea> tăcea şi nu voia o vorbă
Să scoată, datrămiite să semneze... CRANIUL : Povestea-mi asculţi... HAMLET *(gemînd) :* Nu-i Yorik ! CRANIUL : Nu vă-nspăimînite buzele-mi uscate,
Că verzi şi-uscate-ndr'Ugă, eîte toate.
* CALÂUL *(răcnind)* : Nu mai rima ! Biografia spune-o I CRANIUL : Cică la curte-am fost, însă eu gardul
Nu mH mai amintesc, nici leopardul.
(Rîde.)
CĂLĂUL : Artist am scos din el !... Declară, hîrcă... CRANIUL : Un cimitir întreg aiveaim în cîrcă
Şi, brr ! cînd vînitul fluiera, ou fălci
Zbura către călăi şi cu-alte halci
De oase goale, să le spună : „Staţi,
Mormintele şînt pline, aşteptaţi
Să (treacă şapte ani, să putrezim..." SORESCU : Cu tîlc vorbeşte... SHAKESPEARE *(gemînd)* : Da, îl auzim... CALÂUL *(enervîndu-se iar) ;* Dar ce-i aici ? Iar clacă-aveţi
, de rime ? CRANIUL: Ce mult de lucru-i daţi... Cică sînt crime S
Şi-n cimitirul meu... furiş, în spate,
Am îngropat şi rime^mbrăţişate. CĂLĂUL : Tacă-ţi morişca ! HAMLET : Dulcele'itău gtes
%
Sărute-mi clipele ce-au mai rămas !
CALÂUL *(către Craniu)* : Ţi-arăt eu ţie... Te voi pune-n
par !
(li îmbrînceşte afară din scenă. Uitîndu-Se în j)
Măcar aici sejmoare, zău ! Mă car... *(lese.)*
Scena 7

HAMLET *(Aiurind)* : Să mişc sau să nu mişc acum
perdeaua ?
SORESCU : Vorbiţi, vorbiţi prieteni... sînt speranţe
Să depăşim prea lunga agonie...
SHAKESPEARE : Eu nu... Ah, rece-al morţii junghi... SORESCU *(către Eamlet)* : De vină-s eu. *(Moment de*
tăcere.)
(Privind spre Shakespeare.)
Cum ? Ai murit ?! Tu, cer,
Apleacă-ţi stelele, cum îngenunche
Un cal prea credincios, să-ţi isară-n şa,
Cu ţinte de luimină-aceste biete
Făpturi, care podoabă au fos,t minţii... *(Pauză.)*
Şi eu ? Ce rost mai am de-aeum ?
Să spun ? Ce ? Cui ?
(Strigă.) Horaţio !
(Intră Vrăjitoarea şi Idele, duelînd cu spadele
însîng erate.)
Scena 8
VRĂJITOAREA : Vezi rezistentă ce-s ? Am făcut cobra
In fiecare miercuri, pe la şapte.
Tu n-o să mă răpui... SORESCU *(ţipînd)* : Cu voi afară !
VRĂJITOAREA *(speriată deodată către S.orescu) :*
Ce-i cînd te doare-aici ?
IDELE : La lingurică ? Ha-ha-ha ! VRĂJITOAREA : Efectul
Acestei vieţi neregulate, iată-l ! *(Cade.)* IDELE : Nici Vrăjitoare nu-i uşor pe lumea
Aceasta agitată... *(Arată cum se zvîrcoleşte* ■
Vrăjitoarea.)
Fug la Rama.
E mai uşor. Acolo doar în Mante
Simt Idele lui Marte,-n colo, trai !
Ies deşelaită de atîta Shakespeare...
(Dă să iasă, şchiopătînd.)
SORESCU : Viu nimeni n-o scăpa ! Pe năsălie *l*
(Aruncă în ea c-o sabie, care o înţeapă în călcîi.)
282
283
IDELE : Putea să mă răpună un st'îngaci doar
(Cade.)
De nu >dai de-altă Piază, vei mai duce-o. SORESCU : Sînit singur şi-cu mine n-iam ce face...
(Intră Camelia.)
Scena 9
CAMELIA *(se duce la Sorescu)* : Să-ţi scot un coş....
SORESCU : Priveşte-n jur..!
CAMELIA *(speriată)* : Morman de leşuri.
SORESCU : Ci bine cată...
CAMELIA : Hamlet ?
SORESCU : El
CAMELIA: O, Doamne ! *(Se roagă.)*
SORESCU : Cînd Dumnezeu vărgat îi de-a sa pură
Vibrare-n loc... Ga zebra el există
Cînd doar pe alb, cînd doar pe neagra dungă,
Mereu în contratimp, întindem mîini
Sper cer... Şi chiar de-ar fi, pe sine
El se gîndeşte veşnic... asta-i ia . Fireşte [tâmpul tot, precum şi spaţiul,

Cu noi, incluşi în fagurii durerii... CAMELIA : Se vansă gîndu-n el prin rugăciune... SORESCU : O rugăciune am şi eu... *(Ia spada lui Shakespeare şi i-o întinde.)*
CAMELIA *(speriată) :* Să nu îmi curmi, ca parca, firul
vieţii. Cum tremur toată !
SORESCU : Ţine, e o lege !
Pe eîmp de luptă, cînd învinsă-i oastea
Şi brav eroi, din burţi de cai ciosvîrte
Hidoasei morţi întind surîsul palid,
De-i comandantul viu, îşi cheamă-o slugă.
Sau un prieten să-i plinească soarta...
M-oi repezi cu pieptu-n ea... CAMELIA : In mînă
îmi pîlpîie prea iute spada... Nu pot... SORESCU : Eu te-ani iubit...
CAMELIA : Şi tu ?
SORESCU : Ca Hamlet pe Ofelia.
Aceasta a fost drama mea... De-aceea... Dar sînt în van mărturisiri...
CAMELIA : Pe Hamlet l-am iubit, însă-al meu tată Nu m-a lăsat să-l văd măoair o dată. El nu ştia nici că exist. SORESCU : Nici Shakespeare.
Am despuiat arhive... vechi hrisoave... Descoperirea mea eşti..; Te ţineam Pentru un rol ca 'lumea. Prea tîrziu ! Cu mers regesc ai fi trecut prin scenă Şi florile-n de ele s-ar fi smuls Din pajişti, spre a-ţi fi cunună vieţii. CAMELIA : Taci... Mi-ai fost drag... Ţii minte, într-o
seară Ml-ai ridicat o carte ce-mi căzuse.
Tocmai cădea o stea şi-ai zis : „Mă duc şi steaua Să ţi-o ridic... Frumoasa soră-a lunii." *(Plînge.)* Te-ai duis şi duls ai fost... Ce nopţi
de lacrimi... SORESCU : Atît de dulce-i glasul... Taci, eu mor...
Nu vezi ? Ci ţine sabia... avînt
Să-mi iau de la trei paşi... ah, ies din scenă...
Nu, n-o să fug... *(Iese şi se întoarce.)* '. . loăci nu-s ieşiri din dramă,
Şi soiarta n-iare scară de serviciu... CAMELIA *(speriată) :* în lume dacă-am fugi... SORESCU :
în lumea asta ? Fugi !
Eşti prea copilă. Unde ? Totu-i putred
Şi străveziu şi verzi mîrşava[1] faptă
Oe-a fost uirsit un veac pe dos, aceasta-i
E suişul jos, şi fundu-n cap, chelie,
Şi stîn,gia-i dreiapta, craştetu-n pămînt... CAMELIA : Mă faci să plîng... SORESCU . *(arătînd leşurile.):* Şi ei vărsară lacrimi,
Şi craniul înaintea lor... Şuvoi
A curs şiragul ochilor, mătănii
în mina crudei sorţi, ce dă în cap,
284
285
Spunînd c-aşa am fost urziţi... Tu spune
Ce ai văzut... Te Las... CAMELIA *(aruncă spada)* : Nu pot...
Mai e otravă în şipul Vrăjitoarei ? Vreau. Mi-e sete.
(Bea.)
Abia sub pleoape cuprinsesem cerul
Şi îl restitui bolţii... (Moare.) SORESCU : Biata floare !
(Privind tăişul spadei.)
Cînd două drumuri se deschid în faţă,
Eu merg pe variantă. E mai ■scurtă.
Măcar e-o şchioapă... Fugi, ocol al vieţii ! *(Dă să se arunce în spadă, ezită.)*
Muchia săbiei s-a făcut pară.
în jur nu-i loc s-arunci un ac
De-<atîtea leşuri. De mai vine uinuO.
Aici, să vină gata mort, căci n-are

Cin' să-l ucidă. Plece mort de-acasă.
Ce jale, vai !
(Intră Craniul.)
Scena 10
CRANIUL : Puterile -te iasă ?
Au irnai chemat ? SORESCU *(îngrozit)* : Auzul ţi-a dat greş !
Ce mai nou prin hrube ? CRANIUL : Ia, un leş
ladu-i tort rai, dar mult mai găunos.
(Iese şi se întoarce tîrînd trupul Călăului.) SORESCU : Călăul ! Cum şi el ? Li-i viaţa trecătoare ?
CRANIUL : Pe un călău să nu-l atingi c-o floare.
Răbdarea-mi ajunsese, zău, la os !
L-am căsăpit cu falca mea de jos... SORESCU : Incărcător-deiscărcător de vieţi
Doar Shakespeare a mai fast. Eu nuns în stare.
El zaee-aici... *(Se aude cucuveaua.)* CRANIUL : O buhă ? La culcare. *(Iese.)*
Scena 11
SORESCU *(potrivindu-şi spada cu tăişul înainte) :*
Ies şapte .paşi, să-mi iau avînt
Şi-n spadă mă arunc, precum un vultur
Cu ghearai-imbătrînită, pliscul spart,
Către prăpastie porneşte piatră,
Şi-aude cercurile de tărie
Cum, tcit mai strîns, îi gîtuie căderea...
(Numărînd trei paşi pînă la marginea scenei.)
Trei paşi... şi încă patru paşi lia-aer...
Ca patru secole de-a virat în spadă...
Nu se clinteşte-uin pai... mă-ntarc îndată...
Ou mine un mileniu îşi dă duhul...
De-ar face aburul coloane grele
De ţurţuri, sprijinind această boltă...
(privind în jur.)
Au ei degeaiha au suflat viu abur ?...
Adio, Shakaspeare, stîlp de foc, eşti rece.
Ţi-iaprind cu viaţa mea o dumîniaire.. *(Iese.)* IDELE : Pînă-n apusul soareloi nu-mi iese
Spurcatul suflet... Scăpată ?... Soresou
A scăpătat şi el ? Afară zace...
Şi ce-a miai ituruit... Hei, oameni
Veniţi de luaţi cadavrele...
(Shakespeare se ridică.) SHAKESPEARE *(frecîndu-se la ochi) :* Nu-i cazul.
Căci mi-a trecut şi moartea într-o clipă.
Şi ea -degrabă, tot ca viaţa, curge...
M-am odihnit murind... Acum, la lucru.
(Cortina)